

CONV 802/03

BIND II

FØLGESKRIVELSE

fra: præsidiets

til: konventet

Tidl. dok. nr.: CONV 805/03

Vedr.: **Udkast til forfatning, bind II**

– Revideret tekstudkast til anden, tredje og fjerde del

I bilaget følger til konventets medlemmer en revideret udgave af forfatningens anden, tredje og fjerde del, hvori er indarbejdet de bestemmelser, der allerede er udsendt i dok. CONV 805/03 vedrørende:

- horisontale bestemmelser
- økonomisk governance
- afstemning på FUSP-området
- artiklerne i tredje del om institutionerne, der er tilpasset bestemmelserne i første del

samt nogle materielle rettelser.

Denne reviderede udgave betyder ikke, at der ikke vil kunne foretages andre ændringer på grundlag af de skriftlige ændringsforslag til tredje del, som visse konventsmedlemmer har fremsat eller måtte fremsætte inden kl. 12.00 mandag den 23. juni. Hvis Det Europæiske Råd i Thessaloniki beslutter at give konventet endnu nogle uger til at færdigudforme tredje del, vil præsidiets udsende en revideret udgave, så der kan opnås endelig konsensus om denne del af forfatningen senest den 11. juli.

Der mindes om, at ændringsforslag til tredje del ikke bør have til formål at ændre de nuværende bestemmelser om politikkerne, undtagen naturligvis på de områder (som f.eks. udenrigspolitik, økonomisk governance samt frihed, sikkerhed og retfærdighed), der er blevet behandlet i konventet, i arbejdsgrupperne og på et plenarmøde.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
<u>ANDEN DEL: DEN EUROPÆISKE UNIONS CHARTER OM GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER</u>	6
PRÆAMBEL	7
AFSNIT I VÆRDIGHED	8
AFSNIT II FRIHEDER	9
AFSNIT III LIGESTILLING	12
AFSNIT IV SOLIDARITET	14
AFSNIT V BORGERRETTIGHEDER	17
AFSNIT VI RETFÆRDIGHED I RETSSYSTEMET	18
AFSNIT VII ALMINDELIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE FORTOLKNING OG ANVENDELSE AF CHARTRET	20
<u>TREDJE DEL: UNIONENS POLITIKKER OG FUNKTIONSMÅDE</u>	22
AFSNIT I GENERELLE ANVENDELSESBESTEMMELSER	23
AFSNIT II FORBUD MOD FORSKELSBEHANDLING OG UNIONSBORGERSKAB	24
AFSNIT III POLITIKKER OG FORANSTALTNINGER INDADTIL	26
KAPITEL I DET INDRE MARKED	26
1. afdeling - Oprettelse af det indre marked	26
2. afdeling - Fri bevægelighed for personer og tjenesteydelser	27
1. underafdeling - Arbejdskraften	27
2. underafdeling - Fri etableringsret	29
3. underafdeling - Fri levering af tjenesteydelser	31
3. afdeling - Frie varebevægelser	34
1. underafdeling - Toldunionen	34
2. underafdeling - Toldsamarbejde	35
3. underafdeling - Forbud mod kvantitative restriktioner	35

4. afdeling - Kapital og betalinger	37
5. afdeling - Konkurrenceregler	39
1. underafdeling - Regler for virksomhederne	39
2. underafdeling - Støtte fra medlemsstaterne	42
6. afdeling - Fiskale bestemmelser	44
7. afdeling - Tilnærmelse af lovgivningerne	45
KAPITEL II DEN ØKONOMISKE OG MONETÆRE POLITIK	48
1. afdeling - Den økonomiske politik	48
2. afdeling - Den monetære politik	53
3. afdeling - Institutionelle bestemmelser	57
3a. afdeling - Specifikke bestemmelser for medlemmer af euroområdet	59
4. afdeling - Overgangsbestemmelser	60
KAPITEL III POLITIKKER PÅ ANDRE SPECIFIKKE OMRÅDER	64
1. afdeling - Beskæftigelse	64
2. afdeling - Social- og arbejdsmarkedspolitikken	67
1. underafdeling - Den Europæiske Socialfond	72
3. afdeling - Økonomisk, social og territorial samhørighed	73
4. afdeling - Landbrug og fiskeri	75
5. afdeling - Miljø	79
6. afdeling - Forbrugerbeskyttelse	82
7. afdeling - Transport	83
8. afdeling - Transeuropæiske net	86
9. afdeling - Forskning, teknologisk udvikling og rummet	88
10. afdeling - Energi	92
KAPITEL IV ET OMRÅDE MED FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED	93
1. afdeling - Almindelige bestemmelser	93
2. afdeling - Politikkerne for grænsekontrol, asyl og indvandring	95

3. afdeling - Samarbejde om civilretlige spørgsmål	98
4. afdeling - Retligt samarbejde i kriminalsager	99
5. afdeling - Politisamarbejde	102
KAPITEL V OMRÅDER, HVOR UNIONEN KAN BESLUTTE AT GENNEMFØRE KOORDINERENDE, SUPPLERENDE ELLER UNDERSTØTTENDE TILTAG	104
1. afdeling - Folkesundhed	104
2. afdeling - Industri	106
3. afdeling - Kultur	107
4. afdeling - Uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og sport	108
5. afdeling - Civilbeskyttelse	110
6. afdeling - Administrativt samarbejde	111
AFSNIT IV DE OVERSØISKE LANDES OG TERRITORIERS ASSOCIERING	112
AFSNIT V UNIONENS OPTRÆDEN UDADTIL	115
KAPITEL I GENERELLE ANVENDELSESBESTEMMELSER	115
KAPITEL II DEN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK	117
1. afdeling - Den fælles udenrigspolitik	117
2. afdeling - Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik	123
3. afdeling - Finansielle bestemmelser	126
KAPITEL III DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK	127
KAPITEL IV SAMARBEJDE MED TREDJELANDE OG HUMANITÆR BISTAND	128
1. afdeling - Udviklingssamarbejde	128
2. afdeling - Økonomisk, finansielt og teknisk samarbejde med tredjelande	130
3. afdeling - Humanitær bistand	131
KAPITEL V RESTRIKTIVE FORANSTALTNINGER	132
KAPITEL VI INTERNATIONALE AFTALER	133

KAPITEL VII	FORBINDELSERNE MED INTERNATIONALE ORGANISATIONER OG TREDJELANDE SAMT UNIONENS DELEGATIONER	136
KAPITEL VIII	GENNEMFØRELSE AF SOLIDARITETSBESTEMMELSEN	137
AFSNIT VI	UNIONENS FUNKTIONSMÅDE	138
KAPITEL I	BESTEMMELSER VEDRØRENDE INSTITUTIONERNE	138
1. afdeling	- Institutionerne	138
1. underafdeling	- Europa-Parlamentet	138
2. underafdeling	- Det Europæiske Råd	141
3. underafdeling	- Rådet	142
4. underafdeling	- Kommissionen	143
5. underafdeling	- Europa-Domstolen	145
6. underafdeling	- Revisionsretten	154
2. afdeling	- Unionens rådgivende organer	157
1. underafdeling	- Regionsudvalget	157
2. underafdeling	- Det Økonomiske og Sociale Udvalg	158
3. afdeling	- Den Europæiske Investeringsbank	160
4. afdeling	- Fælles bestemmelser for Unionens institutioner og organer	161
KAPITEL II	FINANSIELLE BESTEMMELSER	165
1. afdeling	- Den flerårige finansielle ramme	165
2. afdeling	- Unionens årlige budget	166
3. afdeling	- Gennemførelse af budgettet og decharge	169
4. afdeling	- Fælles bestemmelser	171
5. afdeling	- Bekæmpelse af svig	173
KAPITEL III	FORSTÆRKET SAMARBEJDE	174
AFSNIT VII	FÆLLES BESTEMMELSER	177
BILAG I	PROTOKOL OM ÆNDRING AF EURATOM-TRAKTATEN	181
BILAG II	PROTOKOL VEDRØRENDE EUROGRUPPEN	183
<u>FJERDE DEL: ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER</u>		184

* * *

ANDEN DEL

DEN EUROPÆISKE UNIONS CHARTER OM GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER

PRÆAMBEL

De europæiske folk har med skabelsen af en stadig snævrere sammenslutning besluttet at dele en fredelig fremtid, der bygger på fælles værdier.

Unionen, der er sig sin åndelige og etiske arv bevidst, bygger på de udelelige og universelle værdier: menneskets værdighed, frihed, lighed og solidaritet; den bygger på demokrati- og retsstatsprincippet. Den sætter mennesket i centrum for sit virke med indførelsen af unionsborgerskabet og skabelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Unionen bidrager til bevarelsen og udviklingen af disse fælles værdier under hensyn til de europæiske folks forskelligartede kulturer og traditioner samt til medlemsstaternes nationale identitet og organisering af deres offentlige myndigheder på nationalt, regionalt og lokalt plan; den søger at fremme en afbalanceret og bæredygtig udvikling og sikrer fri bevægelighed for personer, varer, tjenesteydelser og kapital samt etableringsfrihed.

Med henblik herpå er det nødvendigt at styrke beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder på baggrund af samfundsudviklingen, de sociale fremskridt og den videnskabelige og teknologiske udvikling ved at gøre disse rettigheder mere synlige i et charter.

Dette charter bekræfter under hensyn til Unionens kompetencer og opgaver samt nærhedsprincippet de rettigheder, der bl.a. følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner og internationale forpligtelser, den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, de socialpagter, som Unionen og Europarådet har vedtaget, samt Den Europæiske Unions Domstols og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis. Chartret vil i den forbindelse blive fortolket af Unionens og medlemsstaternes domstole under behørig hensyntagen til de forklaringer, der blev udarbejdet på foranledning af præsidiet for den forsamling, der udarbejdede chartret.

Disse rettigheder medfører ansvar og pligter såvel over for andre mennesker som over for det menneskelige fællesskab og de kommende generationer.

Unionen anerkender således nedennævnte rettigheder, friheder og principper.

AFSNIT I

VÆRDIGHED

Artikel II-1

Den menneskelige værdighed

Den menneskelige værdighed er ukrænkelig. Den skal respekteres og beskyttes.

Artikel II-2

Ret til livet

1. Ethvert menneske har ret til livet.
2. Ingen må idømmes dødsstraf eller henrettes.

Artikel II-3

Ret til respekt for menneskets integritet

1. Enhver har ret til respekt for sin fysiske og mentale integritet.
2. I forbindelse med lægevidenskab og biologi skal især følgende respekteres:
 - a) frit og informeret samtykke fra den berørte person i overensstemmelse med lovens bestemmelser
 - b) forbud mod racehygiejnisk praksis, navnlig praksis, der har til formål at udvælge mennesker
 - c) forbud mod kommercialisering af menneskekroppen og dele heraf som sådan
 - d) forbud mod reproduktiv kloning af mennesker.

Artikel II-4

Forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Artikel II-5

Forbud mod slaveri og tvangsarbejde

1. Ingen må holdes i slaveri eller trældom.
2. Ingen må pålægges at udføre tvangs- eller pligtarbejde.
3. Menneskehandel er forbudt.

AFSNIT II

FRIHEDER

Artikel II-6 Ret til frihed og sikkerhed

Enhver har ret til frihed og personlig sikkerhed.

Artikel II-7 Respekt for privatliv og familieliv

Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin kommunikation.

Artikel II-8 Beskyttelse af personoplysninger

1. Enhver har ret til beskyttelse af personoplysninger, der vedrører ham/hende.
2. Disse oplysninger skal behandles rimeligt, til udtrykkeligt angivne formål og på grundlag af de berørte personers samtykke eller på et andet berettiget ved lov fastsat grundlag. Enhver har ret til adgang til indsamlede oplysninger, der vedrører ham/hende, og til berigtigelse heraf.
3. Overholdelsen af disse regler er underlagt en uafhængig myndigheds kontrol.

Artikel II-9 Ret til at indgå ægteskab og ret til at stifte familie

Retten til at indgå ægteskab og retten til at stifte familie sikres i overensstemmelse med de nationale love om udøvelsen af denne ret.

Artikel II-10 Ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed

1. Enhver har ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed. Denne ret omfatter frihed til at skifte religion eller tro samt frihed til enten alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at udøve sin religion eller tro gennem gudstjeneste, undervisning, andagt og overholdelse af religiøse skikke.
2. Retten til militærnægtelse af samvittighedsgrunde anerkendes i overensstemmelse med de nationale love om udøvelsen af denne ret.

Artikel II-11 Ytrings- og informationsfrihed

1. Enhver har ret til ytringsfrihed. Denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at modtage eller meddele oplysninger eller tanker uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til landegrænser.
2. Mediefrihed og mediernes pluralisme respekteres.

Artikel II-12 Forsamlings- og foreningsfrihed

1. Enhver har ret til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihed på alle niveauer, navnlig i forbindelse med politiske og faglige sammenslutninger og medborgersammenslutninger, hvilket indebærer, at enhver har ret til sammen med andre at oprette fagforeninger og at slutte sig hertil for at beskytte sine interesser.
2. Politiske partier på unionsplan bidrager til at udtrykke unionsborgernes politiske vilje.

Artikel II-13 Frihed for kunst og videnskab

Der er frihed for kunst og videnskabelig forskning. Den akademiske frihed respekteres.

Artikel II-14 Ret til uddannelse

1. Enhver har ret til uddannelse samt til adgang til erhvervsuddannelse og efter- og videreuddannelse.
2. Denne ret omfatter muligheden for gratis at følge den obligatoriske undervisning.
3. Friheden til at oprette uddannelsesinstitutioner under overholdelse af de demokratiske principper samt retten for forældre til at sikre sig, at deres børn undervises i overensstemmelse med deres egen religiøse, filosofiske og pædagogiske overbevisning, respekteres i henhold til de nationale love om udøvelsen af denne ret.

Artikel II-15 Erhvervsfrihed og ret til at arbejde

1. Enhver har ret til at arbejde og til at udøve et frit valgt eller accepteret erhverv.
2. Enhver unionsborger har frihed til at søge beskæftigelse, arbejde, etablere sig og levere tjenesteydelser i alle medlemsstaterne.
3. Tredjelandstatsborgere, der har tilladelse til at arbejde på medlemsstaternes område, har ret til samme arbejdsvilkår som unionsborgere.

Artikel II-16
Frihed til at oprette og drive egen virksomhed

Friheden til at oprette og drive egen virksomhed anerkendes i overensstemmelse med EU-fællesskabsretten og national lovgivning og praksis.

Artikel II-17
Ejendomsret

1. Enhver har ret til at besidde lovligt erhvervet ejendom, at anvende den, at træffe dispositioner hermed og at lade den gå i arv. Ingen må berøves sin ejendom, medmindre det skønnes nødvendigt i samfundets interesse, og det sker i de tilfælde og på de betingelser, der er fastsat ved lov, og mod rimelig og rettidig erstatning for tabet. Anvendelsen af ejendommen kan reguleres ved lov i det omfang, det er nødvendigt af hensyn til almenvellet.
2. Intellektuel ejendomsret er beskyttet.

Artikel II-18
Asylret

Asylretten sikres under iagttagelse af reglerne i Genève-konventionen af 28. juli 1951 og protokol-
len af 31. januar 1967 om flygtnings retsstilling og i overensstemmelse med forfatningen.

Artikel II-19
Beskyttelse i tilfælde af udsendelse, udvisning og udlevering

1. Kollektiv udvisning er forbudt.
2. Ingen må udsendes, udvises eller udleveres til en stat, hvor der er en alvorlig risiko for at blive idømt dødsstraf eller udsat for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende straf eller behandling.

AFSNIT III

LIGESTILLING

Artikel II-20 Lighed for loven

Alle mennesker er lige for loven.

Artikel II-21 Ikke-forskelsbehandling

1. Enhver forskelsbehandling på grund af køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder, seksuel orientering eller ethvert andet forhold er forbudt.
2. Inden for anvendelsesområdet for forfatningen og med forbehold af dens særlige bestemmelser er enhver forskelsbehandling på grund af nationalitet forbudt.

Artikel II-22 Kulturel, religiøs og sproglig mangfoldighed

Unionen respekterer den kulturelle, religiøse og sproglige mangfoldighed.

Artikel II-23 Ligestilling mellem mænd og kvinder

Der skal sikres ligestilling mellem mænd og kvinder på alle områder, herunder i forbindelse med beskæftigelse, arbejde og løn.

Princippet om ligestilling er ikke til hinder for opretholdelse eller vedtagelse af foranstaltninger, der giver det underrepræsenterede køn specifikke fordele.

Artikel II-24 Børns rettigheder

1. Børn har ret til den beskyttelse og omsorg, der er nødvendig for deres trivsel. De kan frit udtrykke deres synspunkter. Der tages hensyn hertil i forhold, der vedrører dem, i overensstemmelse med deres alder og modenhed.

2. I alle handlinger vedrørende børn, uanset om de udføres af offentlige myndigheder eller private institutioner, skal barnets tarv komme i første række.
3. Ethvert barn har ret til regelmæssigt at have personlig forbindelse og direkte kontakt med begge sine forældre, medmindre dette er i modstrid med dets interesser.

Artikel II-25
Ældres rettigheder

Unionen anerkender og respekterer ældres ret til et værdigt og uafhængigt liv og til at deltage i det sociale og kulturelle liv.

Artikel II-26
Integration af mennesker med handicap

Unionen anerkender og respekterer retten for mennesker med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der skal sikre deres autonomi, deres sociale og erhvervsmæssige integration og deres deltagelse i samfundslivet.

AFSNIT IV

SOLIDARITET

Artikel II-27

Ret til information og høring af arbejdstagerne i virksomheden

Arbejdstagerne eller deres repræsentanter skal på passende niveauer have sikkerhed for information og høring i god tid i de tilfælde og på de betingelser, der er fastsat i EU-lovgivningen og national lovgivning og praksis.

Artikel II-28

Forhandlingsret og ret til kollektive skridt

Arbejdstagere og arbejdsgivere eller deres respektive organisationer har i overensstemmelse med EU-lovgivningen og national lovgivning og praksis ret til at forhandle og indgå kollektive overenskomster på passende niveauer og i tilfælde af interessekonflikter ret til kollektive skridt, herunder strejke, for at forsvare deres interesser.

Artikel II-29

Ret til arbejdsformidling

Enhver har ret til at kunne gøre brug af en gratis arbejdsformidlingstjeneste.

Artikel II-30

Beskyttelse i tilfælde af ubegrundet opsigelse

Enhver arbejdstager har ret til beskyttelse mod ubegrundet opsigelse i overensstemmelse med EU-retten og national lovgivning og praksis.

Artikel II-31

Retfærdige og rimelige arbejdsforhold

1. Enhver arbejdstager har ret til sunde, sikre og værdige arbejdsforhold.
2. Enhver arbejdstager har ret til en begrænsning af den maksimale arbejdstid, til daglige og ugentlige hvileperioder samt til årlig ferie med løn.

Artikel II-32

Forbud mod børnearbejde og beskyttelse af unge på arbejdspladsen

Børnearbejde er forbudt. Minimumsalderen for adgang til at udføre erhvervsarbejde må ikke være lavere end den alder, hvor skolepligten ophører, dog med forbehold af regler, der er gunstigere for de unge, og af begrænsede undtagelser.

Unge, der udfører erhvervsarbejde, skal sikres arbejdsbetingelser, som er tilpasset deres alder, samt beskyttelse mod økonomisk udnyttelse og enhver form for arbejde, der kan skade deres sikkerhed, sundhed og fysiske, mentale, moralske eller sociale udvikling, eller som kan gå ud over deres skolegang.

Artikel II-33

Familieliv og arbejdsliv

1. Der drages omsorg for juridisk, økonomisk og social beskyttelse af familien.
2. For at kunne forene familieliv og arbejdsliv har enhver ret til at være beskyttet mod afskedigelse på grund af graviditet og barsel samt ret til betalt barselsorlov og til forældreorlov efter et barns fødsel eller ved adoption af et barn.

Artikel II-34

Social sikring og social bistand

1. Unionen anerkender og respekterer retten til adgang til sociale sikringsydelser og sociale tjenester, f.eks. i tilfælde af graviditet og barsel, sygdom, arbejdsulykker, plejebenhov eller alderdom samt i tilfælde af arbejdsløshed, efter de bestemmelser, der er fastsat ved EU-lovgivningen og medlemsstaternes lovgivning og praksis.
2. Enhver, der har bopæl og bevæger sig lovligt inden for Unionens område, har ret til sociale sikringsydelser og sociale fordele i overensstemmelse med EU-lovgivningen og medlemsstaternes lovgivning og praksis.
3. For at bekæmpe social udstødelse og fattigdom anerkender og respekterer Unionen retten til social bistand og boligstøtte, der skal sikre en værdig tilværelse for alle, der ikke har tilstrækkelige midler, efter de bestemmelser, der er fastsat ved EU-lovgivningen og medlemsstaternes lovgivning og praksis.

Artikel II-35

Sundhedsbeskyttelse

Enhver har ret til at få adgang til forebyggende sundhedsydelser og til at modtage lægehjælp på de betingelser, der er fastsat ved medlemsstaternes lovgivning og praksis. Der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Unionens politikker og aktiviteter.

Artikel II-36

Adgang til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse

Unionen anerkender og respekterer adgangen til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, som fastsat i medlemsstaternes lovgivning og praksis, i overensstemmelse med forfatningen med det formål at fremme social og territorial samhørighed i Unionen.

Artikel II-37

Miljøbeskyttelse

Et højt miljøbeskyttelsesniveau og forbedring af miljøkvaliteten skal integreres i Unionens politikker og sikres i overensstemmelse med princippet om en bæredygtig udvikling.

Artikel II-38

Forbrugerbeskyttelse

Der sikres et højt forbrugerbeskyttelsesniveau i Unionens politikker.

AFSNIT V

BORGERRETTIGHEDER

Artikel II-39

Stemmeret og valgbarhed til Europa-Parlamentet

1. Enhver unionsborger har valgret og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor han/hun har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat.
2. Medlemmerne af Europa-Parlamentet vælges ved almindelige direkte, frie og hemmelige valg.

Artikel II-40

Stemmeret og valgbarhed til kommunale valg

Enhver unionsborger har valgret og er valgbar ved kommunale valg i den medlemsstat, hvor han/hun har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat.

Artikel II-41

Ret til god forvaltning

1. Enhver har ret til at få sin sag behandlet uvildigt, retfærdigt og inden for en rimelig frist af Unionens institutioner, organer og agenturer.
2. Denne ret omfatter navnlig:
 - a) retten for enhver til at blive hørt, inden der træffes en individuel foranstaltning over for ham/hende, som måtte berøre ham/hende negativt
 - b) retten for enhver til aktindsigt i de akter, der vedrører ham/hende, under iagttagelse af legitime fortrolighedshensyn samt tavshedspligt og sagernes fortrolighed
 - c) pligt for forvaltningen til at begrunde sine beslutninger.
3. Enhver har ret til erstatning fra Unionen for skader forvoldt af dets institutioner eller dets ansatte under udøvelsen af deres hverv i overensstemmelse med de almindelige principper, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer.
4. Enhver kan henvende sig til Unionens institutioner på et af forfatningens sprog og skal have svar på samme sprog.

Artikel II-42
Ret til aktindsigt

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat har ret til aktindsigt i dokumenter fra Unionens institutioner, organer og agenturer, uanset i hvilken form dokumenterne foreligger.

Artikel II-43
Ombudsmanden

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat har ret til at klage til Unionens ombudsmand over tilfælde af fejl og forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Unionens institutioner, organer eller agenturer med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner.

Artikel II-44
Ret til at indgive andragender

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat har ret til at indgive andragender til Europa-Parlamentet.

Artikel II-45
Fri bevægelighed og opholdsret

1. Enhver unionsborger har ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område.
2. Fri bevægelighed og opholdsret kan i overensstemmelse med forfatningen indrømmes tredjelandstatsborgere, der har lovligt ophold på en medlemsstats område.

Artikel II-46
Diplomatisk og konsulær beskyttelse

Enhver unionsborger nyder i tredjelande, hvor den medlemsstat, hvori han/hun er statsborger, ikke er repræsenteret, enhver medlemsstats diplomatiske og konsulære myndigheders beskyttelse på samme vilkår som statsborgere i denne medlemsstat.

AFSNIT VI

RETFÆRDIGHED I RETSSYSTEMET

Artikel II-47

Adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol

Enhver, hvis rettigheder og friheder som sikret af EU-retten er blevet krænkede, skal have adgang til effektive retsmidler for en domstol under overholdelse af de betingelser, der er fastsat i denne artikel.

Enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov. Enhver skal have mulighed for at blive rådgivet, forsvaret og repræsenteret.

Der ydes retshjælp til dem, der ikke har tilstrækkelige midler, hvis en sådan hjælp er nødvendig for at sikre effektiv adgang til domstolsprøvelse.

Artikel II-48

Uskyldsformodning og forsvarets rettigheder

1. Enhver, der anklages for en lovovertrædelse, skal anses for uskyldig, indtil hans/hendes skyld er bevist i overensstemmelse med loven.
2. Respekt for forsvarets rettigheder er sikret enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse.

Artikel II-49

Legalitetsprincippet og princippet om proportionalitet mellem lovovertrædelse og straf

1. Ingen kan kendes skyldig i et strafbart forhold på grund af en handling eller undladelse, som ikke udgjorde en forbrydelse efter national ret eller international ret på det tidspunkt, da den blev begået. Der kan heller ikke pålægges en strengere straf end den, der var anvendelig på det tidspunkt, da lovovertrædelsen blev begået. Hvis der, efter at en lovovertrædelse er begået, i loven fastsættes en mildere straf, skal denne anvendes.
2. Denne artikel er ikke til hinder for, at en person domfældes og straffes for en handling eller undladelse, som på det tidspunkt, da den blev begået, var en forbrydelse ifølge de almindelige principper, der er anerkendt af alle nationer.
3. Straffens omfang skal stå i rimeligt forhold til overtrædelsen.

Artikel II-50

Ret til ikke at blive retsforfulgt eller straffet to gange for samme lovovertrædelse

Ingen skal i en straffesag på ny kunne stilles for en domstol eller dømmes for en lovovertrædelse, for hvilken han/hun allerede er blevet endeligt frikendt eller domfældt i en af Unionens medlemsstater i overensstemmelse med lovgivningen.

AFSNIT VII

ALMINDELIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE FORTOLKNING OG ANVENDELSE AF CHARTRET

Artikel II-51

Anvendelsesområde

1. Bestemmelserne i dette charter er rettet til Unionens institutioner, organer og agenturer under iagttagelse af nærhedsprincippet samt til medlemsstaterne, dog kun når de gennemfører EU-retten. De respekterer derfor rettighederne, overholder principperne og fremmer anvendelsen heraf i overensstemmelse med deres respektive kompetencer og under overholdelse af grænserne for de kompetencer, der er tildelt Unionen i andre dele af forfatningen.
2. Dette charter udvider ikke anvendelsesområdet for EU-retten ud over Unionens kompetencer og skaber ingen nye kompetencer eller nye opgaver for Unionen og ændrer ikke de kompetencer og opgaver, der er fastlagt i andre dele af forfatningen.

Artikel II-52

Rækkevidde og fortolkning af rettigheder og principper

1. Enhver begrænsning i udøvelsen af de rettigheder og friheder, der anerkendes ved dette charter, skal være fastlagt i lovgivningen og skal respektere disse rettigheders og friheders væsentligste indhold. Under iagttagelse af proportionalitetsprincippet kan der kun indføres begrænsninger, såfremt disse er nødvendige og faktisk svarer til mål af almen interesse, der er anerkendt af Unionen, eller et behov for beskyttelse af andres rettigheder og friheder.
2. De rettigheder, der anerkendes i dette charter, og for hvilke der er fastlagt bestemmelser i andre dele af forfatningen, udøves på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastlagt i disse relevante dele.
3. I det omfang dette charter indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, har de samme betydning og omfang som i konventionen. Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at EU-retten kan yde en mere omfattende beskyttelse.
4. I det omfang dette charter anerkender grundlæggende rettigheder, således som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, skal disse rettigheder fortolkes i harmoni med disse traditioner.
5. De bestemmelser i dette charter, der indeholder principper, kan gennemføres ved retsakter og gennemførelsesretsakter vedtaget af Unionens institutioner og organer og ved retsakter vedtaget af medlemsstaterne, når de gennemfører EU-ret, under udøvelse af deres respektive kompetencer. De kan kun påberåbes over for en domstol i forbindelse med fortolkning af sådanne retsakter og kontrol af disses lovmedholdelighed.
6. Der tages fuldt hensyn til nationale love og national praksis som angivet i dette charter.

Artikel II-53 Beskyttelsesniveau

Ingen bestemmelse i dette charter må fortolkes som en begrænsning af eller et indgreb i de grundlæggende menneskerettigheder og frihedsrettigheder, der anerkendes i EU-retten og folkeretten, i de internationale konventioner, som Unionen eller alle medlemsstaterne er parter i, herunder den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, samt i medlemsstaternes forfatninger på disses respektive anvendelsesområder.

Artikel II-54 Forbud mod misbrug af rettigheder

Intet i dette charter må fortolkes, som om det medførte ret til at inkludere sig på en aktivitet eller udføre en handling med sigte på at tilintetgøre de rettigheder og friheder, der er anerkendt i dette charter, eller at begrænse disse rettigheder og friheder i videre omfang, end der er hjemmel for i dette charter.

TREDJE DEL

UNIONENS POLITIKKER OG FUNKTIONSMÅDE

AFSNIT I

GENERELLE ANVENDELSESBESTEMMELSER

Artikel III-0 (ny)

Unionen sørger for sammenhæng mellem de forskellige politikker og aktiviteter, der er omfattet af denne del af forfatningen, under hensyn til Unionens mål som helhed.

Artikel III-1 (tidl. artikel 3, stk. 2)

I alle de aktiviteter, der er nævnt i denne del, tilstræber Unionen at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder.

Artikel III-1a (ny)

Ved udformningen og gennemførelsen af de politikker og aktiviteter, der er nævnt i denne del af forfatningen, søger Unionen at bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

Artikel III-2 (tidl. artikel 6)

Miljøbeskyttelseskrav skal integreres i udformningen og gennemførelsen af de EU-politikker og -aktiviteter, der er omfattet af denne del, især med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling.

Artikel III-2a (tidl. artikel 153, stk. 2)

Forbrugerbeskyttelsehensyn inddrages ved udformningen og gennemførelsen af Unionens øvrige politikker og aktiviteter.

Artikel III-3 (tidl. artikel 16)

Med forbehold af [artikel III-52, III-53 og III-131 (tidl. artikel 73, 86 og 87)] og i betragtning af den plads, som tjenesteydelser af almen økonomisk interesse indtager som ydelser, alle i Unionen til lægger værdi, og den rolle, de spiller med henblik på at fremme social og territorial samhørighed, sørger Unionen og medlemsstaterne inden for deres respektive kompetenceområde og inden for rammerne af forfatningens anvendelsesområde for, at sådanne tjenester ydes på grundlag af principper og vilkår, der gør det muligt for dem at opfylde deres opgaver.¹

¹ Affattelsen af denne artikel er foreløbig.

AFSNIT II

FORBUD MOD FORSKELSBEHANDLING OG UNIONSBOGERSKAB

Artikel III-4 (tidl. artikel 12)

Det forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, der er omhandlet i [artikel I-4], reguleres ved europæisk lov eller europæisk rammelov.

Artikel III-5 (tidl. artikel 13)

1. Med forbehold af forfatningens øvrige bestemmelser og inden for rammerne af de beføjelser, som den tillægger Unionen, kan der ved europæisk lov eller europæisk rammelov vedtaget af Rådet indføres hensigtsmæssige foranstaltninger til at bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.
2. Uanset stk. 1 indføres der ved europæisk lov eller europæisk rammelov EU-tilskyndelsesforanstaltninger til støtte for medlemsstaternes aktioner med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af målene i stk. 1, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Artikel III-6 (tidl. artikel 18)

1. Såfremt en handling fra Unionens side viser sig påkrævet for at nå målet i [artikel I-8] om enhver unionsborgers ret til at færdes og opholde sig frit, og forfatningen ikke indeholder fornøden hjemmel hertil, kan der ved europæisk lov eller europæisk rammelov indføres foranstaltninger, der skal gøre det lettere at udøve denne ret.
2. Med samme mål for øje som omhandlet i stk. 1 kan der, medmindre forfatningen indeholder hjemmel hertil, ved en europæisk lov eller en europæisk rammelov, som Rådet vedtager med enstemmighed, fastlægges foranstaltninger vedrørende pas, identitetskort, opholdsbeviser eller andre dokumenter, der er sidestillet hermed, samt vedrørende social sikring eller social beskyttelse. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel III-7 (tidl. artikel 19)

Ved europæisk lov eller europæisk rammelov vedtaget af Rådet fastsættes de nærmere bestemmelser for udøvelsen af enhver unionsborgers valgret og valgbarhed ved kommunale valg og valg til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, jf. [artikel I-8]. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet. Disse nærmere bestemmelser kan omfatte undtagelser, når specifikke problemer i en medlemsstat tilsiger dette.

Valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet udøves med forbehold af [artikel III-227, stk. 2 (tidl. artikel 190, stk. 4)], og gennemførelsesbestemmelserne hertil.

Artikel III-8 (tidl. artikel 20)

Medlemsstaterne træffer de nødvendige bestemmelser for at sikre unionsborgerne diplomatisk og konsulær beskyttelse i tredjelande, jf. [artikel I-8].

Der kan ved europæisk lov indføres de nødvendige foranstaltninger for at gøre det lettere at yde denne beskyttelse. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel III-9 (tidl. artikel 21)

Enhver unionsborger kan i medfør af [artikel I-8] skrive til institutionerne eller organerne på de sprog, der er opregnet i [artikel IV-9 (tidl. artikel 314)], og få svar på samme sprog. De institutioner eller organer, der er omfattet af denne artikel, er de i [artikel I-18, stk. 2, og artikel I-31] opregnede institutioner eller organer samt Den Europæiske Ombudsmand.

Artikel III-10 (tidl. artikel 22)

Kommissionen aflægger rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg hvert tredje år om gennemførelsen af bestemmelserne i [artikel I-7] og i [dette afsnit]. Denne rapport skal omfatte spørgsmålet om Unionens udvikling.

En europæisk lov eller en europæisk rammelov vedtaget af Rådet kan på grundlag heraf og med forbehold af de øvrige bestemmelser i forfatningen supplere rettighederne i [artikel I-8]. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter Europa-Parlamentets godkendelse. Denne lov eller rammelov træder først i kraft, når hver enkelt medlemsstat har godkendt den i overensstemmelse med sine forfatningsmæssige bestemmelser.

AFSNIT III
POLITIKKER OG FORANSTALTNINGER INDADTIL

KAPITEL I
DET INDRE MARKED

1. AFDELING

OPRETTELSE AF DET INDRE MARKED

Artikel III-11 (tidl. artikel 14)

1. Unionen vedtager foranstaltninger med henblik på oprettelse af det indre marked i henhold til denne artikel, [artikel III-12 og III-36 (tidl. artikel 15 og 26)], [artikel III-23, stk. 1 (tidl. artikel 47, stk. 2)], samt [artikel III-26, III-138, III-59 og III-62 (tidl. artikel 49, 80, 93 og 95)] og med forbehold af de øvrige bestemmelser i forfatningen.
2. Det indre marked indebærer et område uden indre grænser med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital i overensstemmelse med bestemmelserne i forfatningen.
3. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser om fastlæggelse af de retningslinjer og betingelser, der er nødvendige for at sikre afbalancerede fremskridt i alle berørte sektorer.

Artikel III-12 (tidl. artikel 15)

Ved udarbejdelsen af forslagene med henblik på virkeliggørelsen af målene i [artikel III-11 (tidl. artikel 14)] tager Kommissionen hensyn til omfanget af den indsats, der inden for økonomier på forskellige udviklingsstrin må gøres for at oprette det indre marked, og den kan fremsætte forslag om hensigtsmæssige foranstaltninger.

Hvis disse foranstaltninger tager form af undtagelser, skal de være af midlertidig karakter og medføre de mindst mulige forstyrrelser i det indre markeds funktion.

Artikel III-13 (tidl. artikel 297)

Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden med henblik på i fællesskab at træffe de bestemmelser, der er nødvendige for at undgå, at det indre markeds funktion påvirkes af de bestemmelser, som en medlemsstat kan føle sig foranlediget til at træffe i tilfælde af alvorlige indre uroligheder, der forstyrrer den offentlige orden, i tilfælde af krig eller alvorlig international spænding, der udgør en krigstrussel, eller for at opfylde de forpligtelser, som den har indgået med henblik på bevarelse af freden og den internationale sikkerhed.

Artikel III-14 (tidl. artikel 298)

Såfremt bestemmelser, der er truffet i de i [artikel III-338 og III-13 (tidl. artikel 296 og 297)] nævnte tilfælde, medfører, at konkurrencevilkårene inden for det indre marked fordrejes, undersøger Kommissionen sammen med den pågældende stat betingelserne for, at disse bestemmelser kan tilpasses bestemmelserne i forfatningen.

Uanset den i [artikel III-261 og III-262 (tidl. artikel 226 og 227)] fastsatte fremgangsmåde kan Kommissionen eller en medlemsstat henvende sig direkte til Domstolen, hvis de finder, at en anden medlemsstat misbruger de i [artikel III-338 og III-13 (tidl. artikel 296 og 297)] fastsatte beføjelser. Domstolen træffer afgørelse for lukkede døre.

2. AFDELING

FRI BEVÆGELIGHED FOR PERSONER OG TJENESTEYDELSER

1. underafdeling

Arbejdskraften

Artikel III-15 (tidl. artikel 39)

1. Arbejdstagerne har ret til fri bevægelighed inden for Unionen.
2. Enhver i nationaliteten begrundet forskelsbehandling af medlemsstaternes arbejdstagere, for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår, er forbudt.
3. Arbejdstagerne har med forbehold af de begrænsninger, der retfærdiggøres af hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed og folkesundheden, ret til:
 - a) at søge faktisk tilbudte stillinger
 - b) frit at bevæge sig inden for medlemsstaternes område i dette øjemed

- c) at tage ophold i en af medlemsstaterne for der at have beskæftigelse i henhold til de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser, der gælder for indenlandske arbejdstageres beskæftigelse
 - d) at blive boende på en medlemsstats område på de vilkår, som Kommissionen har fastsat ved europæiske bekendtgørelser, efter at have haft ansættelse der.
4. Denne artikel gælder ikke for ansættelser i den offentlige administration.

Artikel III-16 (tidl. artikel 40)

De foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, således som denne er bestemt i [artikel III-15 (tidl. artikel 39)], indføres ved europæisk lov eller europæisk rammelov. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Den europæiske lov eller europæiske rammelov tager navnlig sigte på:

- a) at sikre et snævert samarbejde mellem de nationale arbejdskraftmyndigheder
- b) at afskaffe sådanne administrative fremgangsmåder og sådan administrativ praksis samt de for adgangen til ledige stillinger fastsatte frister, som hidrører enten fra indenlandsk lovgivning eller fra tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og hvis bibeholdelse ville hindre arbejdskraftens frie bevægelighed
- c) at afskaffe alle frister og andre begrænsninger, som er fastsat enten i indenlandsk lovgivning eller i aftaler, der tidligere er indgået mellem medlemsstaterne, og som byder arbejdstagere fra de øvrige medlemsstater andre vilkår for det frie beskæftigelsesvalg end dem, der gælder for indenlandske arbejdstagere
- d) at iværksætte ordninger, der kan formidle og skabe ligevægt mellem udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet på en måde, som udelukker alvorlig fare for levestandarden og beskæftigelsen i de forskellige egne og industrier.

Artikel III-17 (tidl. artikel 41)

Inden for rammerne af et fælles program fremmer medlemsstaterne udvekslingen af unge arbejdstagere.

Artikel III-18 (tidl. artikel 42)

På området social sikring indføres ved europæisk lov eller europæisk rammelov de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed, især ved indførelse af en ordning, som gør det muligt at sikre vandrende arbejdstagere og deres ydelsesberettigede pårørende:

- a) sammenlægning af alle tidsrum, der i de forskellige nationale lovgivninger tages i betragtning med henblik på at indrømme og opretholde retten til ydelser og på beregning af disse
- b) betaling af ydelser til personer, der bor inden for medlemsstaternes områder.

2. underafdeling

Fri etableringsret

Artikel III-19 (tidl. artikel 43)

Inden for rammerne af [denne underafdeling] er der forbud mod restriktioner, som hindrer statsborgere i en medlemsstat i frit at etablere sig på en anden medlemsstats område. Dette forbud omfatter også hindringer for, at statsborgere i en medlemsstat, bosat på en medlemsstats område, opretter agenturer, filialer eller datterselskaber.

Med forbehold af bestemmelserne i [afdelingen] vedrørende kapital har statsborgere fra en medlemsstat ret til på en anden medlemsstats område at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed samt til at oprette og lede virksomheder, herunder navnlig selskaber i den i [artikel III-24 (tidl. artikel 48), stk. 2] anførte betydning, på de vilkår, som i medlemsstatens lovgivning er fastsat for medlemsstatens egne statsborgere.

Artikel III-20 (tidl. artikel 44)

1. Foranstaltninger til gennemførelse af etableringsfriheden inden for en bestemt erhvervsgrænse indføres ved europæisk rammelov. Den vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.
2. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen udfører de opgaver, som er overdraget dem i henhold til stk. 1, navnlig ved:
 - a) i almindelighed i første række at behandle de erhverv, for hvis vedkommende etableringsfrihed i særlig grad vil fremme udviklingen af produktion og handel
 - b) at sikre et snævert samarbejde mellem de kompetente nationale myndigheder med henblik på at lære de særlige forhold at kende, der gør sig gældende inden for Unionen på de forskellige erhvervsområder

- c) at ophæve de administrative fremgangsmåder og sådan administrativ praksis, som hidrører fra indenlandsk lovgivning eller fra tidligere indgåede aftaler mellem medlemsstaterne, og hvis bibeholdelse ville være en hindring for etableringsfriheden
- d) at påse, at arbejdstagere fra en medlemsstat, som er beskæftiget på en anden medlemsstats område, kan forblive på dette område for der at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed, såfremt de opfylder de betingelser, som de skulle opfylde, hvis de kom ind i denne stat på det tidspunkt, hvor de ville påbegynde denne virksomhed
- e) at gøre det muligt for statsborgere i en medlemsstat at erhverve og udnytte fast ejendom, der ligger i en anden medlemsstat, for så vidt dette ikke strider mod principperne i [artikel III-118 (tidl. artikel 33), stk. 2]
- f) at lade den gradvise fjernelse af hindringerne for etableringsfriheden inden for hver af de pågældende erhvervsgræne gælde både betingelserne for at oprette agenturer, filialer eller datterselskaber på en medlemsstats område og betingelserne for, at personale fra hovedvirksomheden kan indtræde i disses ledende eller kontrollerende organer
- g) i det nødvendige omfang og med det formål at gøre dem lige byrdefulde at samordne de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i [artikel III-24 (tidl. artikel 48), stk. 2,] nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser
- h) at sikre, et etableringsvilkårene ikke fordrejes som følge af støtteforanstaltninger fra medlemsstaternes side.

Artikel III-21 (tidl. artikel 45)

Denne underafdeling finder i en medlemsstat ikke anvendelse på virksomhed, som varigt eller lejlighedsvis er forbundet med udøvelse af offentlig myndighed i den pågældende stat.

Der kan ved europæisk lov eller europæisk rammelov vedtages foranstaltninger, der undtager visse erhverv fra bestemmelserne i denne underafdeling.

Artikel III-22 (tidl. artikel 46)

1. Denne underafdeling og de foranstaltninger, der vedtages i medfør heraf, udelukker ikke anvendelse af medlemsstaternes love eller administrativt fastsatte bestemmelser, der indeholder særlige regler for fremmede statsborgere, og som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den offentlige sundhed.
2. De i stk. 1 omhandlede nationale love og bestemmelser samordnes ved europæisk rammelov.

Artikel III-23 (tidl. artikel 47)

1. Der skabes ved europæisk rammelov lettere adgang til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed. Rammeloven tager sigte på:

- a) gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, certifikater og andre kvalifikationsbeviser
- b) samordning af medlemsstaternes love og administrativt fastsatte bestemmelser om adgangen til at optage og udøve selvstændig erhvervsvirksomhed.

2. For så vidt angår udøvelse af lægegerning eller lignende virksomhed eller af farmaceutisk virksomhed, forudsætter den gradvise ophævelse af restriktionerne en samordning af de betingelser, der er opstillet af de forskellige medlemsstater for udøvelse af sådanne erhverv.

Artikel III-24 (tidl. artikel 48)

Selskaber, som er oprettet i overensstemmelse med en medlemsstats lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende inden for Unionen, ligestilles, for så vidt angår anvendelsen af [denne underafdeling], med personer, der er statsborgere i medlemsstaterne.

Ved selskaber forstås privatretlige selskaber, herunder kooperative selskaber, samt alle andre juridiske personer, der henhører under den offentlige ret eller privatretten, med undtagelse af selskaber, som ikke arbejder med gevinst for øje.

Artikel III-25 (tidl. artikel 294)

Med forbehold af de øvrige bestemmelser i forfatningen indrømmer medlemsstaterne de øvrige medlemsstaters statsborgere national behandling for så vidt angår kapitalanbringelser i de i [artikel III-24 (tidl. artikel 48)] nævnte selskaber.

3. underafdeling

Fri levering af tjenesteydelser

Artikel III-26 (tidl. artikel 49)

Inden for rammerne af [denne underafdeling] er der forbud mod restriktioner, der hindrer fri udveksling af tjenesteydelser inden for Unionen, for så vidt angår statsborgere i medlemsstaterne, der er bosat i en anden medlemsstat end modtageren af den pågældende ydelse.

Ved europæisk lov eller europæisk rammelov kan anvendelsen af dette kapitel udstrækkes til tjenesteydere, der er statsborgere i et tredjeland og bosat inden for Unionen.

Artikel III-27 (tidl. artikel 50)

Som tjenesteydelser i forfatningens forstand betragtes de ydelser, der normalt udføres mod betaling, i det omfang de ikke omfattes af bestemmelserne vedrørende den frie bevægelighed for varer, kapital og personer.

Tjenesteydelser omfatter især:

- a) virksomhed af industriel karakter
- b) virksomhed af handelsmæssig karakter
- c) virksomhed af håndværksmæssig karakter
- d) de liberale erhvervs virksomhed.

Med forbehold af [underafdelingen] vedrørende etableringsretten kan tjenesteyderen midlertidigt udøve sin virksomhed i den medlemsstat, hvor ydelsen præsteres, på samme vilkår, som den pågældende stat fastsætter for sine egne statsborgere.

Artikel III-28 (tidl. artikel 51)

1. Den frie udveksling af tjenesteydelser på transportområdet omfattes af [afdelingen] vedrørende transport.
2. Liberaliseringen af de af bankernes og forsikringsselskabernes tjenesteydelser, som er forbundet med kapitalbevægelser, skal gennemføres sideløbende med liberaliseringen af kapitalbevægelserne.

Artikel III-29 (tidl. artikel 52)

1. Der indføres ved europæiske rammelove foranstaltninger til gennemførelse af liberaliseringen af bestemte tjenesteydelser. De vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.
2. Europæiske rammelove som nævnt i stk. 1 skal i almindelighed i første række tage sigte på tjenesteydelser, som direkte påvirker produktionsomkostningerne, eller hvis liberalisering bidrager til at lette vareudvekslingen.

Artikel III-30 (tidl. artikel 53)

Medlemsstaterne erklærer sig rede til at gennemføre liberaliseringen af tjenesteydelser i videre udstrækning, end de er forpligtet til i henhold til den europæiske rammelov, der er vedtaget i medfør af [artikel III-29 (tidl. artikel 52), stk. 1,] hvis deres almindelige økonomiske situation og forholdene i vedkommende erhvervsgræn gør det muligt.

Kommissionen retter henstillinger til de pågældende medlemsstater herom.

Artikel III-31 (tidl. artikel 54)

Så længe begrænsningerne i den frie udveksling af tjenesteydelser ikke er afskaffet, anvender hver medlemsstat dem over for alle de i [III-26 (tidl. artikel 49), stk. 1,] omhandlede tjenesteydere, uanset disses nationalitet eller opholdssted.

Artikel III-32 (tidl. artikel 55)

[Artikel III-21 - III-24 (tidl. artikel 45-48)] finder anvendelse på det i [denne underafdeling] omhandlede sagsområde.

3. AFDELING

FRIE VAREBEVÆGELSER

1. underafdeling

Toldunionen

Artikel III-33 (tidl. artikel 23)

1. Unionen er også en toldunion, der omfatter al vareudveksling, og som indebærer forbud mod told ved indførsel fra og ved udførsel til andre medlemsstater, såvel som mod alle afgifter med tilsvarende virkning, samt indførelse af en fælles toldtarif over for tredjelande.
2. [Artikel III-35 (tidl. artikel 25)] og [3. underafdeling (tidl. kapitel 2)] i [denne afdeling] finder anvendelse på varer med oprindelse i medlemsstaterne, og på de varer fra tredjelande, som frit kan omsættes i medlemsstaterne.

Artikel III-34 (tidl. artikel 24)

Ved varer, som frit kan omsættes i en medlemsstat, forstås sådanne varer fra tredjelande, for hvilke de af vedkommende medlemsstat foreskrevne formaliteter i forbindelse med indførelsen er blevet opfyldt, og for hvilke denne medlemsstat har opkrævet gældende told og afgifter med tilsvarende virkning, og for hvilke disse told- og afgiftsbeløb ikke er blevet helt eller delvis godtgjort.

Artikel III-35 (tidl. artikel 25)

Told ved indførsel og udførsel og andre afgifter med tilsvarende virkning er forbudt mellem medlemsstaterne. Dette gælder også finanstold.

Artikel III-36 (tidl. artikel 26)

Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser til fastsættelse af toldsatsene i den fælles toldtarif.

Artikel III-37 (tidl. artikel 27)

Kommissionen tager under udøvelsen af de hverv, der er betroet den i medfør af [denne underafdeling], hensyn til:

- a) nødvendigheden af at fremme samhandelen mellem medlemsstaterne og tredjelande
- b) udviklingen af konkurrencevilkårene inden for Unionen, i det omfang denne udvikling medfører en styrkelse af virksomhedernes konkurrenceevne
- c) Unionens behov for forsyninger med råvarer og halvfabrikata, idet den samtidig bør påse, at konkurrencevilkårene mellem medlemsstaterne med hensyn til færdigvarer ikke fordrejes
- d) nødvendigheden af at undgå alvorlige forstyrrelser i medlemsstaternes økonomiske liv og af at sikre en rationel udvikling af produktionen og en forøgelse af forbruget inden for Unionen.

2. underafdeling

Toldsamarbejde

Artikel III-38 (tidl. artikel 135)

Inden for forfatningens anvendelsesområde indføres der ved europæisk lov eller europæisk ramme-
lov foranstaltninger til styrkelse af toldsamarbejdet mellem medlemsstaterne og mellem disse og
Kommissionen.

3. underafdeling

Forbud mod kvantitative restriktioner

Artikel III-39 (tidl. artikel 28)

Kvantitative indførsels- og udførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende
virkning er forbudt mellem medlemsstaterne.

Artikel III-40 (tidl. artikel 30)

[Artikel III-39 (tidl. artikel 28)] er ikke til hinder for sådanne forbud eller restriktioner vedrørende indførsel, udførsel eller transit, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, beskyttelse af planter, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi eller beskyttelse af industriel og kommerciel ejendomsret. Disse forbud eller restriktioner må dog hverken udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne.

Artikel III-41 (tidl. artikel 31)

1. Medlemsstaterne tilpasser de statslige handelsmonopoler, således at enhver forskelsbehandling af medlemsstaternes statsborgere med hensyn til forsynings- og afsætningsvilkår er udelukket.

Denne artikel finder anvendelse på ethvert organ, gennem hvilket en medlemsstat, de jure eller de facto, direkte eller indirekte, kontrollerer, leder eller øver mærkbar indflydelse på indførsel eller udførsel mellem medlemsstaterne. Den finder også anvendelse på statskoncessionerede monopoler.

2. Medlemsstaterne afholder sig fra at indføre nye foranstaltninger, der strider mod de i stk. 1 anførte principper, eller som begrænser rækkevidden af de artikler, der angår forbuddet mod told og kvantitative restriktioner mellem medlemsstaterne.

3. I tilfælde af at et statsligt handelsmonopol indebærer en regulering, der tilsigter at lette afsætningen eller sikre en bedre udnyttelse af landbrugsprodukter, skal der ved anvendelse af denne artikel sikres tilsvarende garantier for de pågældende producenters beskæftigelse og levestandard.

4. AFDELING

KAPITAL OG BETALINGER

Artikel III-42 (tidl. artikel 56)

1. Inden for rammerne af dette kapitel er restriktioner for kapitalbevægelser og betalinger mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande forbudt.

Artikel III-43 (tidl. artikel 57)

1. [Artikel III-42 (tidl. artikel 56)] berører ikke anvendelsen over for tredjelande af restriktioner, der den 31. december 1993 eksisterer i henhold til national lovgivning eller EU-lovgivning med hensyn til sådanne kapitalbevægelser til eller fra tredjelande, som vedrører direkte investeringer, herunder investering i fast ejendom, etablering, levering af finansielle tjenesteydelser eller værdipapirers adgang til kapitalmarkeder.

2. Der indføres ved europæisk lov eller europæisk rammelov foranstaltninger om kapitalbevægelser til eller fra tredjelande, som vedrører direkte investeringer, herunder investering i fast ejendom, etablering, levering af finansielle tjenesteydelser eller værdipapirers adgang til kapitalmarkeder.

Europa-Parlamentet og Rådet tilstræber at virkeliggøre målsætningen om fri kapitalbevægelighed mellem medlemsstater og tredjelande i den størst mulige udstrækning, og uden at de øvrige [afdelinger] i forfatningen berøres heraf.

3. Uanset stk. 2 kan der kun ved europæisk lov eller europæisk rammelov vedtaget af Rådet indføres foranstaltninger, som er et tilbageskridt i EU-lovgivningen med hensyn til liberaliseringen af kapitalbevægelser til eller fra tredjelande. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel III-44 (tidl. artikel 58)

1. [Artikel III-42 (tidl. artikel 56)] griber ikke ind i medlemsstaternes ret til:

- a) at anvende de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning, som sondrer imellem skatteydere, hvis situation er forskellig med hensyn til deres bopælssted eller med hensyn til det sted, hvor deres kapital er investeret
- b) at træffe de nødvendige bestemmelser for at hindre overtrædelser af deres love og administrative bestemmelser, især på skatte- og afgiftsområdet og i forbindelse med tilsynet med finansielle institutioner, eller til af administrative eller statistiske hensyn at fastlægge procedurer for anmeldelse af kapitalbevægelser eller til at træffe foranstaltninger, der er begrundet i hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed.

2. Denne [afdeling] griber ikke ind i muligheden for at anvende sådanne restriktioner for etableringsretten, der er forenelige med forfatningen.

3. De foranstaltninger og fremgangsmåder, der er nævnt i stk. 1 og 2, må ikke udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af den frie bevægelighed for kapital og betalinger som defineret i [artikel III-42 (tidl. artikel 56)].

Artikel III-45 (tidl. artikel 59)

Hvis kapitalbevægelser til eller fra tredjelande under ganske særlige omstændigheder medfører eller truer med at medføre alvorlige vanskeligheder for Den Økonomiske og Monetære Unions funktion, kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser, der indfører beskyttelsesforanstaltninger for en periode på højst seks måneder over for tredjelande, hvis sådanne foranstaltninger er strengt nødvendige. Rådet træffer afgørelse efter høring af Den Europæiske Centralbank.

Artikel III-46 (ny)

Hvor det er nødvendigt for at nå målene i artikel [III-153, (tidl. artikel 1 RIA)], navnlig for så vidt angår forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet, terrorisme og menneskehandel, kan der ved europæisk lov fastsættes rammer for foranstaltninger vedrørende kapitalbevægelser og betalinger, herunder fastfrysning af midler, finansielle aktiver eller økonomiske gevinster, der tilhører, ejes eller besiddes af fysiske eller juridiske personer, grupper eller ikke-statslige enheder.

Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser for at gennemføre ovennævnte lov.

5. AFDELING

KONKURRENCEREGLER

1. underafdeling

Regler for virksomhederne

Artikel III-47 (tidl. artikel 81)

1. Alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for det indre marked, er uforenelige med det indre marked og er forbudt, navnlig sådanne, som består i:
 - a) direkte eller indirekte fastsættelse af købs- eller salgspriser eller af andre forretningsbetingelser
 - b) begrænsning af eller kontrol med produktion, afsætning, teknisk udvikling eller investeringer
 - c) opdeling af markeder eller forsyningskilder
 - d) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen
 - e) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.
2. Aftaler eller vedtagelser, som er forbudt i medfør af denne artikel, har ingen retsvirkning.
3. Stk. 1 kan dog erklæres uanvendeligt på:
 - a) enhver aftale eller kategori af aftaler mellem virksomheder
 - b) enhver vedtagelse eller kategori af vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder, og
 - c) enhver samordnet praksis eller kategori deraf, som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at de sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelene herved, og uden at der:
 - i) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål

- ii) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer.

Artikel III-48 (tidl. artikel 82)

En eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling på det indre marked eller en væsentlig del heraf er uforenelig med det indre marked og forbudt, i den udstrækning samhandelen mellem medlemsstater herved kan påvirkes.

Misbrug kan især bestå i:

- a) direkte eller indirekte påtvingelse af urimelige købs- eller salgspriser eller af andre urimelige forretningsbetingelser
- b) begrænsning af produktion, afsætning eller teknisk udvikling til skade for forbrugerne
- c) anvendelse af ulige vilkår for ydelser af samme værdi over for handelspartnere, som derved stilles ringere i konkurrencen
- d) at det stilles som vilkår for indgåelse af en aftale, at medkontrahenten godkender tillægsydelser, som efter deres natur eller ifølge handelssædvane ikke har forbindelse med aftalens genstand.

Artikel III-49 (tidl. artikel 83)

1. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser med henblik på anvendelse af principperne i [artikel III-47 og III-48 (tidl. 81 og 82)]. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

2. Europæiske bekendtgørelser som nævnt i stk. 1 har især til formål:

- a) ved indførelse af bøder og tvangsbøder at sikre overholdelsen af de i [artikel III-47 (tidl. 81), stk. 1,] og [artikel III-48 (tidl. 82)] nævnte forbud
- b) at fastlægge de nærmere retningslinjer for anvendelsen af [artikel III-47 (tidl. 81), stk. 3,] under hensyntagen til nødvendigheden af dels at sikre et effektivt tilsyn, dels at forenkle den administrative kontrol mest muligt
- c) i påkommende tilfælde at træffe nærmere bestemmelse om anvendelsesområdet for bestemmelserne i [artikel III-47 og III-48 (tidl. 81 og 82)] inden for de forskellige erhvervsgrøner
- d) at fastlægge opgavefordelingen mellem Kommissionen og Domstolen i forbindelse med anvendelsen af bestemmelserne i dette stykke
- e) at bestemme forholdet mellem den nationale lovgivning på den ene side og på den anden side denne afdeling samt de europæiske bekendtgørelser, der er vedtaget i medfør af denne artikel.

Artikel III-50 (tidl. artikel 84)

Indtil ikrafttrædelsesdatoen for de europæiske bekendtgørelser, der vedtages i medfør af [artikel III-49 (tidl. 83)], træffer medlemsstaternes myndigheder i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og [artikel III-47 (tidl. 81), navnlig stk. 3, og artikel III-48 (tidl. 82)] afgørelse om aftalers tilladelighed samt om misbrug af en dominerende stilling på det indre marked.

Artikel III-51 (tidl. artikel 85)

1. Med forbehold af [artikel III-50 (tidl. 84)] påser Kommissionen, at de i [artikel III-47 og III-48 (tidl. 81 og 82)] fastlagte principper anvendes. På begæring af en medlemsstat eller på eget initiativ undersøger den sammen med medlemsstatens kompetente myndigheder, der skal bistå den, tilfælde af formodet overtrædelse af ovennævnte principper. Finder Kommissionen, at der har fundet en overtrædelse sted, foreslår den passende midler til at bringe denne til ophør.
2. Bringes en overtrædelse ikke til ophør, vedtager Kommissionen en europæisk afgørelse, der skal ledsages af grunde, og som fastslår, at der foreligger en overtrædelse. Den kan offentliggøre afgørelsen og bemyndige medlemsstaterne til at træffe de nødvendige bestemmelser til at afhjælpe situationen på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.

Artikel III-52 (tidl. artikel 86)

1. Medlemsstaterne afstår, for så vidt angår offentlige virksomheder og virksomheder, som de indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder, fra at træffe eller opretholde foranstaltninger, som er i strid med forfatningens bestemmelser, navnlig bestemmelserne i [artiklerne I-4, stk. 2, og III-47-III-55 (tidl. 12 og 81-89)].
2. Virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler, er underkastet forfatningens bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem. Udviklingen af samhandelen må ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Unionens interesse.
3. Kommissionen påser, at denne artikel bringes i anvendelse, og vedtager, såfremt det er påkrævet, passende europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser.

2. underafdeling

Støtte fra medlemsstaterne

Artikel III-53 (tidl. artikel 87)

1. Bortset fra de i forfatningen hjemlede undtagelser er støtte fra medlemsstaterne eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

2. Forenelig med det indre marked er:

- a) støtte af social karakter til enkelte forbrugere, forudsat at den ydes uden forskelsbehandling med hensyn til varernes oprindelse
- b) støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder
- c) støtteforanstaltninger for økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder, som er påvirket af Tysklands deling, i det omfang de er nødvendige for at opveje de økonomiske ulemper, som denne deling har forårsaget.

3. Som forenelig med det indre marked kan betragtes:

- a) støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse
- b) støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi
- c) støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse
- d) støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven, når den ikke ændrer samhandels- og konkurrencevilkårene i Unionen i et omfang, der strider mod de fælles interesser
- e) andre former for støtte, som Rådet på forslag af Kommissionen fastlægger ved europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser.

Artikel III-54 (tidl. artikel 88)

1. Kommissionen foretager sammen med medlemsstaterne en løbende undersøgelse af de støtteordninger, som findes i disse stater. Den foreslår dem sådanne foranstaltninger, som det indre markeds funktion eller gradvise udvikling kræver.

2. Finder Kommissionen - efter at have givet de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger - at en støtte, som ydes af en medlemsstat eller med statsmidler, ifølge [artikel III-53 (tidl. 87)] ikke er forenelig med det indre marked, eller at denne støtte misbruges, vedtager den en europæisk afgørelse om, at den pågældende stat skal ophæve eller ændre støtteforanstaltningen inden for den tidsfrist, som Kommissionen fastsætter.

Såfremt den pågældende stat ikke retter sig efter denne europæiske afgørelse inden udløbet af den fastsatte frist, kan Kommissionen eller en anden interesseret medlemsstat, uanset bestemmelserne i [artikel III-261 og III-262 (tidl. 226 og 227)], indbringe sagen direkte for Domstolen.

På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed vedtage en europæisk afgørelse, ifølge hvilken en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset [artikel III-53 (tidl. 87)] eller de i [artikel III-55 (tidl. 89)] nævnte europæiske bekendtgørelser, skal betragtes som forenelig med det indre marked, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan afgørelse. Har Kommissionen indledt den i dette stykkes første afsnit fastsatte fremgangsmåde med hensyn til denne støtteforanstaltning, bevirker den pågældende stats begæring til Rådet, at sagens behandling udsættes, indtil Rådet har taget stilling til spørgsmålet.

Dog træffer Kommissionen afgørelse, såfremt Rådet ikke har taget stilling inden tre måneder efter, at begæringen er fremsat.

3. Kommissionen skal underrettes af medlemsstaterne så betids om enhver påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger, at den kan fremsætte sine bemærkninger hertil. Er Kommissionen af den opfattelse, at det påtænkte er uforeneligt med det indre marked i henhold til [artikel III-53 (tidl. 87)], iværksætter den uopholdeligt den i stk. 2 fastsatte fremgangsmåde. Den pågældende medlemsstat må ikke gennemføre de påtænkte foranstaltninger, før den nævnte fremgangsmåde har ført til en endelig afgørelse.

Artikel III-55 (tidl. artikel 89)

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser med henblik på anvendelsen af [artikel III-53 og III-54 (tidl. 87 og 88)], og for især at fastlægge betingelser for anvendelsen af [artikel III-54 (tidl. 88), stk. 3.] og de former for støtte, som skal være undtaget fra denne fremgangsmåde. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

6. AFDELING

FISKALE BESTEMMELSER

Artikel III-56 (tidl. artikel 90)

Ingen medlemsstat må direkte eller indirekte pålægge varer fra andre medlemsstater interne afgifter af nogen art, som er højere end de afgifter, der direkte eller indirekte pålægges lignende indenlandske varer.

Endvidere må ingen medlemsstat pålægge varer fra andre medlemsstater interne afgifter, som indirekte vil kunne beskytte andre produkter.

Artikel III-57 (tidl. artikel 91)

Ved udførsel af varer fra en medlemsstat til en anden medlemsstats område kan der ikke ydes godtgørelse for interne afgifter ud over det beløb, der har været pålagt dem direkte eller indirekte.

Artikel III-58 (tidl. artikel 92)

For så vidt angår andre skatter end omsætningsafgifter, forbrugsafgifter og andre indirekte skatter kan fritagelse for afgiftsbetaling eller godtgørelse af afgifter ved udførsel til andre medlemsstater ikke ydes, og udligningsafgifter ved indførsel fra medlemsstater ikke pålægges, medmindre de påtænkte bestemmelser er blevet godkendt på forhånd for en begrænset periode ved en europæisk afgørelse vedtaget af Rådet på forslag af Kommissionen.

Artikel 59 (tidl. artikel 93)

1. Ved europæisk lov eller europæisk rammelov vedtaget af Rådet indføres foranstaltninger om harmonisering af lovgivningerne vedrørende omsætningsafgifter, punktafgifter og andre indirekte skatter, i det omfang en sådan harmonisering er nødvendig for at sikre det indre markeds funktion og undgå konkurrenceforvridning. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

2. Hvis Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen, fastslår, at de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, vedrører administrativt samarbejde eller bekæmpelse af skattesvig, træffer det uanset stk. 1 afgørelse med kvalificeret flertal, når det vedtager den europæiske lov eller europæiske rammelov, hvorved disse foranstaltninger indføres.

Artikel III-60 (ny)

Hvis Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen, fastslår, at foranstaltninger, der omhandler selskabsbeskatning, vedrører administrativt samarbejde eller bekæmpelse af skattesvig, vedtager det med kvalificeret flertal en lov eller rammelov, hvorved disse foranstaltninger indføres, for så vidt de er nødvendige for at sikre det indre markeds funktion og undgå konkurrenceforvridning.

Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

7. AFDELING

TILNÆRMELSE AF LOVGIVNINGERNE

Artikel III-61 (tidl. artikel 94)

Foranstaltningerne vedrørende den indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der direkte indvirker på det indre markeds oprettelse eller funktion, fastlægges ved en europæisk rammelov vedtaget af Rådet. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Artikel III-62 (tidl. artikel 95)

1. Uanset [artikel III-61 (tidl. 94)] og medmindre andet er bestemt i forfatningen, finder denne artikel anvendelse med henblik på virkeliggørelsen af de i [artikel III-11 (tidl. 14)] fastsatte mål. Foranstaltningerne vedrørende den indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der vedrører det indre markeds oprettelse og funktion, fastlægges ved europæisk lov eller europæisk rammelov. Den vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på fiskale bestemmelser, bestemmelser vedrørende den frie bevægelighed for personer og bestemmelser vedrørende ansattes rettigheder og interesser.
3. Kommissionens forslag, der forelægges i henhold til stk. 1, inden for sundhed, sikkerhed, miljøbeskyttelse og forbrugerbeskyttelse, skal bygge på et højt beskyttelsesniveau under hensyntagen til navnlig enhver ny udvikling baseret på videnskabelige kendsgerninger. Inden for deres respektive kompetenceområder bestræber Europa-Parlamentet og Rådet sig også på at nå dette mål.
4. Hvis en medlemsstat, efter at Rådet eller Kommissionen har vedtaget en harmoniseringsforanstaltning, finder det nødvendigt at opretholde nationale bestemmelser, som er begrundet i vigtige behov, hvortil der henvises i [artikel III-40 (tidl. 30)], eller som vedrører miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet, giver den Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser og om grundene til deres opretholdelse.

5. Hvis en medlemsstat med forbehold af stk. 4, efter at Rådet eller Kommissionen har vedtaget en harmoniseringsforanstaltning, finder det nødvendigt at indføre nationale bestemmelser baseret på nyt videnskabeligt belæg vedrørende miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet på grund af et problem, der er specifikt for den pågældende medlemsstat, og som viser sig efter vedtagelsen af harmoniseringsforanstaltningen, giver den Kommissionen meddelelse om de påtænkte bestemmelser og om begrundelsen for dem.

6. Inden seks måneder efter meddelelsen som omhandlet i stk. 4 og 5 vedtager Kommissionen en europæisk afgørelse, hvori den bekræfter eller forkaster de pågældende nationale bestemmelser efter at have konstateret, om de er et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne, og om de udgør en hindring for det indre markeds funktion.

Hvis Kommissionen ikke har truffet nogen afgørelse inden for dette tidsrum, betragtes de i stk. 4 og 5 omhandlede nationale bestemmelser som godkendt.

Hvis det er begrundet i spørgsmålets kompleksitet, eller hvis der ikke foreligger risiko for menneskers sundhed, kan Kommissionen meddele den pågældende medlemsstat, at den i dette stykke omhandlede periode kan forlænges med en ny periode på indtil seks måneder.

7. Hvis en medlemsstat i medfør af [stk. 6] bemyndiges til at opretholde eller indføre nationale bestemmelser, der er en undtagelse fra en harmoniseringsforanstaltning, undersøger Kommissionen omgående, om den skal foreslå en tilpasning af denne foranstaltning.

8. Hvis en medlemsstat rejser et specifikt problem vedrørende folkesundheden på et område, der har været omfattet af tidligere harmoniseringsforanstaltninger, underretter den Kommissionen, der omgående undersøger, om den skal foreslå passende foranstaltninger.

9. Uanset den i [artikel III-261 og III-262 (tidl. 226 og 227)] fastsatte fremgangsmåde kan Kommissionen eller en medlemsstat henvende sig direkte til Domstolen, hvis de finder, at en anden medlemsstat misbruger de i nærværende artikel fastsatte beføjelser.

10. De i denne artikel nævnte harmoniseringsforanstaltninger indeholder i de relevante tilfælde en beskyttelsesklauseul, der bemyndiger medlemsstaterne til med en eller flere af de begrundelser, der er nævnt i [artikel III-40 (tidl. 30)], at træffe foreløbige bestemmelser, der er undergivet en EU-kontrolprocedure.

Artikel III-63 (tidl. artikel 96)

Finder Kommissionen, at forskelle i medlemsstaternes ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser forvansker konkurrencevilkårene på det indre marked og fremkalder en fordrejning, som bør fjernes, rådfører den sig med de pågældende medlemsstater herom.

Fører dette samråd ikke til enighed, fjernes den pågældende fordrejning ved en europæisk rammelov. Kommissionen og Rådet kan træffe alle andre formålstjenlige foranstaltninger, der har hjemmel i forfatningen.

Artikel III-64 (tidl. artikel 97)

1. Når der er grund til at frygte, at vedtagelse eller ændring af en ved lov eller administrativt fastsat national bestemmelse fremkalder en fordrejning som nævnt i [artikel III-63 (tidl. 96)], skal den medlemsstat, som vil gennemføre foranstaltningen, rådføre sig med Kommissionen. Efter samråd med medlemsstaterne retter Kommissionen en henstilling til de pågældende stater om at træffe formålstjenlige foranstaltninger med henblik på at undgå den omhandlede fordrejning.
2. Såfremt den medlemsstat, som vil indføre eller ændre nationale bestemmelser, ikke følger en henstilling, som Kommissionen har rettet til den, kan det ikke i medfør af [artikel III-63 (tidl. 96)] kræves, at de øvrige medlemsstater ændrer deres nationale bestemmelser med henblik på at fjerne denne fordrejning. Fremkalder en medlemsstat, som ikke har taget hensyn til Kommissionens henstilling, en fordrejning udelukkende til egen skade, finder [artikel III-63 (tidl. 96)] ikke anvendelse.

Artikel III-65 (ny)

Som led i gennemførelsen af det indre marked fastsættes der ved europæisk lov eller europæisk rammelo foranstaltninger vedrørende indførelsen af europæiske beskyttelsesbeviser med henblik på at sikre en ensartet beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i hele Unionen og indførelse af centraliserede tilladelses-, koordinations- og kontrolordninger på EU-niveau. Sprogordningen for beviserne fastsættes ved europæisk lov vedtaget af Rådet med enstemmighed på forslag af Kommissionen. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

KAPITEL II

DEN ØKONOMISKE OG MONETÆRE POLITIK

1. AFDELING

DEN ØKONOMISKE POLITIK

Artikel III-66 (tidl. artikel 4)

1. Med de i artikel I-3 nævnte mål for øje skal medlemsstaternes og Unionens virke under de betingelser og i det tempo, som er foreskrevet i forfatningen, indebære gennemførelse af en økonomisk politik, der bygger på snæver samordning af medlemsstaternes økonomiske politikker, på det indre marked og på fastlæggelse af fælles mål, og som føres i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence.
2. Sideløbende hermed og i overensstemmelse med forfatningens bestemmelser samt tidsplanen og fremgangsmåderne heri skal dette virke indebære en fælles valuta, euroen, og fastlæggelse og gennemførelse af en fælles penge- og valutakurspolitik, der skal have som hovedmål at fastholde prisstabilitet samt, uden at dette mål berøres heraf, at støtte de generelle økonomiske politikker i Unionen i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence.
3. Medlemsstaterne og Unionen skal i deres virke handle i overensstemmelse med følgende principper: stabile priser, sunde offentlige finanser og monetære vilkår og en holdbar betalingsbalance.

Artikel III-67 (tidl. artikel 98)

Medlemsstaterne fører deres økonomiske politikker med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af Unionens mål, som disse er fastlagt i artikel I-3 i første del, og i forbindelse med de overordnede retningslinjer, der er nævnt i [artikel III-68 (tidl. 99), stk. 2]. Medlemsstaterne og Unionen handler i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, der fremmer en effektiv ressourceallokering, og i overensstemmelse med principperne i [tidl. artikel 4].

Artikel III-68 (tidl. artikel 99)

1. Medlemsstaterne betragter deres økonomiske politikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordner dem i Rådet i overensstemmelse med [artikel III-67 (tidl. 98)].
2. Rådet udarbejder på grundlag af en henstilling fra Kommissionen et udkast til de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker og forelægger sine resultater for Det Europæiske Råd.

Det Europæiske Råd drøfter på grundlag af denne rapport fra Rådet en konklusion med hensyn til de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker. På grundlag af denne konklusion vedtager Rådet en henstilling, hvori disse overordnede retningslinjer er fastlagt. Det underretter Europa-Parlamentet herom.

3. For at sikre en snævrere samordning af de økonomiske politikker og en varig konvergens mellem medlemsstaternes økonomiske resultater, skal Rådet på grundlag af rapporter fra Kommissionen overvåge den økonomiske udvikling i hver medlemsstat og i Unionen samt de økonomiske politikkers overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der er omhandlet i stk. 2, og regelmæssigt foretage en samlet bedømmelse.

Med henblik på denne multilaterale overvågning tilsender medlemsstaterne Kommissionen oplysning om vigtige bestemmelser, som de har truffet inden for deres økonomiske politik, samt andre oplysninger, som de måtte finde nødvendige.

4. Viser det sig i forbindelse med den i stk. 3 nævnte fremgangsmåde, at en medlemsstats økonomiske politik ikke er i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der er omhandlet i stk. 2, eller at der er risiko for, at den bringer Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde i fare, kan Kommissionen rette en advarsel til den pågældende medlemsstat. Rådet kan på grundlag af en henstilling fra Kommissionen rette de nødvendige henstillinger til den pågældende medlemsstat. Rådet kan på forslag af Kommissionen beslutte at offentliggøre sine henstillinger.

Inden for rammerne af dette stykke træffer Rådet afgørelse uden at tage den pågældende medlemsstats repræsentants stemmer i betragtning, og kvalificeret flertal defineres som flertallet af de deltagende medlemsstats stemmer, der repræsenterer mindst tre femtedele af disse staters befolkninger.

5. Formanden for Rådet og Kommissionen aflægger rapport til Europa-Parlamentet om resultaterne af den multilaterale overvågning. Formanden for Rådet kan opfordres til at give møde i Europa-Parlamentets kompetente udvalg, hvis Rådet har offentliggjort henstillingerne.

6. De nærmere bestemmelser for den multilaterale overvågningsprocedure, der er omhandlet i stk. 3 og 4, kan fastlægges ved europæisk lov eller europæisk rammelov.

Artikel III-69 (tidl. artikel 100)

1. Med forbehold af de øvrige fremgangsmåder i forfatningen kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse om indførelse af foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation, navnlig hvis der opstår alvorlige forsyningsvanskeligheder med hensyn til visse produkter.

2. I tilfælde af vanskeligheder eller alvorlig risiko for store vanskeligheder i en medlemsstat som følge af naturkatastrofer eller usædvanlige begivenheder, som den ikke selv er herre over, kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse, der på bestemte betingelser indrømmer den pågældende medlemsstat finansiel støtte fra Unionen. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet herom.

Artikel III-70 (tidl. artikel 101)

1. Det er Den Europæiske Centralbank og medlemsstaternes centralbanker, i det følgende benævnt "de nationale centralbanker", forbudt at give EU-institutioner eller -organer, centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i medlemsstaterne mulighed for at foretage overtræk eller at yde dem andre former for kreditfaciliteter, og det samme gælder Den Europæiske Centralbanks og de nationale centralbankers køb af gældsinstrumenter direkte fra disse.
2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke for offentligt ejede kreditinstitutter, som i forbindelse med forsyningen med reserver fra centralbankernes side skal have samme behandling af de nationale centralbanker og Den Europæiske Centralbank som private kreditinstitutter.

Artikel III-71 (tidl. artikel 102)

1. Foranstaltninger og bestemmelser, der ikke er baseret på tilsynsmæssige hensyn, og hvorved der gives EU-institutioner eller -organer, centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i medlemsstaterne privilegeret adgang til finansielle institutioner, er forbudt.
2. Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser og europæiske afgørelser, der præciserer definitionerne for gennemførelsen af det forbud, der er omhandlet i stk. 1. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel III-72 (tidl. artikel 103)

1. Unionen hæfter ikke for og må heller ikke påtage sig forpligtelser indgået af centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i en medlemsstat, idet dette dog ikke gælder for gensidige finansielle garantier for gennemførelsen af et bestemt projekt i fællesskab. En medlemsstat hæfter ikke for og påtager sig ikke forpligtelser indgået af centralregeringer, regionale, lokale eller andre offentlige myndigheder, andre organer inden for den offentlige sektor eller offentlige foretagender i en anden medlemsstat, idet dette dog ikke gælder for gensidige finansielle garantier for gennemførelsen af et bestemt projekt i fællesskab.
2. Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser, der præciserer definitionerne med henblik på gennemførelsen af de forbud, der er omhandlet i [artikel III-70 (tidl. 101)] og i nærværende artikel. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel III-73 (tidl. artikel 104)

1. Medlemsstaterne skal undgå uforholdsmæssigt store offentlige underskud.
2. Kommissionen overvåger udviklingen i medlemsstaternes budgetsituation og i deres offentlige gæld for at identificere alvorlige fejl. Den skal navnlig undersøge, om budgetdisciplinen overholdes på grundlag af følgende to kriterier:
 - a) hvorvidt den procentdel, som det forventede eller faktiske offentlige underskud udgør af bruttonationalproduktet, overstiger en given referenceværdi, medmindre
 - i) denne procentdel er faldet væsentligt og vedvarende og har nået et niveau, der ligger tæt på referenceværdien
 - ii) eller overskridelsen af referenceværdien kun er exceptionel og midlertidig, og nævnte procentdel fortsat ligger tæt på referenceværdien
 - b) hvorvidt den procentdel, som den offentlige gæld udgør af bruttonationalproduktet, overstiger en given referenceværdi, medmindre denne procentdel mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien med en tilfredsstillende hastighed.

Referenceværdierne er fastsat i protokollen om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud.

3. Hvis en medlemsstat ikke opfylder kravene i forbindelse med begge eller et af disse kriterier, udarbejder Kommissionen en rapport. I Kommissionens rapport tages der ligeledes hensyn til, om det offentlige underskud overstiger de offentlige investeringsudgifter, samt til alle andre relevante forhold, herunder medlemsstatens økonomiske og budgetmæssige situation på mellemlang sigt.

Kommissionen kan ligeledes udarbejde en rapport, hvis den, selv om kravene efter kriterierne er opfyldt, er af den opfattelse, at der er risiko for et uforholdsmæssigt stort underskud i en medlemsstat.

4. Det Økonomiske og Finansielle Udvalg afgiver udtalelse om Kommissionens rapport.

5. Hvis Kommissionen finder, at der er eller kan opstå et uforholdsmæssigt stort underskud i en medlemsstat, skal den afgive en udtalelse til den pågældende medlemsstat.

6. Rådet fastslår med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen, under hensyntagen til de bemærkninger, som den pågældende medlemsstat måtte ønske at fremsætte, og efter en generel vurdering, om der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud. Fastslås det, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud, vedtager Rådet efter samme procedurer henstillinger, som det retter til den pågældende medlemsstat med henblik på at bringe denne situation til ophør inden for en given frist. Disse henstillinger offentliggøres ikke, jf. dog stk. 8.

Inden for rammerne af dette stykke træffer Rådet afgørelse uden at tage den pågældende medlemsstats repræsentants stemmer i betragtning, og kvalificeret flertal defineres som flertallet af de deltagende medlemsstats stemmer, der repræsenterer mindst tre femtedele af disse staters befolkninger.

7. Rådet vedtager på grundlag af en henstilling fra Kommissionen med kvalificeret flertal de europæiske afgørelser og henstillinger, der nævnes i stk. 8-11. Det træffer afgørelse uden at tage den pågældende medlemsstats repræsentants stemmer i betragtning, og kvalificeret flertal defineres som flertallet af de deltagende medlemsstats stemmer, der repræsenterer mindst tre femtedele af disse stats befolkninger.

8. Konstaterer Rådet, at dets henstillinger ikke er fulgt op af virkningsfulde foranstaltninger inden for den fastsatte frist, kan det offentliggøre sine henstillinger.

9. Undlader en medlemsstat fortsat at efterkomme Rådets henstillinger, kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse, der pålægger medlemsstaten inden for en bestemt frist at træffe bestemmelser til den nedbringelse af underskuddet, som Rådet skønner nødvendig for at rette op på situationen.

I et sådant tilfælde kan Rådet anmode den pågældende medlemsstat om at forelægge rapporter i henhold til en bestemt tidsplan for at undersøge denne medlemsstats tilpasningsbestræbelser.

10. Så længe en medlemsstat ikke efterkommer en europæisk afgørelse, der er vedtaget i overensstemmelse med stk. 9, kan Rådet beslutte at anvende eller forstærke, alt efter situationen, en eller flere af følgende foranstaltninger:

- a) kræve, at den pågældende medlemsstat offentliggør yderligere oplysninger, der skal specificeres af Rådet, før den udsteder obligationer og andre værdipapirer
- b) opfordre Den Europæiske Investeringsbank til at tage sin udlånspolitik over for den pågældende medlemsstat op til fornyet overvejelse
- c) kræve, at den pågældende medlemsstat deponerer et ikke-rentebærende beløb af en passende størrelse hos Unionen, indtil Rådet mener, at det uforholdsmæssigt store underskud er blevet korrigeret
- d) pålægge bod af en passende størrelse.

Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om de foranstaltninger, der er vedtaget.

11. Rådet ophæver nogle af eller alle sine foranstaltninger som omhandlet i stk. 6 og stk. 8-10 i det omfang, det mener, at det uforholdsmæssigt store underskud i den pågældende medlemsstat er blevet korrigeret. Hvis Rådet tidligere er fremkommet med offentlige henstillinger, fremsætter det, så snart afgørelsen efter stk. 8 er ophævet, en offentlig erklæring om, at der ikke længere er et uforholdsmæssigt stort underskud i den pågældende medlemsstat.

12. Den klageret, der er omhandlet i [artikel III-261 og III-262 (tidl. 226 og 227)], kan ikke udøves i forbindelse med stk. 1-6 og stk. 8-9.

13. Protokollen om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud indeholder yderligere bestemmelser vedrørende gennemførelsen af den procedure, der er beskrevet i denne artikel.

Der fastlægges passende foranstaltninger, som erstatter ovennævnte protokol, ved europæisk lov vedtaget af Rådet. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank.

Med forbehold af de øvrige bestemmelser i dette stykke vedtager Rådet på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser, hvorved de nærmere regler og definitioner for anvendelsen af ovennævnte protokol fastlægges. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

2. AFDELING

DEN MONETÆRE POLITIK

Artikel III-74 (tidl. artikel 105)

1. Hovedmålet for Det Europæiske System af Centralbanker er at fastholde prisstabilitet. Uden at denne målsætning om prisstabilitet derved berøres, støtter Det Europæiske System af Centralbanker de generelle økonomiske politikker i Unionen med henblik på at bidrage til gennemførelsen af dens mål som fastsat i artikel 3 i første del. Det Europæiske System af Centralbanker handler i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, som fremmer en effektiv ressourceallokering, og i overensstemmelse med principperne i [tidl. artikel 4].
2. De grundlæggende opgaver, der skal udføres af Det Europæiske System af Centralbanker, er:
 - a) at formulere og gennemføre Unionens monetære politik
 - b) at foretage transaktioner i udenlandsk valuta i overensstemmelse med bestemmelserne i [artikel III-223 (tidl. 111)]
 - c) at besidde og forvalte medlemsstaternes officielle valutareserver
 - d) at fremme betalingssystemernes smidige funktion.
3. Stk. 2, litra c), berører ikke medlemsstaternes regeringers besiddelse og forvaltning af arbejdsbeholdninger i udenlandske valutaer.
4. Den Europæiske Centralbank skal høres
 - a) om ethvert forslag til EU-retsakt inden for dens kompetenceområder
 - b) af de nationale myndigheder om ethvert udkast til retsforordning inden for dens kompetenceområder, men inden for de rammer og på de betingelser, der fastsættes af Rådet efter fremgangsmåden i [artikel III-76 (tidl. 107), stk. 6].

Den Europæiske Centralbank kan forelægge udtalelser for EU-institutioner eller -organer eller nationale myndigheder om spørgsmål inden for dens kompetenceområder.

5. Det Europæiske System af Centralbanker bidrager til en smidig gennemførelse af de kompetente myndigheders politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og det finansielle systems stabilitet.

6. Ved europæisk lov eller europæisk rammelov kan Den Europæiske Centralbank overdrages specifikke opgaver i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og andre finansielle institutioner bortset fra forsikringsselskaber. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Den Europæiske Centralbank.

Artikel III-75 (tidl. artikel 106)

1. Den Europæiske Centralbank har eneret til at bemyndige udstedelse af eurosedler i Unionen. Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker kan udstede eurosedler. De pengesedler, der udstedes af Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker, er de eneste, der har status som lovlige betalingsmidler i Unionen.

2. Medlemsstaterne kan udstede euromønter med forbehold af Den Europæiske Centralbanks godkendelse af omfanget heraf. Rådet kan vedtage forordninger om indførelse af foranstaltninger med henblik på at harmonisere den pålydende værdi og de tekniske specifikationer for alle mønter, som er bestemt til at sættes i omløb, i den udstrækning det er nødvendigt af hensyn til mønternes smidige omløb i Unionen. Love eller rammelove vedtages efter høring af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank.

Artikel III-76 (tidl. artikel 107)

1. Det Europæiske System af Centralbanker består af Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker.

2. Den Europæiske Centralbank har status som juridisk person.

3. Det Europæiske System af Centralbanker styres af Den Europæiske Centralbanks besluttende organer, som er Styrelsesrådet og direktionen.

4. Statutten for Det Europæiske System af Centralbanker er nedfældet i protokollen om statutterne for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank.

5. Artikel 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1.a) og 36 i statutten for Det Europæiske System af Centralbanker kan ændres ved europæisk lov:

- a) enten på forslag af Kommissionen efter høring af Den Europæiske Centralbank
- b) eller på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank efter høring af Kommissionen.

6. Rådet vedtager europæiske bekendtgørelser og europæiske afgørelser om indførelse af de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 og 34.3 i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet:

- a) enten på forslag af Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank
- b) eller efter henstilling fra Den Europæiske Centralbank og efter høring af Kommissionen.

Artikel III-77 (tidl. artikel 108)

Under udøvelsen af de beføjelser og gennemførelsen af de opgaver og pligter, som de har fået pålagt ved forfatningen og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker, må hverken Den Europæiske Centralbank, de nationale centralbanker eller medlemmerne af disses besluttende organer søge eller modtage instrukser fra EU-institutioner eller -organer, fra medlemsstaternes regeringer eller fra nogen anden side. Unionens institutioner og organer samt medlemsstaternes regeringer forpligter sig til at respektere dette princip og til ikke at søge at øve indflydelse på, hvordan medlemmerne af Den Europæiske Centralbanks eller af de nationale centralbankers besluttende organer udfører deres opgaver.

Artikel III-78 (tidl. artikel 109)

Hver medlemsstat sørger for, at dens nationale lovgivning, herunder statutterne for dens nationale centralbank, er forenelig med forfatningen og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker.

Artikel III-79 (tidl. artikel 110)

1. Med henblik på at udføre de opgaver, der er pålagt Det Europæiske System af Centralbanker, skal Den Europæiske Centralbank i overensstemmelse med forfatningen og på de betingelser, der er fastsat i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker, vedtage:

- a) europæiske bekendtgørelser, i det omfang det er nødvendigt for at gennemføre de opgaver, der er fastlagt i artikel 3.1, første led, og i artikel 19.1, 22 eller 25.2 i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker, samt i tilfælde, der fastsættes i de retsakter vedtaget af Rådet, der er nævnt i [artikel III-76 (tidl. 107), stk. 6]
- b) de europæiske afgørelser, der er nødvendige for at udføre de opgaver, der er pålagt Det Europæiske System af Centralbanker efter forfatningen og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker
- c) henstillinger og udtalelser.

2. Den Europæiske Centralbank kan beslutte at offentliggøre sine europæiske afgørelser, henstillinger og udtalelser.

3. Rådet vedtager efter fremgangsmåden i [artikel III-76 (tidl. 107), stk. 6,] europæiske bekendtgørelser om fastsættelse af de grænser og vilkår, inden for hvilke Den Europæiske Centralbank er berettiget til at pålægge foretagender bøder eller tvangsbøder i tilfælde af manglende opfyldelse af forpligtelser i henhold til dens europæiske bekendtgørelser og afgørelser.

Artikel III-80 (tidl. artikel 110a)

Med forbehold af Den Europæiske Centralbanks beføjelser indføres ved europæisk lov eller europæisk rammelov de foranstaltninger, som er nødvendige for anvendelsen af euroen som medlemsstaternes fælles valuta. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Den Europæiske Centralbank.

Artikel III-81

Udgår (indholdet findes nu i artikel III-85c).

3. AFDELING

INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

Artikel III-82 (tidl. artikel 112)

1. Den Europæiske Centralbanks Styrelsesråd består af medlemmerne af Den Europæiske Centralbanks direktion og cheferne for de nationale centralbanker i medlemsstaterne uden dispensation.
2. a) Direktionen består af formanden, næstformanden og fire andre medlemmer.
b) Formanden og næstformanden samt de øvrige medlemmer af direktionen udnævnes blandt personer, som er værdige i almindeligt omdømme, og som har professionel erfaring i monetære forhold eller i bankvæsen, efter fælles overenskomst mellem medlemsstaternes regeringer på stats- eller regeringschefsniveau, på grundlag af en henstilling fra Rådet og efter høring af Europa-Parlamentet og Styrelsesrådet for Den Europæiske Centralbank.

Deres embedsperiode er på 8 år, og mandatet kan ikke fornyes.

Kun statsborgere i medlemsstaterne kan være medlemmer af direktionen.

Artikel III-83 (tidl. artikel 113)

1. Formanden for Rådet og et medlem af Kommissionen kan uden stemmeret deltage i møderne i Den Europæiske Centralbanks Styrelsesråd.

Formanden for Rådet kan fremsætte forslag til drøftelse i Den Europæiske Centralbanks Styrelsesråd.

2. Formanden for Den Europæiske Centralbank opfordres til at deltage i Rådets møder, når dette behandler spørgsmål vedrørende mål og opgaver for Det Europæiske System af Centralbanker.

3. Den Europæiske Centralbank fremsender en årsberetning om Det Europæiske System af Centralbankers aktiviteter og om den monetære politik i det foregående og det indeværende år til Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen og også til Det Europæiske Råd. Formanden for Den Europæiske Centralbank forelægger beretningen for Rådet og for Europa-Parlamentet, som kan foranstalte en generel drøftelse på grundlag heraf.

Formanden for Den Europæiske Centralbank og de øvrige medlemmer af direktionen kan på anmodning af Europa-Parlamentet eller på eget initiativ høres af Europa-Parlamentets kompetente udvalg.

Artikel III-84 (tidl. artikel 114)

1. Med henblik på at fremme en samordning af medlemsstaternes politik i det fulde omfang, der er nødvendigt for det indre markeds funktion, oprettes der et økonomisk og finansielt udvalg.
2. Udvalget har til opgave:
 - a) at afgive udtalelser, enten på opfordring af Rådet eller Kommissionen eller på eget initiativ, til brug for disse institutioner
 - b) at følge medlemsstaternes og Unionens økonomiske og finansielle situation og aflægge regelmæssige beretninger herom til Rådet og Kommissionen, især om de finansielle forbindelser med tredjelande og internationale institutioner
 - c) med forbehold af [artikel III-242] at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i [artikel III-45 og III-219, artikel III-68, stk. 2, 3, 4 og 6, artikel III-69, III-71, III-72 og III-73, artikel III-74, stk. 6, artikel III-75, stk. 2, artikel III-76, stk. 5 og 6, artikel III-223 og III-90, artikel III-91, stk. 2 og 3, artikel III-86, stk. 2, og artikel III-87, stk. 2 og 3] og at udføre andre rådgivende og forberedende opgaver, som Rådet har pålagt det
 - d) mindst én gang om året at undersøge situationen med hensyn til kapitalbevægelser og friheden til at foretage betalinger, som den følger af anvendelsen af forfatningen og af Unionens retsakter; undersøgelsen skal omfatte alle foranstaltninger vedrørende kapitalbevægelser og betalinger; udvalget aflægger beretning til Kommissionen og Rådet om resultaterne af denne undersøgelse.

Medlemsstaterne, Kommissionen og Den Europæiske Centralbank udnævner hver højst to medlemmer af udvalget.

3. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen en europæisk afgørelse, der fastlægger de nærmere bestemmelser for sammensætningen af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg. Det træffer afgørelse efter høring af Den Europæiske Centralbank og dette udvalg. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om den pågældende afgørelse.
4. Ud over de opgaver, der er anført i stk. 2, følger udvalget, såfremt og så længe der findes medlemsstater med en dispensation som nævnt i [artikel III-86, III-87 og III-88], disse medlemsstaters monetære og finansielle situation samt deres generelle betalingssystem og aflægger regelmæssige beretninger herom til Rådet og Kommissionen.

Artikel III-85 (tidl. artikel 115)

For så vidt angår spørgsmål, der falder ind under anvendelsesområdet for [artikel III-68, stk. 4, artikel III-73 undtagen stk. 13, artikel III-223, artikel III-86 og artikel III-87, stk. 3] kan Rådet eller en medlemsstat anmode Kommissionen om, alt efter tilfældet, at fremsætte en henstilling eller et forslag. Kommissionen behandler sådanne anmodninger og forelægger straks Rådet sine konklusioner.

3A. AFDELING

SPECIFIKKE BESTEMMELSER FOR MEDLEMMER AF EUROOMRÅDET

Artikel III-85a (tidl. artikel 122, stk. 3)

1. For at sikre Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde og i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i forfatningen kan der træffes supplerende foranstaltninger over for de medlemsstater, der er medlemmer af euroområdet, for at styrke samordningen af deres økonomiske politikker og budgetdisciplinen. Disse foranstaltninger vedrører retningslinjerne for den økonomiske politik og overvågningen heraf [artikel III-68, stk. 2 og 4] og de uforholdsmæssigt store underskud [artikel III-73, stk. 6-8 samt stk. 11].
2. I forbindelse med de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, stemmer kun de medlemsstater, der deltager i euroområdet. Kvalificeret flertal defineres som flertallet af de stemmer, der er afgivet af repræsentanterne for de medlemsstater, der deltager i euroområdet, og som repræsenterer mindst tre femtedele af disse staters befolkninger. Der kræves enstemmighed blandt disse medlemsstater for så vidt angår en retsakt, der kræver enstemmighed.

Artikel III-85b

Bestemmelserne om ordninger for møder mellem ministrene fra de medlemsstater, der er medlemmer af euroområdet, findes i en protokol til forfatningen.

Artikel III-85c

1. For at sikre euroens plads i det internationale valutasystem samordner de medlemsstater, der er medlemmer af euroområdet, deres optræden indbyrdes og sammen med Kommissionen med henblik på at vedtage fælles holdninger inden for rammerne af kompetente internationale finansielle institutioner og konferencer. De forsvarer og fremmer disse fælles holdninger.

Hvis det er relevant, tilknyttes Den Europæiske Centralbank fuldt ud denne samordning, uden at det anfægter dens uafhængighed.

2. På grundlag af denne samordning kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage passende foranstaltninger for at sikre en samlet repræsentation inden for rammerne af internationale finansielle institutioner og konferencer.
3. I forbindelse med de foranstaltninger, der er nævnt i denne artikel, stemmer kun de medlemsstater, der deltager i euroområdet. Kvalificeret flertal defineres som flertallet af de stemmer, der er afgivet af repræsentanterne for de medlemsstater, der deltager i euroområdet, og som repræsenterer mindst tre femtedele af disse staters befolkninger. Der kræves enstemmighed blandt disse medlemsstater for så vidt angår en retsakt, der kræver enstemmighed.

4. AFDELING

OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel III-86 (tidl. artikel 122)

1. Medlemsstater, med hensyn til hvilke Rådet ikke har truffet afgørelse om, at de opfylder de nødvendige betingelser for indførelse af euroen, benævnes i det følgende: "medlemsstater med dispensation".
2. Følgende bestemmelser gælder ikke for medlemsstater med dispensation:
 - a) vedtagelse af dele af de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker, der vedrører euroområdet generelt (artikel III-68, stk. 2)
 - b) bindende midler til at afhjælpe uforholdsmæssigt store underskud (artikel III-73, stk. 9 og 11)
 - c) mål og opgaver for Det Europæiske System af Centralbanker (artikel III-74, stk. 1, 2, 3 og 5)
 - d) udstedelse af euroen (artikel III-75)
 - e) Den Europæiske Centralbanks akter (artikel III-79)
 - f) foranstaltninger vedrørende anvendelsen af euroen (artikel III-80)
 - g) valutaaftaler (artikel III-223)
 - h) euroens repræsentation udadtil (artikel III-81)
 - i) udnævnelse af medlemmerne af Den Europæiske Centralbanks direktion (artikel III-82, stk. 2, litra b).

I ovennævnte artikler forstås derfor ved "medlemsstater" medlemsstater uden dispensation.

3. Ifølge kapitel IX i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker er medlemsstater med dispensation og deres nationale centralbanker udelukket fra rettighederne og forpligtelserne inden for Det Europæiske System af Centralbanker.
4. Stemmerettighederne for medlemsstater med dispensation suspenderes i forbindelse med Rådets vedtagelse af de foranstaltninger, der er nævnt i de i stk. 2 anførte artikler. Kvalificeret flertal defineres i dette tilfælde som flertallet af de stemmer, der er afgivet af repræsentanterne for medlemsstater uden dispensation, der repræsenterer mindst tre femtedele af disse staters befolkninger. Der kræves enstemmighed blandt disse medlemsstater for så vidt angår en retsakt, der kræver enstemmighed.

Artikel III-87 (tidl. artikel 121, artikel 122, stk. 2, og artikel 123, stk. 5)

1. Mindst en gang hvert andet år eller på anmodning fra en medlemsstat med dispensation aflægger Kommissionen og Den Europæiske Centralbank beretning til Rådet om de fremskridt, der gøres af medlemsstater med dispensation for så vidt angår opfyldelse af deres forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union. Disse beretninger skal omfatte en undersøgelse af, hvorvidt hver af de pågældende medlemsstaters nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med [artikel III-77 og III-78] i forfatningen, samt med statuten for Det Europæiske System af Centralbanker. I beretningerne skal det ligeledes undersøges, om der er opnået en høj grad af vedvarende konvergens ved, at hver af de pågældende medlemsstater har opfyldt følgende kriterier:

- a) en høj grad af prisstabilitet; dette vil fremgå af en inflationstakt, som ligger tæt op ad inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet
- b) holdbare offentlige finanser; dette vil fremgå af, at medlemsstaten har opnået en offentlig budgetstilling, der ikke udviser et uforholdsmæssigt stort underskud som fastslået i henhold til [artikel III-73, stk. 6]
- c) overholdelse af de normale udsvingsmargener i valutakursmekanismen i mindst to år uden devaluering over for euroen
- d) den varige karakter af den konvergens, medlemsstaten med dispensation har opnået, samt af dens deltagelse i valutakursmekanismen som afspejlet i de langfristede rentesatser.

De fire kriterier, der er nævnt i dette stykke, og de relevante tidsrum, de skal overholdes i, er præciseret nærmere i protokollen om konvergenskriterierne. Kommissionens og Den Europæiske Centralbanks beretninger skal også omhandle resultaterne af markedsintegrationen, situationen for og udviklingen i betalingsbalancens løbende poster og en redegørelse for udviklingen i enhedsløn-omkostningerne og andre prisindeks.

2. Efter høring af Europa-Parlamentet og efter drøftelse i Det Europæiske Råd træffer Rådet på forslag af Kommissionen afgørelse om, hvilke medlemsstater med dispensation der opfylder de nødvendige betingelser baseret på kriterierne i [stk. 1], og ophæver de pågældende medlemsstaters dispensation.

3. Hvis det i overensstemmelse med fremgangsmåden i stk. 2 besluttet at ophæve en dispensation, vedtager Rådet på forslag af Kommissionen med enstemmighed blandt de medlemmer af Rådet, der repræsenterer medlemsstaterne uden dispensation, og den berørte medlemsstat europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser, der uigenkaldeligt fastsætter den kurs, til hvilken euroen træder i stedet for denne berørte medlemsstats valuta, og fastlægger de andre foranstaltninger, som er nødvendige for indførelse af euroen som fælles valuta i den pågældende medlemsstat. Rådet træffer afgørelse efter høring af Den Europæiske Centralbank.

Artikel III-88 (tidl. artikel 123, stk. 3, og artikel 117, stk. 2)

1. Hvis og så længe der er medlemsstater med dispensation, og med forbehold af [artikel III-76, stk. 3] i forfatningen, nedsættes Den Europæiske Centralbanks Generelle Råd, jf. artikel 45 i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker, som Den Europæiske Centralbanks tredje beslutende organ.
2. Hvis og så længe der er medlemsstater med dispensation, har Den Europæiske Centralbank for så vidt angår de pågældende medlemsstater til opgave at
 - a) styrke samarbejdet mellem medlemsstaternes centralbanker
 - b) styrke samordningen af medlemsstaternes monetære politik med henblik på at sikre prisstabilitet
 - c) overvåge valutakursmekanismens funktion
 - d) afholde konsultationer vedrørende spørgsmål, der falder ind under de nationale centralbankers kompetence, og som berører de finansielle institutioners og markeders stabilitet
 - e) udøve de opgaver, der tidligere blev udøvet af Den Europæiske Fond for Monetært Samarbejde, og som Det Europæiske Monetære Institut havde overtaget.

Artikel III-89 (tidl. artikel 124, stk. 1)

Hver medlemsstat med dispensation behandler sin valutakurspolitik som et spørgsmål af fælles interesse. Medlemsstaten tager i denne forbindelse hensyn til erfaringer fra samarbejdet inden for rammerne af valutakursmekanismen.

Artikel III-90 (tidl. artikel 119)

1. I tilfælde af, at en medlemsstat med dispensation har vanskeligheder eller alvorligt trues af vanskeligheder med hensyn til sin betalingsbalance, enten som følge af uligevægt på dens globale betalingsbalance eller som følge af arten af den valuta, den råder over, og navnlig når disse vanskeligheder vil kunne bringe det indre markedes funktion eller virkeliggørelsen af den fælles handelspolitik i fare, indleder Kommissionen straks en undersøgelse af situationen i den pågældende stat og af de foranstaltninger, som denne har truffet eller kan træffe i henhold til forfatningen under anvendelse af alle til rådighed stående midler. Kommissionen angiver de foranstaltninger, som den henstiller til den pågældende medlemsstat at træffe.

Såfremt de af en medlemsstat med dispensation trufne forholdsregler og de af Kommissionen foreslåede foranstaltninger viser sig utilstrækkelige til at afhjælpe de opståede eller truende vanskeligheder, skal Kommissionen efter at have indhentet udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg rette henstilling til Rådet om ydelse af gensidig bistand og passende former herfor.

Kommissionen holder regelmæssigt Rådet underrettet om situationen og dens udvikling.

2. Rådet træffer afgørelse om ydelse af gensidig bistand; det vedtager europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser, som fastlægger vilkårene for og den nærmere udformning af denne bistand. Den gensidige bistand kan især gå ud på:

- a) fælles optræden over for andre internationale organisationer, til hvilke medlemsstaterne med dispensation kan henvende sig
- b) foranstaltninger, som er nødvendige for at undgå omlægninger i samhandelen, når den medlemsstat med dispensation, der er i vanskeligheder, opretholder eller genindfører kvantitative restriktioner over for tredjelande
- c) ydelse af kreditter i begrænset omfang fra de øvrige medlemsstater under forbehold af deres samtykke.

3. Godkender Rådet ikke den gensidige bistand, hvormod Kommissionen har rettet henstilling, eller er den ydede bistand og de trufne foranstaltninger utilstrækkelige, bemyndiger Kommissionen den medlemsstat med dispensation, der er i vanskeligheder, til at træffe beskyttelsesforanstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som Kommissionen fastsætter.

Rådet kan tilbagekalde denne bemyndigelse og ændre vilkårene for og udformningen af beskyttelsesforanstaltningerne.

Artikel III-91 (tidl. artikel 120)

1. Opstår der en pludselig betalingsbalancekrise, og vedtages der ikke omgående en retsakt i henhold til [artikel III-90, stk. 2] kan en medlemsstat med dispensation i forebyggende øjemed træffe de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger. Disse foranstaltninger skal medføre mindst mulig forstyrrelse i det indre markeds funktion og må ikke gå ud over, hvad der er absolut nødvendigt for at afhjælpe de pludseligt opståede vanskeligheder.

2. Kommissionen og de øvrige medlemsstater skal underrettes om disse beskyttelsesforanstaltninger senest ved deres ikrafttræden. Kommissionen kan anbefale Rådet, at der ydes gensidig bistand i henhold til [artikel III-90].

3. Efter udtalelse fra Kommissionen og høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg kan Rådet vedtage en afgørelse om, at den pågældende medlemsstat skal ændre, udsætte eller ophæve ovennævnte beskyttelsesforanstaltninger.

KAPITEL III

POLITIKKER PÅ ANDRE SPECIFIKKE OMRÅDER

1. AFDELING

BESKÆFTIGELSE

Artikel III-92 (tidl. artikel 125)

Unionen og medlemsstaterne arbejder i henhold til denne [afdeling] på at udvikle en samordnet strategi for beskæftigelse og især for fremme af en veluddannet, velkvalificeret og smidig arbejdsstyrke og arbejdsmarkeder, som reagerer på økonomiske forandringer, med henblik på at nå de mål, der er fastsat i [artikel I-3] i forfatningen.

Artikel III-93 (tidl. artikel 126)

1. Medlemsstaterne bidrager med deres beskæftigelsespolitikker til at nå de mål, der er nævnt i [artikel III-92 (tidl. artikel 125)], på en måde, som er i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politik, som vedtages i henhold til [artikel III-68 (tidl. artikel 99), stk. 2].
2. Under hensyn til national praksis for så vidt angår arbejdsmarkedets parter ansvar betragter medlemsstaterne beskæftigelsesfremme som et spørgsmål af fælles interesse og samordner deres indsats i den henseende i Rådet i overensstemmelse med [artikel III-95 (tidl. artikel 128)].

Artikel III-94 (tidl. artikel 127)

1. Unionen bidrager til et højt beskæftigelsesniveau ved at tilskynde til samarbejde mellem medlemsstaterne og ved at støtte og i nødvendigt omfang supplere deres foranstaltninger. Den respekterer i den forbindelse medlemsstaternes kompetence.
2. Målsætningen om et højt beskæftigelsesniveau skal tages med i overvejelserne ved udformingen og gennemførelsen af Unionens politikker og aktiviteter.

Artikel III-95 (tidl. artikel 128)

1. Det Europæiske Råd overvejer hvert år beskæftigelsessituationen i Unionen og vedtager konklusioner herom på grundlag af en fælles årsrapport fra Rådet og Kommissionen.

2. På grundlag af Det Europæiske Råds konklusioner vedtager Rådet hvert år på forslag af Kommissionen retningslinjer, som medlemsstaterne skal tage hensyn til i deres egne beskæftigelsespolitikker. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet, Regionsudvalget, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Beskæftigelsesudvalget.

Disse retningslinjer skal være i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, der vedtages i henhold til [artikel III-68 (tidl. artikel 99), stk. 2].

3. Hver medlemsstat forelægger Rådet og Kommissionen en årsrapport om de vigtigste bestemmelser, den har truffet til gennemførelse af sin beskæftigelsespolitik på baggrund af retningslinjerne for beskæftigelse, som nævnt i stk. 2.

4. På grundlag af de rapporter, der er nævnt i stk. 3, og efter at have hørt Beskæftigelsesudvalget foretager Rådet hvert år en gennemgang af gennemførelsen af medlemsstaternes politikker på baggrund af retningslinjerne for beskæftigelse. Rådet kan efter henstilling fra Kommissionen vedtage henstillinger, som det retter til medlemsstaterne.

5. På grundlag af resultaterne af denne gennemgang forelægger Rådet og Kommissionen Det Europæiske Råd en fælles årsrapport om beskæftigelsessituationen i Unionen og om gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen.

Artikel III-96 (tidl. artikel 129)

Ved europæisk lov eller europæisk rammelov kan der fastsættes tilskyndelsesforanstaltninger, der skal fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og støtte deres indsats på beskæftigelsesområdet gennem initiativer, der tager sigte på at udvikle en udveksling af oplysninger og gode erfaringer, og som skal sikre komparativ analysevirksomhed og rådgivning samt fremme fornyende metoder og evaluere erfaringer, navnlig ved hjælp af pilotprojekter. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Den europæiske lov eller europæiske rammelov indebærer ikke harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Artikel III-97 (tidl. artikel 130)

Rådet vedtager med simpelt flertal en europæisk afgørelse om nedsættelse af et beskæftigelsesudvalg af rådgivende karakter, som skal fremme samordningen mellem medlemsstaterne vedrørende beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitikkerne. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Udvalget har til opgave:

- a) at overvåge beskæftigelsessituationen og beskæftigelsespolitikkerne i medlemsstaterne og Unionen

- b) med forbehold af [artikel III-242 (tidl. artikel 207)] at afgive udtalelser på Rådets eller Kommissionens anmodning eller på eget initiativ og at bidrage til forberedelsen af Rådets arbejde som nævnt i [artikel III-95 (tidl. artikel 128)].

Udvalget hører under opfyldelsen af sit mandat arbejdsmarkedets parter.

Hver medlemsstat og Kommissionen udpeger to medlemmer af udvalget.

2. AFDELING

SOCIAL- OG ARBEJDSMARKEDSPOLITIKKEN

Artikel III-98 (tidl. artikel 136)

Unionen og medlemsstaterne, der er opmærksomme på de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, som bl.a. er fastlagt i den europæiske socialpagt undertegnet i Torino den 18. oktober 1961 og fællesskabspagten af 1989 om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, har som mål at fremme beskæftigelsen, en forbedring af leve- og arbejdsvilkårene for herigennem at muliggøre en udjævning af disse vilkår på et stadigt stigende niveau, en passende social beskyttelse, dialogen på arbejdsmarkedet, en udvikling af de menneskelige ressourcer, der skal muliggøre et varigt højt beskæftigelsesniveau, og bekæmpelse af social udstødelse.

Med henblik herpå handler Unionen og medlemsstaterne under hensyn til forskellene i national praksis, særlig på overenskomstområdet, samt til nødvendigheden af at opretholde EU-økonomiens konkurrenceevne.

De er af den opfattelse, at en sådan udvikling vil blive en følge såvel af det indre markeds virksomhed, der vil fremme en harmonisering af de sociale ordninger, som af de i forfatningen foreskrevne fremgangsmåder og af den indbyrdes tilnærmelse af love og administrativt fastsatte bestemmelser.

Artikel III-99 (tidl. artikel 137)

1. Med henblik på at virkeliggøre de i [artikel III-98 (tidl. artikel 136)] fastlagte mål støtter og supplerer Unionen medlemsstaternes indsats på følgende områder:

- a) forbedring af især arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed
- b) arbejdsvilkårene
- c) arbejdstagernes sociale sikring og sociale beskyttelse
- d) beskyttelse af arbejdstagere ved ophævelse af en arbejdskontrakt
- e) information og høring af arbejdstagerne
- f) repræsentation af og kollektivt forsvar for arbejdstagernes og arbejdsgivernes interesser, herunder medbestemmelse, jf. dog stk. 5
- g) beskæftigelsesvilkår for tredjelandstatsborgere, der opholder sig lovligt på Unionens område

- h) integration af personer, der er udstødt fra arbejdsmarkedet, jf. dog [artikel III-178 (tidl. artikel 150)]
- i) lige muligheder for mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og ligebehandling i arbejdet
- j) bekæmpelse af social udstødelse
- k) modernisering af de sociale beskyttelsessystemer, jf. dog litra c).

2. Med henblik herpå kan der:

- a) ved europæisk lov eller europæisk rammelov vedtages foranstaltninger til fremme af samarbejdet mellem medlemsstaterne gennem initiativer, der tager sigte på at opnå større viden, udvikle udvekslingen af oplysninger og bedste praksis, fremme nytænkning og vurdere erfaringerne, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser
- b) ved europæisk rammelov på de i stk. 1, litra a)-i), nævnte områder fastsættes minimumsfor skrifter, der skal gennemføres gradvis under hensyn til de vilkår og tekniske bestemmelser, der gælder i hver af medlemsstaterne. I denne europæiske rammelov skal det undgås at pålægge administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder.

I alle tilfælde vedtages europæiske love eller europæiske rammelove efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. Uanset stk. 2 vedtages europæiske love eller europæiske rammelove på de i stk. 1, litra c), d), f) og g), nævnte områder af Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet, Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse med henblik på at lade den almindelige lovgivningsprocedure gælde for stk. 1, litra d), f) og g). Det træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

4. En medlemsstat kan overlade det til arbejdsmarkedets parter, efter en fælles anmodning fra disse, at gennemføre europæiske rammelove, der er vedtaget i henhold til stk. 2.

I så tilfælde sikrer den sig, at arbejdsmarkedets parter senest på den dato, hvor en europæisk rammelov skal være gennemført, har indført de nødvendige bestemmelser ad aftalemæssig vej, idet den skal træffe de nødvendige foranstaltninger for på et hvilket som helst tidspunkt at være i stand til at sikre de resultater, der er foreskrevet i den pågældende rammelov.

5. Europæiske love og europæiske rammelove, som vedtages i henhold til denne artikel,

- a) anfægter ikke medlemsstaternes mulighed for at fastlægge de grundlæggende principper i deres sociale sikringsordninger og må ikke i væsentligt omfang berøre den økonomiske balance i disse ordninger

- b) er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger, når de er forenelige med forfatningen.
6. Denne artikel gælder ikke for lønforhold, organisationsret, strejkeret eller ret til lockout.

Artikel III-100 (tidl. artikel 138)

1. Kommissionen har til opgave at fremme konsultationen af arbejdsmarkedets parter på EU-plan og vedtager alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at lette dialogen mellem dem, idet den samtidig sørger for en afbalanceret støtte til begge parter.
2. Med henblik herpå konsulterer Kommissionen arbejdsmarkedets parter om de mulige retningslinjer for en EU-indsats, før den fremsætter forslag på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område.
3. Hvis Kommissionen efter denne konsultation finder en EU-indsats hensigtsmæssig, konsulterer den arbejdsmarkedets parter om indholdet af det påtænkte forslag. Arbejdsmarkedets parter afgiver en udtalelse eller om nødvendigt en henstilling til Kommissionen.
4. I forbindelse med denne konsultation kan arbejdsmarkedets parter meddele Kommissionen, at de ønsker at indlede processen i [artikel III-101 (tidl. artikel 139)]. Varigheden af proceduren må ikke overstige 9 måneder, medmindre arbejdsmarkedets parter og Kommissionen i fællesskab træffer beslutning om en forlængelse.

Artikel III-101 (tidl. artikel 139)

1. Dialogen mellem arbejdsmarkedets parter på EU-plan kan, hvis parterne finder det ønskeligt, føre til overenskomstmæssige forbindelser, herunder aftaler.
2. Iværksættelsen af aftaler, der indgås på EU-plan, finder sted enten efter de fremgangsmåder og den praksis, arbejdsmarkedets parter og medlemsstaterne normalt anvender, eller i spørgsmål under [artikel III-99 (tidl. artikel 137)] efter fælles anmodning fra de underskrivende parter, ved en europæisk afgørelse, som Rådet vedtager på forslag af Kommissionen.

Når den pågældende aftale indeholder en eller flere bestemmelser, der vedrører et af de i [artikel III-99 (tidl. artikel 137), stk. 1, litra c), d), f) og g)] nævnte områder, træffer Rådet afgørelse med enstemmighed.

Artikel III-102 (tidl. artikel 140)

Med henblik på at virkeliggøre de i [artikel III-98 (tidl. artikel 136)] fastlagte mål og med forbehold af de øvrige bestemmelser i forfatningen fremmer Kommissionen samarbejdet mellem medlemsstaterne og letter samordningen af deres indsats på samtlige områder inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken, der er omfattet af [denne afdeling], navnlig i spørgsmål vedrørende:

- a) beskæftigelse
- b) arbejdsretten og arbejdsvilkårene
- c) den almindelige og videregående faglige uddannelse
- d) social sikring
- e) forebyggelse af arbejdsulykker og erhvervssygdomme
- f) sundhedsforskrifter for arbejde
- g) organisationsretten og retten til kollektive forhandlinger mellem arbejdsgivere og arbejdstagere.

Med henblik herpå skal Kommissionen i nær kontakt med medlemsstaterne foretage undersøgelser, afgive udtalelser og tilrettelægge samråd både med hensyn til spørgsmål af national karakter og til spørgsmål af interesse for internationale organisationer.

Kommissionen hører Det Økonomiske og Sociale Udvalg, inden den afgiver de i denne artikel nævnte udtalelser.

Artikel III-103 (tidl. artikel 141)

1. Hver medlemsstat gennemfører princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi.
2. Ved løn forstås i denne artikel den almindelige grund- eller minimumsløn og alle andre ydelser, som arbejdstageren som følge af arbejdsforholdet modtager fra arbejdsgiveren direkte eller indirekte i penge eller naturalier.

Lige løn uden forskelsbehandling baseret på køn indebærer:

- a) at den løn, der ydes for samme akkordlønnede arbejde, fastsættes på samme beregningsgrundlag
- b) at den løn, der ydes for tidlønnet arbejde, er den samme for samme slags arbejde.

3. Ved europæisk lov eller europæisk rammelov indføres der foranstaltninger, som skal sikre anvendelsen af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv, herunder princippet om lige løn for samme arbejde eller arbejde af samme værdi. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

4. For at sikre fuld ligestilling mellem mænd og kvinder i praksis på arbejdsmarkedet er princippet om ligebehandling ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller vedtager foranstaltninger, der tager sigte på at indføre specifikke fordele, der har til formål at gøre det lettere for det underrepræsenterede køn at udøve en erhvervsaktivitet eller at forebygge eller opveje ulemper i den erhvervsmæssige karriere.

Artikel III-104 (tidl. artikel 142)

Medlemsstaterne bestræber sig på at opretholde det bestående ligeværd mellem deres ordninger vedrørende betalt frihed.

Artikel III-105 (tidl. artikel 143)

Kommissionen udarbejder hvert år en rapport om gennemførelsen af målene i [artikel III-98 (tidl. artikel 136)], herunder om udviklingen i den demografiske situation i Unionen. Den fremsender denne rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Artikel III-106 (tidl. artikel 144)

Rådet vedtager med simpelt flertal en europæisk afgørelse om nedsættelse af et udvalg for social beskyttelse af rådgivende karakter, der skal fremme samarbejdet om social beskyttelse mellem medlemsstaterne samt mellem disse og Kommissionen. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Udvalget har til opgave:

- a) at følge den sociale situation og udviklingen i politikkerne vedrørende social beskyttelse i medlemsstaterne og i Unionen
- b) at fremme udvekslingen af oplysninger, erfaringer og god praksis mellem medlemstaterne og med Kommissionen
- c) med forbehold af [artikel III-242 (tidl. artikel 207)] at udarbejde rapporter, afgive udtalelser eller iværksætte andre aktiviteter på de områder, der hører under dets kompetence, på Rådets eller Kommissionens anmodning eller på eget initiativ.

Under udøvelsen af sit mandat etablerer udvalget hensigtsmæssige kontakter med arbejdsmarkedets parter.

Hver medlemsstat og Kommissionen udpeger to medlemmer af udvalget.

Artikel III-107 (tidl. artikel 145)

Kommissionens årsberetning til Europa-Parlamentet skal indeholde et særligt kapitel om udviklingen af de sociale forhold i Unionen.

Europa-Parlamentet kan opfordre Kommissionen til at afgive redegørelser om særlige spørgsmål vedrørende de sociale forhold.

1. underafdeling

Den Europæiske Socialfond

Artikel III-108 (tidl. artikel 146)

For at forbedre arbejdskraftens beskæftigelsesmuligheder inden for det indre marked og således bidrage til en højnelse af levestandarden oprettes der inden for rammerne af [denne underafdeling] en europæisk socialfond, som skal lette arbejdskraftens adgang til beskæftigelse og fremme dens geografiske og faglige bevægelighed inden for Unionen samt lette tilpasningen til industrielle ændringer og til ændringer i produktionssystemerne, navnlig ved erhvervsuddannelse og omskoling.

Artikel III-109 (tidl. artikel 147)

Kommissionen administrerer fonden.

Den bistås i dette arbejde af et udvalg, som ledes af et medlem af Kommissionen, og som er sammensat af repræsentanter for medlemsstaterne samt for arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationerne.

Artikel III-110 (tidl. artikel 148)

Ved europæisk lov fastsættes gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende Den Europæiske Socialfond. Loven vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. AFDELING

ØKONOMISK, SOCIAL OG TERRITORIAL SAMHØRIGHED

Artikel III-111 (tidl. artikel 158)

For at fremme en harmonisk udvikling af Unionen som helhed udvikler og fortsætter denne sin indsats for at styrke sin økonomiske, sociale og territoriale samhørighed.

Unionen stræber navnlig efter at formindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveauer og forbedre situationen for de mindst begunstige områder eller øer, herunder landdistrikter.

Artikel III-112 (tidl. artikel 159)

Medlemsstaterne fører deres økonomiske politik og samordner denne med henblik på tillige at nå de mål, der er fastlagt i [artikel III-111 (tidl. artikel 158)]. Udformningen og gennemførelsen af Unionens politikker og aktioner samt gennemførelsen af det indre marked skal ske under hensyntagen til disse mål og skal bidrage til deres virkeliggørelse. Unionen støtter ligeledes denne virkeliggørelse med den virksomhed, som den udøver gennem strukturfondene (Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen, Den Europæiske Socialfond og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling), Den Europæiske Investeringsbank og andre eksisterende finansielle instrumenter.

Kommissionen aflægger hvert tredje år rapport til Europa-Parlamentet, Rådet, Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om fremskridtene i forbindelse med virkeliggørelsen af den økonomiske og sociale samhørighed, og om hvordan de forskellige midler efter denne artikel har bidraget hertil. Rapporten ledsages i givet fald af passende forslag.

Alle specifikke foranstaltninger ud over fondene med forbehold af de foranstaltninger, der vedtages som led i Unionens øvrige politikker, kan fastsættes ved europæisk lov eller europæisk rammelov. Den vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Artikel III-113 (tidl. artikel 160)

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling skal bidrage til at udligne de største regionale skævheder i Unionen ved at deltage i udviklingen og strukturtilpasningen af de områder, der er bagefter i udvikling, og i omstillingen af de industriområder, der er i tilbagegang.

Artikel III-114 (tidl. artikel 161)

Med forbehold af [artikel III-115 (tidl. artikel 162)] fastlægges strukturfondenes opgaver, hovedmål og indretning ved europæisk lov, hvilket kan omfatte en sammenlægning af fondene, de almindelige regler, der skal gælde for fondene, samt de nødvendige bestemmelser for at sikre disses effektivitet og samordningen mellem fondene indbyrdes og med andre eksisterende finansielle instrumenter.

En samhørighedsfond, der er oprettet i henhold til en europæisk lov, yder finansielle bidrag til projekter inden for miljø og transeuropæiske net på transportinfrastrukturområdet.

I alle tilfælde vedtages den europæiske lov efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed indtil den 1. januar 2007.

Artikel III-115 (tidl. artikel 162)

Gennemførelsesforanstaltningerne vedrørende Den Europæiske Fond for Regionaludvikling fastsættes ved europæisk lov. Loven vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

For så vidt angår Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Udviklingssektionen, og Den Europæiske Socialfond finder henholdsvis [artikel III-122 og III-110 (tidl. artikel 37 og 148)] anvendelse.

4. AFDELING

LANDBRUG OG FISKERI

Artikel III-116 (ny)

Unionen fastlægger og gennemfører en fælles landbrugs- og fiskeripolitik.

Ved landbrugsvarer forstås jordbrugsprodukter, husdyrbrugsprodukter og fiskeriprodukter samt varer, der direkte er forbundet med disse produkter, og som har undergået en første bearbejdning. Ved omtale af den fælles landbrugspolitik eller af landbruget og ved anvendelse af udtrykket "landbrugs-" er fiskeri også omfattet, i det omfang det er foreneligt med denne sektors særlige karakteristika.

Artikel III-117 (tidl. artikel 32)

1. Det indre marked omfatter tillige landbruget og handelen med landbrugsvarer.
2. Bestemmelserne vedrørende det indre markeds oprettelse finder anvendelse på landbrugsvarer, medmindre andet er bestemt i [artikel III-118-III-123 (tidl. artikel 33-38)].
3. De varer, der er opregnet i [bilag I], er omfattet af artikel III-118-III-123 (tidl. artikel 33-38).
4. Det indre markeds funktion og udvikling skal for så vidt angår landbrugsvarerne ledsages af udformningen af en fælles landbrugspolitik.

Artikel III-118 (tidl. artikel 33)

1. Den fælles landbrugspolitik har til formål:
 - a) at forøge landbrugets produktivitet ved fremme af den tekniske udvikling, ved rationalisering af landbrugsproduktionen og ved den bedst mulige anvendelse af produktionsfaktorerne, især arbejdskraften
 - b) herigennem at sikre landbrugsbefolkningen en rimelig levestandard, især ved en forhøjelse af de individuelle indkomster for de i landbruget beskæftigede personer
 - c) at stabilisere markederne
 - d) at sikre forsyningerne
 - e) at sikre forbrugerne rimelige priser på landbrugsvarer.

2. Ved udarbejdelsen af den fælles landbrugspolitik og de særlige foranstaltninger, som den kan medføre, tages der hensyn til:

- a) landbrugserhvervets særlige karakter, der følger af landbrugets sociale struktur og af de strukturelle og naturbetingede forskelle mellem de forskellige landbrugsområder
- b) nødvendigheden af, at ønskelige tilpasninger gennemføres gradvis
- c) den kendsgerning, at landbruget i medlemsstaterne udgør en sektor, som er snævert forbundet med økonomien som helhed.

Artikel III-119 (tidl. artikel 34)

1. Med henblik på at nå de i [artikel III-118 (tidl. artikel 33)] nævnte mål oprettes en fælles ordning af markederne for landbrugsvarer.

Alt efter varenes art skal denne markedsordning antage en af nedennævnte former:

- a) fælles konkurrenceregler
- b) en tvungen samordning af de forskellige nationale markedsordninger
- c) en europæisk markedsordning.

2. Den fælles ordning under en af de i stk. 1 nævnte former kan omfatte alle foranstaltninger, der er nødvendige for at nå de i [artikel III-118 (tidl. artikel 33)] fastsatte mål, især prisregulering, støtte til såvel produktion som afsætning af de forskellige varer, oplagrings- og udligningsordninger samt fælles ordninger til stabilisering af ind- eller udførsel.

Den fælles ordning skal begrænses til at forfølge de i [artikel III-118 (tidl. artikel 33)] anførte mål og bør udelukke enhver form for forskelsbehandling af Unionens producenter eller forbrugere.

En eventuel fælles prispolitik skal baseres på fælles kriterier og ensartede beregningsmetoder.

3. Med henblik på at muliggøre, at formålet med den i stk. 1 omhandlede fælles ordning nås, kan der oprettes et eller flere struktur- og garantifonde for landbruget.

Artikel III-120 (tidl. artikel 35)

Med henblik på at nå de i [artikel III-118 (tidl. artikel 33)] anførte mål kan der inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik navnlig fastsættes bestemmelser om:

- a) en effektiv samordning af de bestræbelser, der udfoldes inden for den faglige uddannelses, forskningens og den landbrugsfaglige oplysnings område; denne samordning kan indebære, at projekter eller institutioner finansieres i fællesskab,

- b) fælles foranstaltninger med henblik på udvidelse af forbruget af visse varer.

Artikel III-121 (tidl. artikel 36)

1. [Afdelingen] om konkurrenceregler finder kun anvendelse på produktionen af og handelen med landbrugsvarer i det omfang, der er fastsat ved europæisk lov eller europæisk rammelov i overensstemmelse med [artikel III-122 (tidl. artikel 37), stk. 2], samt under hensyntagen til den i [artikel III-118 (tidl. artikel 33)] angivne målsætning.
2. Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk bekendtgørelse eller en europæisk afgørelse om tilladelse til at yde støtte:
 - a) med henblik på at beskytte bedrifter, der er ugunstigt stillet som følge af strukturelle eller naturbetingede forhold
 - b) inden for rammerne af økonomiske udviklingsprogrammer.

Artikel III-122 (tidl. artikel 37)

1. Kommissionen fremlægger forslag om udarbejdelse og iværksættelse af den fælles landbrugs politik, herunder også om afløsning af nationale markedsordninger med en af de i [artikel III-119 (tidl. artikel 34), stk. 1,] nævnte former for fælles ordning, og om iværksættelse af de i [denne afdeling] nævnte foranstaltninger.

Disse forslag tager hensyn til sammenhængen mellem de landbrugsspørgsmål, som er omhandlet i denne afdeling.

2. Den fælles markedsordning, der er nævnt i [artikel III-119 (tidl. artikel 34), stk. 1], samt de øvrige bestemmelser, der er nødvendige for at virkeliggøre målsætningerne for den fælles landbrugs- og fiskeripolitik, fastsættes ved europæisk lov eller europæisk rammelov.
3. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller afgørelser om fastsættelse af priser, afgifter, støtte og kvantitative begrænsninger samt om fastsættelse og fordeling af fiskerimuligheder.
4. På de i [stk. 2] anførte betingelser kan den i [artikel III-119 (tidl. artikel 34), stk. 1], omhandlede fælles ordning afløse nationale markedsordninger, såfremt:
 - a) den fælles ordning yder medlemsstater, der modsætter sig en sådan afløsning, og som har en national ordning for vedkommende produktion, tilsvarende garantier for de pågældende producenters beskæftigelse og levestandard, når der tages hensyn til det tempo, hvori den mulige tilpasning og nødvendige specialisering kan gennemføres, og
 - b) denne ordning sikrer samhandelen inden for Unionen betingelser svarende til dem, der gælder på et nationalt marked.

5. Såfremt der er tilvejebragt en fælles ordning for visse råvarer, medens der endnu ikke findes en fælles ordning for de hertil svarende forarbejdede produkter, kan de pågældende råvarer indføres fra lande uden for Unionen, hvis de anvendes til fremstilling af forarbejdede produkter, som er bestemt til udførsel til tredjeland.

Artikel III-123 (tidl. artikel 38)

Såfremt en vare i en medlemsstat er underkastet en national markedsordning eller en anden indenlandsk regulering med tilsvarende virkning, som i konkurrencemæssig henseende påvirker en lignende produktion i en anden medlemsstat, pålægger medlemsstaterne vedkommende vare en udligningsafgift ved indførslen fra den medlemsstat, i hvilken markedsordningen eller reguleringen findes, medmindre denne medlemsstat pålægger en udligningsafgift ved udførslen.

Kommissionen fastsætter disse afgifter på det niveau, som er nødvendigt for at genoprette ligevægt; den kan ligeledes tillade anvendelsen af andre foranstaltninger på de vilkår og i den nærmere udformning, som den fastsætter.

5. AFDELING

MILJØ

Artikel III-124 (tidl. artikel 174)

1. Unionens politik på miljøområdet bidrager til at forfølge følgende mål:
 - a) bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten
 - b) beskyttelse af menneskers sundhed
 - c) en forsigtig og rationel udnyttelse af naturressourcerne
 - d) fremme på internationalt plan af foranstaltninger til løsning af de regionale og globale miljøproblemer.
2. Unionens politik på miljøområdet tager sigte på et højt beskyttelsesniveau under hensyntagen til de forskelligartede forhold, der gør sig gældende i de forskellige områder i Unionen. Den bygger på forsigtighedsprincippet og princippet om forebyggende indsats, princippet om indgreb over for miljøskader fortrinsvis ved kilden og princippet om, at forureneren betaler.

I den forbindelse omfatter de harmoniseringsforanstaltninger, der skal iværksættes for at opfylde miljøbeskyttelseskravene, i relevante tilfælde en beskyttelsesparagraf, der giver medlemsstaterne bemyndigelse til af ikke-økonomiske miljøhensyn at træffe foreløbige bestemmelser, der underkastes en EU-kontrolprocedure.

3. Ved udarbejdelsen af Unionens politik på miljøområdet tages der hensyn til:
 - a) eksisterende videnskabelige og tekniske data
 - b) de miljømæssige forhold i de forskellige områder i Unionen
 - c) fordele og ulemper ved foranstaltningens gennemførelse eller undladelse af at gennemføre den
 - d) den økonomiske og sociale udvikling i Unionen som helhed og den afbalancerede udvikling i dens områder.
4. Inden for rammerne af deres respektive beføjelse samarbejder Unionen og medlemsstaterne med tredjelande og med de kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende samarbejdet, for så vidt angår Unionen, kan nedfældes i aftaler mellem denne og de pågældende tredjeparter, idet disse aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med [artikel III-222 (tidl. artikel 300)].

Det foregående afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

Artikel III-125 (tidl. artikel 175)

1. Ved europæiske love eller europæiske rammelove fastlægges de aktioner, der skal iværksættes til gennemførelse af de mål, der er anført i [artikel III-124 (tidl. artikel 174)]. Disse vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.
2. Uanset stk. 1 og med forbehold af [artikel III-62 (tidl. artikel 95)] vedtager Rådet med enstemmighed europæiske love eller europæiske rammelove om:
 - a) foranstaltninger af hovedsagelig fiskal karakter
 - b) foranstaltninger, der berører
 - i) fysisk planlægning
 - ii) kvantitativ forvaltning af vandressourcerne, eller som direkte eller indirekte berører disse ressourcers disponibilitet
 - iii) arealanvendelse, bortset fra affaldshåndtering
 - c) foranstaltninger, der i væsentlig grad berører en medlemsstats valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning.

Rådet kan med enstemmighed vedtage europæiske afgørelser, der fastlægger de spørgsmål i dette stykke, om hvilke det træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

I alle tilfælde træffer Rådet afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet, Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

3. Der indføres ved europæiske love generelle handlingsprogrammer med de prioriterede mål, der skal nås. Disse vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

De nødvendige foranstaltninger for disse programmernes iværksættelse vedtages efter betingelserne i stk. 1 eller, efter omstændighederne, stk. 2.

4. Med forbehold af visse foranstaltninger vedtaget af Unionen finansieres og gennemføres miljøpolitikken af medlemsstaterne.
5. Med forbehold af princippet om, at forureneren betaler, skal foranstaltninger, der bygger på bestemmelserne i stk. 1, og som indebærer udgifter, der skønnes uforholdsmæssigt store for en medlemsstats offentlige myndigheder, i en passende form give mulighed for:
 - a) undtagelser af midlertidig karakter og/eller
 - b) finansiel støtte fra Samhørighedsfonden.

Artikel III-126 (tidl. artikel 176)

Beskyttelsesbestemmelser, som vedtages i henhold til [artikel III-125 (tidl. artikel 175)], er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller indfører strengere beskyttelsesbestemmelser. Disse bestemmelser skal være forenelige med forfatningen. De meddeles Kommissionen.

6. AFDELING

FORBRUGERBESKYTTELSE

Artikel III-127 (tidl. artikel 153)

1. For at fremme forbrugernes interesser og sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau bidrager Unionen til at beskytte forbrugernes sundhed, sikkerhed og økonomiske interesser og til at fremme deres ret til oplysning og uddannelse og til at organisere sig for at beskytte deres interesser.
2. Unionen bidrager til at nå målene i stk. 1 ved
 - a) foranstaltninger, der vedtages i henhold til [artikel III-62 (tidl. artikel 95)] som led i gennemførelsen af det indre marked
 - b) foranstaltninger, som støtter, supplerer og overvåger den politik, medlemsstaterne fører.
3. Ved europæisk lov eller europæisk rammelov fastsættes de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 2, litra b). Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.
4. Retsakter vedtaget i medfør af stk. 3 er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat opretholder eller indfører strengere beskyttelsesbestemmelser. Disse bestemmelser skal være forenelige med forfatningen. De meddeles Kommissionen.

7. AFDELING

TRANSPORT

Artikel III-128 (tidl. artikel 70)

På det i dette afsnit omhandlede sagsområde søges forfatningens mål nået inden for rammerne af en fælles transportpolitik.

Artikel III-129 (tidl. artikel 71)

[Artikel III-128 (tidl. artikel 70)] gennemføres ved europæisk lov eller europæisk rammelov under hensyntagen til transportspørgsmålenes særlige karakter. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Den europæiske lov eller den europæiske rammelov omfatter:

- a) fælles regler for international transport til eller fra en medlemsstats område eller gennem en eller flere medlemsstaters områder
- b) de betingelser, under hvilke transportvirksomheder har adgang til at udføre interne transporter i en medlemsstat, hvor de ikke er hjemmehørende
- c) foranstaltninger til forbedring af transportsikkerheden
- d) alle andre formålstjenlige foranstaltninger.

Artikel III-130 (tidl. artikel 72)

Indtil vedtagelsen af den i [artikel III-129 (tidl. artikel 71), stk. 1], omhandlede europæiske lov eller rammelov kan ingen medlemsstat, uden at Rådet med enstemmighed vedtager en europæisk lov om fravigelse, ændre de bestemmelser, der gælder på transportområdet den 1. januar 1958 eller, for tiltrædende staters vedkommende, på datoen herfor, på en sådan måde, at de direkte eller indirekte bliver mindre gunstige for transportvirksomheder fra andre medlemsstater end for indenlandske transportvirksomheder.

Artikel III-131 (tidl. artikel 73)

Støtteforanstaltninger, som modsvarer behovet for en samordning af transportvæsenet, eller som udgør godtgørelse for visse forpligtelser, der har sammenhæng med begrebet offentlig tjenesteydelse, er forenelige med forfatningen.

Artikel III-132 (tidl. artikel 74)

Enhver foranstaltning, der vedtages inden for rammerne af forfatningen vedrørende transportpriser og -vilkår, skal tage hensyn til transportvirksomhedernes økonomiske situation.

Artikel III-133 (tidl. artikel 75)

1. I samfærdselen inden for Unionen forbydes enhver forskelsbehandling, som består i, at en transportvirksomhed for samme transportforbindelse anvender forskellige transportpriser og -vilkår på samme slags gods, alt efter godsets oprindelses- eller bestemmelsesmedlemsstat.
2. Bestemmelsen i stk. 1 udelukker ikke, at andre europæiske love eller europæiske rammelove kan vedtages i medfør af [artikel III-129 (tidl. artikel 71), stk. 1].
3. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser, der sikrer gennemførelsen af stk. 1. Det træffer afgørelse efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Det kan især vedtage de europæiske bekendtgørelser og europæiske afgørelser, der er nødvendige for at gøre det muligt for institutionerne at påse overholdelsen af den i stk. 1 nævnte regel og for at sikre brugerne den fulde fordel af denne.

4. På eget initiativ eller efter anmodning af en medlemsstat undersøger Kommissionen de i stk. 1 omhandlede tilfælde af forskelsbehandling, og efter at have indhentet udtalelse fra de pågældende medlemsstater vedtager den de nødvendige europæiske afgørelser inden for rammerne af de i stk. 3 omhandlede europæiske bekendtgørelser og europæiske afgørelser.

Artikel III-134 (tidl. artikel 76)

1. Ved transport inden for Unionen er det forbudt medlemsstaterne at anvende priser og vilkår, der indebærer nogen form for understøttelse eller beskyttelse til fordel for en eller flere bestemte virksomheder eller industrier, medmindre Kommissionen ved en europæisk afgørelse giver bemyndigelse dertil.
2. Kommissionen undersøger på eget initiativ eller på begæring af en medlemsstat de i stk. 1 omhandlede priser og vilkår, idet den på den ene side især tager hensyn til de krav, som en hensigtsmæssig regional økonomisk politik stiller, til de underudviklede områders behov og til problemerne i områder, der er alvorligt berørt af politiske forhold, og på den anden side til virkningerne af disse priser og vilkår på konkurrencen mellem de forskellige transportgrene.

Efter at have indhentet udtalelse fra de pågældende medlemsstater vedtager Kommissionen de fornødne europæiske afgørelser.

3. Det i stk. 1 omhandlede forbud finder ikke anvendelse på konkurrencetariffer.

Artikel III-135 (tidl. artikel 77)

Afgifter eller gebyrer, som en transportvirksomhed ved grænsepassage opkræver ud over transportpriserne, må ikke overstige et rimeligt niveau i betragtning af de med passagen faktisk forbundne omkostninger.

Medlemsstaterne bestræber sig på at nedbringe disse omkostninger.

Kommissionen kan rette henstillinger til medlemsstaterne med henblik på anvendelsen af denne artikel.

Artikel III-136 (tidl. artikel 78)

Bestemmelserne i [denne afdeling] udgør ingen hindring for de foranstaltninger, der er truffet i Forbundsrepublikken Tyskland, for så vidt disse er nødvendige for at opveje de af Tysklands deling forårsagede ulemper for økonomien i visse af Forbundsrepublikkens områder, der berøres af denne deling.

Artikel III-137 (tidl. artikel 79)

Der oprettes et rådgivende udvalg for Kommissionen sammensat af sagkyndige udpeget af medlemsstaternes regeringer. Kommissionen hører dette udvalg i transportspørgsmål, når den skønner det hensigtsmæssigt.

Artikel III-138 (tidl. artikel 80)

1. Dette afsnit finder anvendelse på transporter med jernbane, ad landeveje og ad sejlbare vandveje.
2. Der kan ved europæisk lov eller rammeloV indføres passende foranstaltninger vedrørende sø- og luftfart. Loven eller rammeloV vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

8. AFDELING

TRANSEUROPÆISKE NET

Artikel III-139 (tidl. artikel 154)

1. For at bidrage til virkeliggørelsen af målene i [artikel III-11 og III-111 (tidl. artikel 14 og 158)] og give unionsborgerne, de erhvervsdrivende og de regionale og lokale administrative enheder mulighed for fuldt ud at udnytte de fordele, som etableringen af et område uden indre grænser medfører, bidrager Unionen til oprettelse og udvikling af transeuropæiske net på transport-, telekommunikations- og energiinfrastrukturområdet.
2. Inden for rammerne af et åbent og konkurrencepræget markedssystem tager Unionens indsats sigte på at fremme de nationale nets indbyrdes sammenkobling og interoperabilitet samt adgangen til disse net. I denne indsats tilgodeses især nødvendigheden af at skabe forbindelse mellem på den ene side ømråder, indlandsområder og randområder og på den anden side Unionens centrale områder.

Artikel III-140 (tidl. artikel 155)

1. Med henblik på virkeliggørelsen af målene i [artikel III-139 (tidl. artikel 154)]:
 - a) skal Unionen opstille et sæt retningslinjer omfattende mål og prioriteter samt hovedlinjerne i de aktioner, der påtænkes gennemført for transeuropæiske net; i disse retningslinjer fastlægges projekter af fælles interesse
 - b) skal Unionen iværksætte enhver form for aktion, som måtte være nødvendig for at sikre nettes interoperabilitet, navnlig inden for harmonisering af tekniske standarder
 - c) kan Unionen støtte projekter af fælles interesse, der støttes af medlemsstater, og som fastlægges inden for rammerne af de retningslinjer, der er omhandlet i litra a), navnlig i form af forundersøgelser, lånegarantier eller rentegodtgørelser; Unionen kan også gennem Samhørighedsfonden bidrage til finansieringen af specifikke projekter i medlemsstaterne på transportinfrastrukturområdet.

I Unionens indsats tages der hensyn til projekternes økonomiske levedygtighed.

2. Ved europæisk lov eller europæisk rammelov fastsættes de i stk. 1 omhandlede retningslinjer og andre foranstaltninger. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Retningslinjer og projekter af fælles interesse, der vedrører en medlemsstats område, kræver den pågældende medlemsstats godkendelse.

3. Medlemsstaterne samordner indbyrdes, i kontakt med Kommissionen, den politik, der føres på nationalt plan, og som kan få væsentlig indflydelse på gennemførelsen af målene i [artikel III-139 (tidl. artikel 154)]. Kommissionen kan i snævert samarbejde med medlemsstaterne tage ethvert egnet initiativ for at fremme denne samordning.
4. Unionen kan samarbejde med tredjelande for at fremme projekter af gensidig interesse og sikre nettenes interoperabilitet.

9. AFDELING

FORSKNING, TEKNOLOGISK UDVIKLING OG RUMMET

Artikel III-141 (tidl. artikel 163)

1. Unionen har som mål at styrke det videnskabelige og teknologiske grundlag for Unionens industri og at fremme udviklingen af dens internationale konkurrenceevne samt at fremme alle de forskningsaktioner, der skønnes nødvendige i medfør af andre kapitler i forfatningen.
2. I dette øjemed opmuntrer den i hele Unionen virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder, forskningscentre og universiteter i deres indsats for forskning og teknologisk udvikling af høj kvalitet; den støtter deres samarbejdsbestræbelser, idet den i særdeleshed søger at gøre det muligt for virksomhederne at udnytte mulighederne i det indre marked fuldt ud, især ved at skabe fri adgang til de enkelte landes offentlige aftaler, ved at fastlægge fælles standarder og ved at fjerne juridiske og fiskale hindringer for dette samarbejde.
3. Alle Unionens aktioner i henhold til forfatningen, herunder demonstrationsaktioner, vedrørende forskning og teknologisk udvikling vedtages og iværksættes i overensstemmelse med [denne afdeling].

Artikel III-142 (tidl. artikel 164)

Med henblik på at nå disse mål gennemfører Unionen følgende aktioner, som skal supplere de aktioner, der iværksættes i medlemsstaterne:

- a) iværksættelse af programmer for forskning, teknologisk udvikling og demonstration gennem fremme af samarbejdet med og mellem virksomheder, forskningscentre og universiteter
- b) fremme af samarbejdet vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Unionen med tredjelande og internationale organisationer
- c) formidling og nyttiggørelse af resultaterne af aktiviteter vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Unionen
- d) fremme af uddannelse og mobilitet for forskere i Unionen.

Artikel III-143 (tidl. artikel 165)

1. Unionen og medlemsstaterne samordner deres indsats inden for forskning og teknologisk udvikling for at sikre den indbyrdes sammenhæng mellem de nationale politikker og Unionens politik.
2. Kommissionen kan i nært samarbejde med medlemsstaterne tage ethvert initiativ, der kan bidrage til at fremme den i stk. 1 nævnte samordning.

Artikel III-144 (tidl. artikel 166)

1. Det flerårige rammeprogram, som omfatter samtlige Unionens aktioner, fastlægges ved en europæisk lov. Den vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

I rammeprogrammet:

- a) fastsættes de videnskabelige og teknologiske mål, der skal opnås ved de i [artikel III-142 (tidl. artikel 164)] omhandlede aktioner, samt prioriteringerne i forbindelse hermed
 - b) angives hovedlinjerne i disse aktioner
 - c) fastsættes det samlede maksimumsbeløb og de nærmere vilkår for Unionens finansielle deltagelse i rammeprogrammet samt de påtænkte aktioners respektive andele.
2. Rammeprogrammet tilpasses eller udbygges på baggrund af udviklingen.
 3. Rammeprogrammet iværksættes ved hjælp af særprogrammer, der udarbejdes inden for hver enkelt af aktionerne. I hvert særprogram angives de nærmere bestemmelser for programmets gennemførelse, varigheden af dette og de midler, der skønnes nødvendige hertil. Summen af de beløb, der skønnes nødvendige, og som fastsættes i særprogrammerne, må ikke overstige det samlede maksimumsbeløb for rammeprogrammet og for hver enkelt aktion.
 4. Rådet vedtager på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser om fastlæggelse af særprogrammerne. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Artikel III-145 (tidl. artikel 167)

Med henblik på iværksættelsen af det flerårige rammeprogram fastsættes ved europæisk lov eller europæisk rammelov:

- a) reglerne for virksomheders, forskningscentres og universiteters deltagelse
- b) reglerne for formidling af forskningsresultater.

Europæiske love og europæiske rammelove vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Artikel III-146 (tidl. artikel 168)

Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan der vedtages supplerende programmer, hvori der kun deltager visse medlemsstater, som sikrer finansieringen med forbehold af eventuel deltagelse fra Unionens side.

De regler, der skal finde anvendelse på de supplerende programmer, navnlig vedrørende videnformidling og andre medlemsstaters adgang, fastsættes ved europæiske love. Disse vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Vedtagelsen af de supplerende programmer kræver de berørte medlemsstaters samtykke.

Artikel III-147 (tidl. artikel 169)

Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan der ved europæisk lov i forståelse med de pågældende medlemsstater åbnes mulighed for deltagelse i forsknings- og udviklingsprogrammer, der iværksættes af flere medlemsstater, herunder deltagelse i de strukturer, der oprettes for gennemførelsen af disse programmer.

Europæiske love vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Artikel III-148 (tidl. artikel 170)

Under iværksættelsen af det flerårige rammeprogram kan Unionen åbne mulighed for et samarbejde vedrørende forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Unionen med tredjelande eller internationale organisationer.

De nærmere bestemmelser for dette samarbejde kan fastlægges ved aftaler mellem Unionen og de pågældende tredjeparter, idet disse aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med [artikel III-222 (tidl. artikel 300)].

Artikel III-149 (tidl. artikel 171)

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser, der har til formål at oprette fællesforetagender eller enhver anden struktur, der er nødvendig for korrekt gennemførelse af programmerne for forskning, teknologisk udvikling og demonstration i Unionen. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Artikel III-150 (ny)

1. Unionen udarbejder en europæisk rumpolitik for at fremme det videnskabelige og tekniske fremskridt, industriens konkurrenceevne og iværksættelsen af sine politikker. Med henblik herpå kan den fremme fælles initiativer, støtte forskning og teknologisk udvikling og koordinere den nødvendige indsats for at udforske og udnytte rummet.

2. For at bidrage til gennemførelsen af de mål, der er nævnt i stk. 1, fastsættes der ved europæisk lov eller europæisk rammelov de nødvendige foranstaltninger, som kan tage form af et europæisk rumprogram.

Artikel III-151 (tidl. artikel 173)

I begyndelsen af hvert år forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Denne rapport omhandler navnlig de aktiviteter, der har fundet sted det foregående år inden for forskning og teknologisk udvikling og resultatformidling, samt arbejdsprogrammet for det igangværende år.

10. AFDELING

ENERGI

Artikel III-152 (ny)

1. Som led i gennemførelsen af det indre marked og under hensyn til kravet om at bevare og forbedre miljøet sigter Unionens politik på energiområdet mod:

- a) at sikre energimarkedets funktion
- b) at sikre energiforsyningsikkerheden i Unionen, og
- c) at fremme energieffektivitet og energibesparelser samt udviklingen af nye og vedvarende energikilder.

2. De foranstaltninger, der er nødvendige for at nå de mål, der er nævnt i stk. 1, fastsættes ved europæisk lov eller europæisk rammelo. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Denne lov eller rammelo berører ikke en medlemsstats valg mellem forskellige energikilder og den generelle sammensætning af dens energiforsyning. De nævnte foranstaltninger vedtages i overensstemmelse med artikel [artikel III-125 (tidl. 175), stk. 2, litra c)].

KAPITEL IV

ET OMRÅDE MED FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED¹

1. AFDELING

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel III-153 (tidl. artikel 1)

1. Unionen udgør et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor de grundlæggende rettigheder overholdes, og hvor der tages hensyn til medlemsstaternes forskellige retstraditioner og retssystemer.
2. Unionen sikrer, at der ikke foretages personkontrol ved de indre grænser, og den udformer en fælles politik for asyl, indvandring og kontrol ved de ydre grænser, der bygger på solidaritet mellem medlemsstaterne, og som er retfærdig over for tredjelandsstatsborgere, herunder statsløse.
3. Unionen bestræber sig på at sikre et højt sikkerhedsniveau ved hjælp af foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet, racisme og fremmedhad, ved koordinerings- og samarbejdsforanstaltninger mellem politimyndigheder, strafferetlige myndigheder og øvrige kompetente myndigheder samt ved gensidig anerkendelse af strafferetlige afgørelser og indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes straffelovgivning.
4. Unionen letter adgangen til retlig prøvelse, navnlig på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser og udenretslige afgørelser i civile spørgsmål.

Artikel III-154 (tidl. artikel 2)

Det Europæiske Råd udformer strategiske retningslinjer for den lovgivningsmæssige og operationelle programmering i området med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Artikel III-155 (tidl. artikel 3)

1. Medlemsstaternes nationale parlamenter overvåger i forbindelse med lovgivningsforslag og -initiativer, der forelægges inden for rammerne af 4. og 5. afdeling i dette kapitel, nærhedsprincippet overholdelse i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Medlemsstaternes nationale parlamenter kan deltage i evalueringsmekanismerne i forfatningens artikel III-156 og i den politiske kontrol med Eurojusts og Europols aktiviteter i overensstemmelse med forfatningens artikel III-169 og III-172.

¹ I dette kapitel refererer henvisningerne til tidligere artikler til de artikler, som præsidiets har forelagt konventet (CONV 614/03).

Artikel III-156 (tidl. artikel 4)

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser om, hvordan medlemsstaterne i samarbejde med Kommissionen foretager en objektiv og upartisk evaluering af deres myndigheders gennemførelse af Unionens politikker i dette kapitel, især for at fremme den fulde anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse, jf. dog artikel [III-261-III-263]. Europa-Parlamentet og medlemsstaternes nationale parlamenter underrettes om indholdet og resultaterne af denne evaluering.

Artikel III-157 (tidl. artikel 5)

Der oprettes en stående komité for at sikre, at det operationelle samarbejde om den indre sikkerhed i Unionen fremmes og styrkes. Uanset artikel [III-242] fremmer komitéen samordningen af medlemsstaternes kompetente myndigheders indsats. Repræsentanter for Unionens berørte organer og agenturer kan knyttes til komitéens arbejde. Europa-Parlamentet og medlemsstaternes nationale parlamenter holdes underrettet om arbejdet.

Artikel III-158 (tidl. artikel 6)

Dette kapitel er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan udøve deres beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af statens indre sikkerhed.

Artikel III-159 (tidl. artikel 7)

Rådet vedtager europæiske bekendtgørelser med henblik på at sikre administrativt samarbejde mellem de kompetente tjenester i medlemsstaterne på de områder, der er omfattet af dette kapitel, og mellem disse tjenester og Kommissionen. Det træffer afgørelse på forslag af Kommissionen, jf. dog artikel [III-160], og efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel III-160 (tidl. artikel 8)

De retsakter, der er nævnt i 4 og 5. afdeling i dette kapitel, vedtages:

- a) på forslag af Kommissionen eller
- b) på initiativ af en fjerdedel af medlemsstaterne.

2. AFDELING

POLITIKKERNE FOR GRÆNSEKONTROL, ASYL OG INDVANDRING

Artikel III-161 (tidl. artikel 10)

1. Unionen udformer en politik, der
 - a) skal sikre, at personer uanset nationalitet ikke kontrolleres ved passage af de indre grænser;
 - b) skal sikre personkontrol og effektiv overvågning ved passage af de ydre grænser;
 - c) skal sikre, at der gradvis indføres et integreret system for forvaltning af de ydre grænser.
2. Med henblik herpå fastsættes der ved europæisk lov eller europæisk rammelov foranstaltninger på følgende områder:
 - a) den fælles politik for visa og andre tilladelser til kortvarigt ophold;
 - b) personkontrol ved passage af de ydre grænser;
 - c) betingelser for tredjelandstatsborgeres muligheder for frit at rejse inden for Unionen i en kortere periode;
 - d) nødvendige tiltag til gradvis udvikling af et fælles system for integreret forvaltning af de ydre grænser;
 - e) princippet om, at personer uanset nationalitet ikke kontrolleres ved passage af de indre grænser.
3. Denne artikel berører ikke medlemsstaternes kompetence med hensyn til geografisk afgrænsning af deres grænser i overensstemmelse med folkeretten.

Artikel III-162 (tidl. artikel 11)

1. Unionen udformer en fælles politik for asyl og midlertidig beskyttelse med henblik på at tilbyde en passende status til alle tredjelandstatsborgere, der har behov for international beskyttelse, og på at sikre overholdelse af "non refoulement"-princippet. Denne politik skal være i overensstemmelse med Genève-konventionen af 28. juli 1951, protokollen af 31. januar 1967 om flygtninges retsstilling og andre relevante traktater.

2. Med henblik herpå fastsættes der ved europæisk lov eller europæisk rammelov foranstaltninger vedrørende et fælles europæisk asylsystem, der omfatter:
- a) en ensartet asylstatus for tredjelandstatsborgere, der gælder i hele Unionen;
 - b) en ensartet status for subsidiær beskyttelse for tredjelandstatsborgere, der ikke har opnået europæisk asyl, men har behov for international beskyttelse;
 - c) en fælles ordning, der tager sigte på midlertidig beskyttelse af fordrevne i tilfælde af massetilstrømning;
 - d) fælles procedurer for tildeling og fratagelse af ensartet asylstatus eller subsidiær beskyttelse;
 - e) kriterier og mekanismer til bestemmelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om asyl eller subsidiær beskyttelse;
 - f) standarder for modtagelsen af asylansøgere eller ansøgere om subsidiær beskyttelse;
 - g) partnerskab og samarbejde med tredjelande med henblik på styring af strømme af personer, der ansøger om asyl eller subsidiær eller midlertidig beskyttelse.
3. Hvis en eller flere medlemsstater står over for en nødsituation i form af en pludselig tilstrømning af tredjelandstatsborgere, kan Rådet på forslag af Kommissionen vedtage europæiske bekendtgørelser eller europæiske afgørelser vedrørende midlertidige foranstaltninger til fordel for den eller de berørte medlemsstater. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel III-163 (tidl. artikel 12)

1. Unionen udformer en fælles indvandringspolitik, der skal sikre en effektiv styring af migrationsstrømme i alle faser, en retfærdig behandling af tredjelandstatsborgere, der opholder sig lovligt i medlemsstaterne, samt forebyggelse og øget bekæmpelse af ulovlig indvandring og menneskehandel.
2. Med henblik herpå fastsættes der ved europæisk lov eller europæisk rammelov foranstaltninger på følgende områder:
- a) betingelser for indrejse og ophold og standarder for medlemsstaternes udstedelse af visa og opholdstilladelser, bl.a. med henblik på familiesammenføring;
 - b) fastlæggelse af rettighederne for tredjelandstatsborgere, der opholder sig lovligt i en medlemsstat, herunder betingelserne for fri bevægelighed og frit ophold i de øvrige medlemsstater;

- c) ulovlig indvandring og ulovligt ophold, herunder udsendelse og repatriering af personer med ulovligt ophold.
3. Unionen kan indgå aftaler med tredjelande om det oprindelige hjemlands eller det seneste opholdslands tilbagetagelse af tredjelandsstatsborgere, der opholder sig ulovligt i en medlemsstat.
4. Der kan ved europæisk lov eller europæisk rammelov fastsættes foranstaltninger, der skal fremme og støtte medlemsstaternes indsats til fordel for integration af tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt på deres område, uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Artikel III-164 (tidl. artikel 13)

De EU-politikker, der er omhandlet i denne afdeling, samt gennemførelsen heraf er underlagt princippet om solidaritet og rimelig ansvarsfordeling mellem medlemsstaterne, herunder for så vidt angår de økonomiske aspekter. Når det er nødvendigt, skal EU-retsakter vedtaget i henhold til bestemmelserne i denne afdeling indeholde passende bestemmelser vedrørende anvendelsen af dette princip.

3. AFDELING

SAMARBEJDE OM CIVILRETTLIGE SPØRGSMÅL

Artikel III-165 (tidl. artikel 14)

1. Unionen etablerer et samarbejde om civilretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger, der bygger på princippet om gensidig anerkendelse af retsafgørelser og udenretslige afgørelser. Dette samarbejde kan omfatte vedtagelse af foranstaltninger vedrørende indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

2. Med henblik herpå fastsættes ved lov eller rammelov foranstaltninger, der blandt andet skal sikre:

- a) gensidig anerkendelse mellem medlemsstaterne af retsafgørelser og udenretslige afgørelser samt fuldbyrdelse heraf
- b) forkyndelse af retslige og udenretslige dokumenter på tværs af grænserne
- c) forenelighed mellem medlemsstaternes gældende regler om lovvalg og konflikter om stedlig kompetence
- d) samarbejde om bevisoptagelse
- e) et højt niveau for adgang til retlig prøvelse
- f) et tilfredsstillende forløb af civile retssager, om nødvendigt ved fremme af foreneligheden mellem medlemsstaternes civile retsplejeregler
- g) udformning af alternative metoder til tvistbilæggelse
- h) støtte til uddannelse af dommere og anklagere samt andet personale i retsvæsenet.

3. Uanset stk. 2 fastlægges foranstaltninger vedrørende familieretlige aspekter med grænseoverskridende virkninger ved europæiske rammelove vedtaget af Rådet. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Rådet kan på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse om, hvilke familieretlige aspekter med grænseoverskridende virkninger der kan vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

4. AFDELING

RETLIGT SAMARBEJDE I KRIMINALSAGER

Artikel III-166 (tidl. artikel 15)

1. Det retlige samarbejde i kriminalsager i Unionen bygger på princippet om gensidig anerkendelse af domme og retsafgørelser og omfatter indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser på de områder, der er nævnt i stk. 2 og i artikel [III-167].

Der fastsættes ved europæisk lov eller europæisk rammelov foranstaltninger med henblik på:

- a) at fastlægge regler og procedurer, der skal sikre anerkendelse af alle former for domme og retsafgørelser i hele Unionen
- b) at forebygge og løse konflikter om stedlig kompetence mellem medlemsstaterne
- c) at fremme uddannelse af dommere og anklagere samt andet personale i retsvæsenet
- d) at fremme samarbejdet i kriminalsager mellem judicielle eller tilsvarende myndigheder i medlemsstaterne i forbindelse med strafforfølgning og fuldbyrdelse af afgørelser.

2. Med henblik på at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser og det politimæssige og retlige samarbejde i kriminalsager med grænseoverskridende virkninger kan der ved europæisk rammelov fastsættes minimumsregler om:

- a) gensidig anerkendelse af bevismidler mellem medlemsstaterne
- b) enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen
- c) kriminalitetsofres rettigheder
- d) andre særlige elementer i strafferetsplejen, som Rådet forudgående har fastsat ved en europæisk afgørelse. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

Vedtagelse af sådanne minimumsregler er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre et højere niveau for beskyttelsen af enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen.

Artikel III-167 (tidl. artikel 17)

1. Der kan ved europæisk rammelov fastsættes mindsteregler for, hvad der skal anses for strafbare handlinger, samt for straffene herfor på områder med kriminalitet af særlig grov karakter, der har en grænseoverskridende dimension som følge af overtrædelsernes karakter eller konsekvenser eller af et særligt behov for at bekæmpe dem på fælles grundlag.

Der er tale om følgende kriminalitetsområder: terrorisme, menneskehandel og seksuel udnyttelse af kvinder og børn, ulovlig narkotikahandel, ulovlig våbenhandel, hvidvaskning af penge, korruption, forfalskning af betalingsmidler, edb-kriminalitet og organiseret kriminalitet.

På baggrund af udviklingen i kriminaliteten kan Rådet vedtage en europæisk afgørelse om andre kriminalitetsområder, der opfylder de i dette stykke omhandlede kriterier. Det træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.

2. Når indbyrdes tilnærmelse af strafferetlige bestemmelser viser sig absolut nødvendig for at sikre effektiv gennemførelse af en EU-politik på et område, der har været omfattet af tidligere harmoniseringsforanstaltninger, kan der ved europæisk rammelov fastsættes minimumsregler for, hvad der skal anses for strafbare handlinger, samt for straffene herfor på det pågældende område.

Rammeloven vedtages efter samme procedure som de harmoniseringsforanstaltninger, der er nævnt i foregående afsnit, jf. dog artikel [III-160].

Artikel III-168 (tidl. artikel 18)

Der kan ved europæisk lov eller europæisk rammelov fastsættes foranstaltninger for at fremme og støtte medlemsstaternes indsats inden for kriminalitetsforebyggelse. Disse foranstaltninger kan ikke omfatte indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Artikel III-169 (tidl. artikel 19)

1. Eurojusts opgave er at støtte og styrke koordineringen og samarbejdet mellem de nationale myndigheder, der har til opgave at forfølge grov kriminalitet, der berører to eller flere medlemsstater eller kræver retsforfølgning på fælles basis, på grundlag af operationer foretaget af medlemsstaternes myndigheder og Europol samt oplysninger fra disse.

2. Ved europæisk lov fastlægges Eurojusts struktur, funktionsmåde, indsatsområde og opgaver. Disse opgaver kan omfatte:

- a) de nationale kompetente myndigheders indledning og koordinering af retsforfølgning, især vedrørende overtrædelser, der skader Unionens finansielle interesser
- b) styrkelse af det retlige samarbejde, herunder gennem løsning af konflikter om stedlig kompetence og gennem et tæt samarbejde med Det Europæiske Retlige Netværk.

Ved europæisk lov fastlægges ligeledes de nærmere bestemmelser for Europa-Parlamentets og medlemsstaternes nationale parlamenters tilknytning til evalueringen af Eurojusts virke.

3. I forbindelse med retsforfølgning som omhandlet i denne bestemmelse, og uden at dette berører artikel [III-170], foretager de nationale kompetente embedsmænd de formelle handlinger inden for retsplejen.

Artikel III-170 (tidl. artikel 20)

1. For at bekæmpe grov kriminalitet med en grænseoverskridende dimension samt lovovertrædelser, der skader Unionens interesser, kan der ved en europæisk lov vedtaget af Rådet oprettes en europæisk anklagemyndighed ud fra Eurojust. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet.
2. Den europæiske anklagemyndighed har kompetence til eventuelt i samarbejde med Europol at foretage efterforskning og retsforfølgning i forbindelse med gerningsmænd og medvirkende til dels grov kriminalitet, der berører flere medlemsstater, dels til lovovertrædelser, der skader Unionens finansielle interesser, som fastlagt i den i stk. 1 nævnte europæiske lov, samt til at stille dem for en domstol. Anklagemyndigheden optræder som offentlig anklager ved medlemsstaternes kompetente domstole.
3. Ved den europæiske lov, der er nævnt i stk. 1, fastsættes statuten for den europæiske anklagemyndighed, betingelserne for udøvelsen af dens funktioner, procedureregler for dens virksomhed samt regler om anerkendelse af bevismidler og regler om domstolskontrol med de processkrifter, som den europæiske anklagemyndighed udarbejder under udøvelsen af sit hverv.

5. AFDELING

POLITISAMARBEJDE

Artikel III-171 (tidl. artikel 21)

1. Unionen etablerer et politisamarbejde, der inddrager alle medlemsstaternes kompetente myndigheder, herunder politi, toldmyndigheder og andre særlige retshåndhævende myndigheder, der beskæftiger sig med områderne forebyggelse, afsløring og efterforskning af kriminelle handlinger.
2. Med henblik herpå kan der ved europæisk lov eller europæisk rammelov fastlægges foranstaltninger vedrørende:
 - a) indsamling, opbevaring, behandling, analyse og udveksling af relevante oplysninger
 - b) støtte til uddannelse og udveksling af personale, udstyr og kriminalitetsforskning
 - c) fælles efterforskningsteknikker vedrørende afsløring af grove former for organiseret kriminalitet.
3. Der kan ved europæisk lov eller europæisk rammelov vedtaget af Rådet fastlægges foranstaltninger vedrørende operationelt samarbejde mellem de myndigheder, der er omhandlet i denne artikel. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel III-172 (tidl. artikel 22)

1. Europols opgave er at støtte og styrke indsatsen hos medlemsstaternes politimyndigheder og andre retshåndhævende myndigheder og deres indbyrdes samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af grov kriminalitet, der berører to eller flere medlemsstater, terrorisme og de former for kriminalitet, der skader en fælles interesse, som er omfattet af en EU-politik.
2. Ved europæisk lov fastlægges Europols struktur, funktionsmåde, indsatsområde og opgaver. Disse opgaver kan omfatte:
 - a) indsamling, opbevaring, behandling, analyse og udveksling af oplysninger, der fremsendes af bl.a. medlemsstaternes eller tredjelandes myndigheder eller eksterne organisationer

- b) samordning, tilrettelæggelse og udførelse af efterforskning og operative aktioner, der gennemføres sammen med medlemsstaternes kompetente myndigheder eller inden for rammerne af fælles efterforskningshold, eventuelt i samarbejde med Eurojust.

Ved europæisk lov fastlægges ligeledes de nærmere bestemmelser for Europa-Parlamentets kontrol af Europols aktiviteter sammen med medlemsstaternes nationale parlamenter.

3. Alle Europols operative aktioner skal foretages i samarbejde og i forståelse med myndighederne i den eller de medlemsstater, hvis område er berørt. Anvendelse af tvangsindgreb hører udelukkende ind under de kompetente nationale myndigheder.

Artikel III-173 (tidl. artikel 23)

Ved europæisk lov eller europæisk rammelov vedtaget af Rådet fastlægges de betingelser og begrænsninger, hvorunder medlemsstaternes kompetente myndigheder, jf. artikel III-166 og III-171, kan arbejde på en anden medlemsstats område i samarbejde og i forståelse med denne stats myndigheder. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

KAPITEL V

OMRÅDER, HVOR UNIONEN KAN BESLUTTE AT GENNEMFØRE KOORDINERENDE, SUPPLERENDE ELLER UNDERSTØTTENDE TILTAG

1. AFDELING

FOLKESUNDHED

Artikel III-174 (tidl. artikel 152)

1. Der skal sikres et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved fastlæggelsen og gennemførelsen af alle Unionens politikker og aktiviteter.

Unionens indsats, der skal være et supplement til de nationale politikker, skal være rettet mod at forbedre folkesundheden og forebygge sygdomme hos mennesker samt imødegå forhold, der kan indebære risiko for menneskers sundhed. Indsatsen skal omfatte bekæmpelse af de største trusler mod sundheden ved at fremme forskning i deres årsager, spredning og forebyggelse samt sundhedsoplysning og -uddannelse.

Unionen supplerer medlemsstaternes indsats for at begrænse narkotikarelaterede helbredsskader, herunder oplysning og forebyggelse.

2. Unionen fremmer samarbejdet mellem medlemsstaterne på de områder, der er omhandlet i denne artikel, og støtter om nødvendigt deres indsats.

Medlemsstaterne samordner indbyrdes og i kontakt med Kommissionen deres politikker og programmer på de i stk. 1 omhandlede områder. Kommissionen kan i nær kontakt med medlemsstaterne tage ethvert passende initiativ for at fremme denne samordning.

3. Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med folkesundhed.

4. Europæiske love eller europæiske rammelove bidrager til virkeliggørelsen af målene i denne artikel ved indførelse af foranstaltninger, der gør det muligt at tackle de fælles sikkerhedsudfordringer, herunder navnlig:

- a) foranstaltninger til fastsættelse af en høj standard for kvaliteten og sikkerheden af organer og stoffer af menneskelig oprindelse, blod og blodprodukter; disse foranstaltninger er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat opretholder eller indfører strengere beskyttelsesforanstaltninger
- b) uanset [artikel III-122 (tidl. artikel 37)] foranstaltninger på veterinær- og plantesundhedsområdet, der direkte har til formål at beskytte folkesundheden

Europæiske love eller europæiske rammelove vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

5. Der kan ligeledes ved europæisk lov eller europæisk rammelov træffes tilskyndelsesforanstaltninger med henblik på beskyttelse og forbedring af folkesundheden, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Den vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget.

6. Med henblik på at nå målene i denne artikel kan Rådet på forslag af Kommissionen også vedtage henstillinger.

7. Unionens indsats på folkesundhedsområdet respekterer fuldt ud medlemsstaternes ansvar for organisation og levering af sundhedstjenesteydelser og medicinsk behandling. Navnlig berører de i stk. 4, litra a), omhandlede foranstaltninger ikke nationale bestemmelser om donation eller medicinsk anvendelse af organer og blod.

2. AFDELING

INDUSTRI

Artikel III-175 (tidl. artikel 157)

1. Unionen og medlemsstaterne sørger for, at de nødvendige betingelser for udviklingen af EU-industriens konkurrenceevne er til stede.

Med henblik herpå tager deres indsats i overensstemmelse med et åbnet og konkurrencepræget markedssystem sigte på:

- a) at industrien hurtigere kan tilpasse sig strukturforandringerne
- b) at fremme et klima, der er gunstigt for initiativer og udvikling af virksomheder overalt i Unionen, navnlig små og mellemstore virksomheder
- c) at fremme et klima, der er gunstigt for samarbejde mellem virksomheder
- d) at fremme udnyttelsen af det industrielle potentiale i politikkerne for innovation, forskning og teknologisk udvikling.

2. Medlemsstaterne rådfører sig med hinanden i kontakt med Kommissionen og samordner om nødvendigt deres aktioner. Kommissionen kan tage de initiativer, den finder hensigtsmæssige for at fremme deres samordning.

3. Unionen bidrager til virkeliggørelsen af målene i stk. 1 gennem de politikker og aktioner, som den iværksætter i henhold til andre bestemmelser i forfatningen. Ved europæisk lov eller europæisk rammelov kan der fastsættes specifikke foranstaltninger til støtte for medlemsstaternes aktioner med henblik på virkeliggørelse af målene i stk. 1. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Denne afdeling danner ikke grundlag for Unionens indførelse af nogen form for foranstaltning, der kan fordreje konkurrencen, eller som indeholder fiskale bestemmelser eller bestemmelser vedrørende ansattes rettigheder og interesser.

3. AFDELING

KULTUR

Artikel III-176 (tidl. artikel 151)

1. Unionen bidrager til, at medlemsstaternes kulturer kan udfolde sig, idet den respekterer den nationale og regionale mangfoldighed og samtidig fremhæver den fælles kulturarv.
2. Unionen skal ved sin indsats fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt støtte og udbygge medlemsstaternes indsats på følgende områder:
 - a) forbedring af kendskabet til og formidlingen af de europæiske folkeslags kultur og historie
 - b) bevarelse og beskyttelse af den kulturarv, der er af europæisk betydning
 - c) ikke-kommercielle udvekslinger
 - d) kunstneriske og litterære frembringelser, herunder i den audiovisuelle sektor.
3. Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med kulturelle forhold, herunder navnlig Europarådet.
4. Unionen tager hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats i henhold til andre bestemmelser i forfatningen, navnlig med henblik på at respektere og fremme sine kulturers mangfoldighed.
5. For at bidrage til virkeliggørelsen af målene i denne artikel:
 - a) fastsættes der ved europæisk lov eller europæisk rammelov tilskyndelsesforanstaltninger, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Regionsudvalget
 - b) vedtager Rådet henstillinger på forslag af Kommissionen.

4. AFDELING

UDDANNELSE, ERHVERVSUDDANNELSE, UNGDOM OG SPORT

Artikel III-177 (tidl. artikel 149)

1. Unionen bidrager til udviklingen af et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt at støtte og supplere disses indsats. Den respekterer fuldt ud medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne samt deres kulturelle og sproglige mangfoldighed.

Unionen bidrager til fremme af sporten i Europa i betragtning af dens sociale og pædagogiske funktion.

2. Målene for Unionens indsats er:

- a) at udvikle den europæiske dimension på uddannelsesområdet, navnlig gennem undervisning i og udbredelse af medlemsstaternes sprog
- b) at begunstige studerendes og læreres mobilitet, bl.a. ved at fremme den akademiske anerkendelse af eksamensbeviser og studieperioder
- c) at fremme samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne
- d) at fremme udvekslingen af oplysninger og erfaringer om spørgsmål, som er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer
- e) at tilskynde til udvikling af udvekslingen af unge og ungdomsledere
- f) at tilskynde til udvikling af fjernundervisning
- g) at udvikle sportens europæiske dimension ved at fremme retfærdighed i konkurrencer og samarbejde mellem sportsorganisationer samt ved at beskytte sportsudøvernes og især de unge sportsudøveres fysiske og moralske integritet.

3. Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med uddannelsesforhold, herunder navnlig Europarådet.

4. For at bidrage til virkeliggørelse af målene i denne artikel:

- a) fastsættes der ved europæisk lov eller europæisk rammelov tilskyndelsesforanstaltninger, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg
- b) vedtager Rådet henstillinger på forslag af Kommissionen.

Artikel III-178 (tidl. artikel 150)

1. Unionen iværksætter en erhvervsuddannelsespolitik, der støtter og supplerer medlemsstaternes aktioner med fuld respekt for, at ansvaret for undervisningsindholdet og tilrettelæggelsen af erhvervsuddannelserne ligger hos medlemsstaterne.
2. Målene for Unionens indsats er:
 - a) at lette tilpasningen til den industrielle udvikling, navnlig ved erhvervsuddannelse og omskoling
 - b) at forbedre den grundlæggende erhvervsuddannelse samt efter- og videreuddannelsen for at lette den erhvervmæssige integration og reintegration på arbejdsmarkedet
 - c) at lette adgangen til erhvervsuddannelse og begunstige mobiliteten for erhvervslærere og personer under uddannelse, navnlig unge
 - d) at stimulere samarbejdet om erhvervsuddannelse mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder
 - e) at fremme udvekslingen af oplysninger og erfaringer om spørgsmål, der er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer.
3. Unionen og medlemsstaterne fremmer samarbejdet med tredjelande og med de internationale organisationer, der beskæftiger sig med erhvervsuddannelsesforhold.
4. Den europæiske lov eller europæiske rammelov bidrager til virkeliggørelsen af de mål, der er anført i denne artikel, men uden at der er tale om nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

5. AFDELING

CIVILBESKYTTELSE

Artikel III-179 (ny)

1. Unionen fremmer samarbejdet mellem medlemsstaterne for at gøre ordningerne for forebyggelse af og beskyttelse mod naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer i Unionen mere effektive.

Målene for Unionens indsats er:

- a) at støtte og supplere medlemsstaternes tiltag på nationalt, regionalt og lokalt plan med hensyn til risikoforebyggelse, beredskab hos dem, der deltager i civilbeskyttelsen i medlemsstaterne, og indsats i tilfælde af naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer
- b) at fremme et hurtigt og effektivt operationelt samarbejde mellem de nationale civilbeskyttelsestjenester
- c) at fremme sammenhængen i internationale civilbeskyttelsesaktioner.

2. De foranstaltninger, der er nødvendige for at bidrage til virkeliggørelsen af de mål, der er nævnt i stk. 1, fastsættes ved europæisk lov eller europæisk rammelov.

6. AFDELING

ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE

Artikel III-180 (ny)

1. En effektiv national gennemførelse af EU-retten i medlemsstaterne, der er af afgørende betydning for, at Unionen kan fungere tilfredsstillende, betragtes som et område af fælles interesse.
2. Unionen kan støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser på at forbedre deres administrative kapacitet til at gennemføre EU-retten. En sådan indsats kan omfatte hjælp til udveksling af oplysninger og embedsmænd samt støtte til uddannelses- og udviklingsordninger. Ingen medlemsstat kan tvinges til at tage imod en sådan støtte. De foranstaltninger, der er nødvendige i den forbindelse, fastsættes ved en europæisk lov.
3. Denne artikel berører ikke medlemsstaternes forpligtelser til at gennemføre EU-retten eller Kommissionens rettigheder og pligter. Denne artikel berører heller ikke andre bestemmelser i forfatningen om administrativt samarbejde mellem medlemsstaterne og mellem dem og Unionen.

AFSNIT IV

DE OVERSØISKE LANDES OG TERRITORIERS ASSOCIERING

Artikel III-181 (tidl. artikel 182)

De ikke-europæiske lande og territorier, der opretholder særlige forbindelser med Danmark, Frankrig, Nederlandene og Det Forenede Kongerige, er associeret med Unionen. Disse lande og territorier, i det følgende benævnt "lande og territorier", er opregnet i [bilag II].

Formålet med associeringen er at fremme den økonomiske og sociale udvikling i disse lande og territorier og at oprette nære økonomiske forbindelser mellem disse og Unionen som helhed.

Associeringen skal først og fremmest åbne mulighed for at tjene befolkningernes interesser i disse lande og territorier og øge deres velstand for herved at lede dem frem til den økonomiske, sociale og kulturelle udvikling, som de tilstræber.

Artikel III-182 (tidligere artikel 183)

Associeringen tilstræber nedennævnte mål:

- 1) Medlemsstaterne anvender i deres samhandel med disse lande og territorier samme regler, som de i henhold til forfatningen anvender indbyrdes.
- 2) Hvert land eller territorium anvender i sin samhandel med medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier samme regler, som det anvender over for den europæiske stat, med hvilken det opretholder særlige forbindelser.
- 3) Medlemsstaterne bidrager til de investeringer, som den fremskridende udvikling af disse lande og territorier kræver.
- 4) For så vidt angår de investeringer, der finansieres af Unionen, er deltagelse i licitationer og leverancer åben på lige betingelser for alle fysiske og juridiske personer, som henholdsvis er statsborgere eller hjemmehørende i medlemsstaterne eller i disse lande og territorier.
- 5) Medmindre der vedtages særlige foranstaltninger i henhold til [artikel III-186 (tidl. artikel 187)], gælder i forholdet mellem medlemsstaterne og disse lande og territorier uden nogen form for forskelsbehandling de i [kapitlet] om etableringsretten nævnte bestemmelser for deres statsborgeres og selskabers ret til at etablere sig, ligesom de dér nævnte fremgangsmåder finder tilsvarende anvendelse.

Artikel III-183 (tidl. artikel 184)

1. Varer med oprindelse i disse lande og territorier nyder ved indførsel til medlemsstaterne godt af det forbud mod told mellem medlemsstaterne, der er fastsat i forfatningen.
2. Ved indførsel i hvert af disse lande eller territorier er told, der pålægges varer fra medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier, forbudt i overensstemmelse med [artikel III-35 (tidl. artikel 25)].
3. Disse lande og territorier kan dog opkræve sådan told, som er nødvendig for deres udvikling og industrialisering, eller som er finanstold og har til formål af skaffe midler til deres offentlige budgetter.

Den i første afsnit nævnte told kan ikke være højere end den, der pålægges varer, der hidrører fra den medlemsstat, med hvilken det pågældende land eller territorium opretholder særlige forbindelser.
4. Stk. 2 finder ikke anvendelse på de lande og territorier, der som følge af særlige internationale forpligtelser anvender en toltarif, der ikke hjemler forskelsbehandling.
5. Indførelse eller ændring af toldsætter for varer, der indføres i disse lande og territorier, må hverken retligt eller faktisk føre til direkte eller indirekte forskelsbehandling af varer fra forskellige medlemsstater.

Artikel III-184 (tidl. artikel 185)

Såfremt toldsatsernes niveau for varer med oprindelse i et tredjeland ved indførsel til et land eller territorium, når [artikel III-183 (tidl. artikel 184), stk. 1.] finder anvendelse, vil kunne fremkalde omlægninger af samhandelen til skade for en medlemsstat, kan denne begære, at Kommissionen foreslår de øvrige medlemsstater at træffe de nødvendige bestemmelser for at afhjælpe denne situation.

Artikel III-185 (tidl. artikel 186)

Med forbehold af bestemmelserne vedrørende folkesundheden, den offentlige sikkerhed og den offentlige orden reguleres den frie bevægelighed for arbejdskraften fra disse lande og territorier inden for medlemsstaterne og for arbejdskraften fra medlemsstaterne inden for disse lande og territorier ved foranstaltninger vedtaget i overensstemmelse med [artikel III-186 (tidl. artikel 187)].

Artikel III-186 (tidl. artikel 187)

Rådet vedtager med enstemmighed med udgangspunkt i de resultater, der er opnået i forbindelse med associeringen mellem landene og territorierne og Unionen, og på grundlag af de nedfældede principper europæiske bekendtgørelser og europæiske afgørelser vedrørende de nærmere retningslinjer for og fremgangsmåden ved disse landes og territoriers associering med Unionen.

Artikel III-187 (tidl. artikel 188)

Artikel [III-181 - III-186 (tidl. artikel 182-187)] finder anvendelse på Grønland, medmindre andet følger af de særlige bestemmelser for Grønland, der er fastsat i protokollen om den særlige ordning for Grønland.

AFSNIT V

UNIONENS OPTRÆDEN UDADTIL

KAPITEL I

GENERELLE ANVENDELSESBESTEMMELSER

Artikel III-188 (tidl. artikel 1)

1. Unionens optræden på den internationale scene bygger på de principper, der har ligget til grund for dens egen oprettelse, udvikling og udvidelse, og som den tilstræber at fremme i den øvrige verden: demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettighedernes og de grundlæggende rettigheders universalitet og udelelighed, respekt for den menneskelige værdighed, principperne om lighed og solidaritet samt respekt for folkeretten i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt. Unionen bestræber sig på at udvikle forbindelser og skabe partnerskaber med lande samt regionale eller globale organisationer, der deler disse værdier. Den vil fremme multilaterale løsninger på fælles problemer, især inden for De Forenede Nationers rammer.
2. Den Europæiske Union fastlægger og gennemfører fælles politikker og EU-aktioner og arbejder for den højest mulige grad af samarbejde på alle områder i tilknytning til internationale forbindelser med henblik på:
 - a) at værne om Unionens fælles værdier, grundlæggende interesser, sikkerhed, uafhængighed og integritet
 - b) at konsolidere og styrke demokrati, retsstatsprincipper, menneskerettigheder og folkerettens principper
 - c) at bevare freden, forebygge konflikter og styrke den internationale sikkerhed i overensstemmelse med principperne i De Forenede Nationers pagt
 - d) at fremme en bæredygtig udvikling i økonomisk, social og miljømæssig henseende i udviklingslandene med det hovedformål at udrydde fattigdommen
 - e) at tilskynde til alle landes integration i den internationale økonomi, herunder gennem gradvis afskaffelse af hindringer for international handel
 - f) at udarbejde internationale foranstaltninger med henblik på at beskytte og forbedre miljøkvaliteten og den bæredygtige forvaltning af de globale naturressourcer med det formål at sikre bæredygtig udvikling
 - g) at bistå befolkninger, lande og regioner, der står over for menneskeskabte katastrofer eller naturkatastrofer, og
 - h) at fremme et internationalt system, der bygger på stærkere multilateralt samarbejde og god global governance.

3. Unionen respekterer de principper og forfølger de mål, der er nævnt ovenfor, i forbindelse med udarbejdelsen og gennemførelsen af de forskellige områder af sin optræden udadtil, der er omfattet af dette afsnit, samt de eksterne aspekter af Unionens øvrige politikker.

Unionen påser, at der er sammenhæng mellem de forskellige områder inden for dens optræden udadtil og mellem disse og de interne politikker. Rådet og Kommissionen, der med henblik herpå bistås af EU-udenrigsministeren, har ansvaret for at sikre denne sammenhæng og samarbejder i den henseende.

Artikel III-189 (tidl. artikel 2)

1. Det Europæiske Råd fastlægger Unionens strategiske interesser og mål på grundlag af de principper og mål, der er nævnt i artikel 1 i dette afsnit.

Det Europæiske Råds europæiske afgørelser om Unionens strategiske interesser og mål kan vedrøre såvel udenrigspolitiske områder som andre områder i forbindelse med Unionens optræden udadtil. De kan vedrøre Unionens forbindelser med et land eller et område eller have en tematisk tilgang. De afgørelser indeholder bestemmelser om varighed samt om de midler, der skal stilles til rådighed af Unionen og medlemsstaterne.

Det Europæiske Råd træffer afgørelse med enstemmighed efter henstilling fra Rådet, som dette vedtager efter de nærmere bestemmelser, der er fastsat for hvert område. Det Europæiske Råds europæiske afgørelser gennemføres i overensstemmelse med procedurerne i forfatningen.

2. Udenrigsministeren kan for så vidt angår den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og Kommissionen for så vidt angår andre områder i forbindelse med Unionens optræden udadtil forelægge Rådet fælles forslag.

KAPITEL II

DEN FÆLLES UDENRIGS- OG SIKKERHEDSPOLITIK

1. AFDELING

DEN FÆLLES UDENRIGSPOLITIK

Artikel III-190 (tidl. artikel 3)

1. Unionen fastlægger og gennemfører inden for rammerne af principperne og målene for sin optræden udadtil som omhandlet i artikel 1 i dette afsnit en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, der dækker alle områder inden for udenrigs- og sikkerhedspolitikken.
2. Medlemsstaterne støtter aktivt og uforbeholdent Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i en ånd af loyalitet og gensidig solidaritet.

Medlemsstaterne samarbejder for at styrke og udvikle deres gensidige politiske solidaritet. De afstår fra enhver handling, der strider imod Unionens interesser, eller som kan skade dens effektive sammenhængskraft i internationale forbindelser.

Rådet og EU-udenrigsministeren påser, at disse principper overholdes.

3. Unionen varetager den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik ved:

- a) at fastlægge de overordnede retningslinjer
- b) at vedtage europæiske afgørelser om:
 - i) EU-aktioner
 - ii) EU-holdninger
 - iii) gennemførelse af aktioner og holdninger
- c) at styrke det systematiske samarbejde mellem medlemsstaterne om deres politik.

Artikel III-191 (tidl. artikel 4)

Det Europæiske Råd fastlægger de overordnede retningslinjer for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder for anliggender, der har indvirkning på forsvarsområdet.

Hvis den internationale udvikling kræver det, indkalder formanden for Det Europæiske Råd til et ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd med henblik på at definere de strategiske for Unionens politik i forhold til denne udvikling.

Rådet vedtager de europæiske afgørelser, der er nødvendige for fastlæggelse og iværksættelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik på grundlag af de overordnede og strategiske retningslinjer, som Det Europæiske Råd har fastlagt.

Artikel III-192 (tidl. artikel 5)

1. EU-udenrigsministeren, der er formand for Udenrigsrådet, bidrager med sine forslag til udarbejdelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og sørger for, at de europæiske afgørelser, der vedtages af Det Europæiske Råd og Rådet, gennemføres.
2. I anliggender vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik repræsenteres Unionen af udenrigsministeren. Han fører på Unionens vegne den politiske dialog og udtrykker Unionens holdning i internationale organisationer og på internationale konferencer.

Artikel III-193 (tidl. artikel 6)

1. Hvis en international situation kræver en operationel aktion fra Unionens side, vedtager Rådet de nødvendige europæiske afgørelser. Disse afgørelser fastsætter mål og rækkevidde, de midler, der skal stilles til rådighed for Unionen, samt betingelserne for gennemførelse af aktionen og om nødvendigt dens varighed.
2. Hvis der sker en ændring af forholdene, der har væsentlig betydning for et spørgsmål, der er genstand for en sådan europæisk afgørelse, reviderer Rådet principperne og målene for denne aktion og vedtager de nødvendige europæiske afgørelser. Så længe Rådet ikke har truffet afgørelse, oprettholdes den europæiske afgørelse om EU-aktionen.
3. Disse europæiske afgørelser forpligter medlemsstaterne i deres stillingtagen og handlinger.
4. Enhver national stillingtagen eller handling i forbindelse med en sådan afgørelse forudsætter, at der sker underretning derom så betids, at der om nødvendigt kan holdes forudgående samråd i Rådet. Forpligtelsen til at give forhåndsunderretning gælder ikke for bestemmelser, som alene indebærer transformation til det nationale plan af rådsafgørelser.
5. Gør forholdenes udvikling det påtrængende nødvendigt, og foreligger der ikke nogen ny europæisk rådsafgørelse, kan medlemsstaterne straks træffe de bestemmelser, der er absolut nødvendige under hensyntagen til de almindelige mål for den europæiske afgørelse om EU-aktionen. En medlemsstat, der træffer sådanne bestemmelser, underretter omgående Rådet herom.
6. Volder iværksættelsen af en europæisk afgørelse efter denne artikel alvorlige vanskeligheder for en medlemsstat, skal denne forelægge sagen for Rådet, der skal drøfte den og søge passende løsninger. Disse må ikke stride imod målene for aktionen eller være til skade for dens effektivitet.

Artikel III-194 (tidl. artikel 7)

Rådet vedtager europæiske afgørelser, som fastlægger Unionens holdning til et bestemt spørgsmål af geografisk eller tematisk karakter. Medlemsstaterne drager omsorg for, at deres nationale politik er i overensstemmelse med Unionens holdninger.

Artikel III-195 (tidl. artikel 8)

1. Enhver medlemsstat, udenrigsministeren eller udenrigsministeren med støtte fra Kommissionen kan forelægge Rådet alle spørgsmål vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og fremsætte forslag for Rådet.
2. I tilfælde, der kræver en hurtig afgørelse, indkalder udenrigsministeren enten på egen foranledning eller på anmodning af en medlemsstat inden for 48 timer eller, hvor en afgørelse er uopsættelig, inden for en endnu kortere frist til en ekstraordinær samling i Rådet.

Artikel III-196 (tidl. artikel 9)

1. Europæiske afgørelser i henhold til dette kapitel træffes af Rådet med enstemmighed. Hvis medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, afholder sig fra at stemme, hindrer dette ikke vedtagelsen af sådanne afgørelser.

Hvis et medlem af Rådet afholder sig fra at stemme i forbindelse med afstemninger, kan medlemmet kvalificere sin stemmeundladelse ved at afgive en formel erklæring i henhold til dette afsnit. I så fald er det pågældende medlem ikke forpligtet til at anvende den europæiske afgørelse, men det accepterer, at den forpligter Unionen. Under udvisning af gensidig solidaritet afholder den pågældende medlemsstat sig fra enhver handling, som vil kunne komme i konflikt med eller hindre en handling fra Unionens side på grundlag af den pågældende afgørelse, og de øvrige medlemsstater respekterer dens holdning. Hvis de medlemmer af Rådet, der på denne måde knytter en erklæring til deres stemmeundladelse, repræsenterer mindst en tredjedel af medlemsstaterne, der udgør mindst en tredjedel af Unionens befolkning, er afgørelsen ikke vedtaget.

2. Uanset stk. 1 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal,
 - a) når det vedtager europæiske afgørelser om EU-aktioner eller EU-holdninger på grundlag af en europæisk afgørelse truffet af Det Europæiske Råd vedrørende Unionens strategiske interesser og mål som fastlagt i [artikel III-189, stk. 1,] i dette afsnit
 - b) når det vedtager en afgørelse om en EU-aktion eller EU-holdning på grundlag af et forslag, som udenrigsministeren forelægger det efter en specifik anmodning fra Det Europæiske Råd, som dette fremsætter på eget eller udenrigsministerens initiativ
 - c) når det vedtager enhver europæisk afgørelse om iværksættelse af en EU-aktion eller en EU-holdning
 - d) når det vedtager en europæisk afgørelse om udpegning af en særlig repræsentant i henhold til [artikel III-198 (tidl. artikel 11) i dette kapitel].

Hvis et medlem af Rådet erklærer, at det af vitale, nærmere anførte årsager, der vedrører den nationale politik, agter at stemme imod vedtagelsen af en europæisk afgørelse, der skal træffes med kvalificeret flertal, finder der ikke afstemning sted. Rådet kan med kvalificeret flertal anmode om, at sagen henvises til Det Europæiske Råd med henblik på enstemmig afgørelse.

3. Det Europæiske Råd kan med enstemmighed beslutte, at Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal i andre tilfælde end dem, der er omhandlet i stk. 2 i denne artikel.
4. Stk. 2 og 3 gælder ikke for afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

Artikel III-197 (tidl. artikel 10)

1. Når Unionen har fastlagt en fælles strategi i henhold til [artikel I-39, stk. 5,] i forfatningens første del samordner EU-udenrigsministeren og medlemsstaternes udenrigsministre deres aktiviteter i Rådet.
2. Medlemsstaternes diplomatiske missioner og Unionens delegationer samarbejder indbyrdes i tredjelande og ved internationale organisationer og bidrager til udformningen og iværksættelsen af en fælles strategi.

Artikel III-198 (tidl. artikel 11)

Når Rådet skønner det nødvendigt, udpeger det på initiativ af udenrigsministeren en særlig repræsentant med et mandat i forbindelse med særlige politikspørgsmål. Den særlige repræsentant udøver sit mandat under udenrigsministerens myndighed.

Artikel III-199 (tidl. artikel 12)

Unionen kan indgå aftaler med en eller flere stater eller internationale organisationer i henhold til dette kapitel efter proceduren i [artikel III-222 (tidl. artikel 33)] i dette afsnit.

Artikel III-200 (tidl. artikel 13)

1. Udenrigsministeren hører Europa-Parlamentet om de vigtigste aspekter og grundlæggende valg i forbindelse med den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, og påser, at der tages behørigt hensyn til Europa-Parlamentets synspunkter. Udenrigsministeren underretter regelmæssigt Europa-Parlamentet om udviklingen i Unionens udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder sikkerheds- og forsvarspolitikken. De særlige repræsentanter kan inddrages i underretningen af Europa-Parlamentet.
2. Europa-Parlamentet kan stille spørgsmål eller rette henstillinger til Rådet og udenrigsministeren. Det drøfter to gange om året de fremskridt, der er gjort med iværksættelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder sikkerheds- og forsvarspolitikken.

Artikel III-201 (tidl. artikel 14)

1. Medlemsstaterne samordner deres optræden i internationale organisationer og på internationale konferencer. De forsvare Unionens holdninger i disse fora. EU-udenrigsministeren sikrer tilrettelæggelsen af denne samordning.

I internationale organisationer og på internationale konferencer, hvori ikke alle medlemsstaterne deltager, forsvare de deltagende medlemsstater Unionens holdninger.

2. De medlemsstater, der er repræsenteret i internationale organisationer eller på internationale konferencer, hvori ikke alle medlemsstaterne deltager, skal holde disse samt udenrigsministeren underrettet om alle spørgsmål af fælles interesse, jf. dog stk. 1 og [artikel III-193 (tidl. artikel 6), stk. 3,] i dette afsnit.

De medlemsstater, der også er medlemmer af De Forenede Nationers Sikkerhedsråd, rådfører sig med hinanden og holder de øvrige medlemsstater samt EU-udenrigsministeren fuldt underrettet. De medlemsstater, der er medlemmer af Sikkerhedsrådet, forsvare i udøvelsen af deres funktion Unionens holdninger og interesser, uden at dette dog berører det ansvar, der påhviler dem i medfør af De Forenede Nationers pagt.

Når Unionen har fastlagt en holdning til et emne på dagsordenen for De Forenede Nationers Sikkerhedsråd, anmoder de medlemsstater, der sidder i Sikkerhedsrådet, om, at udenrigsministeren indbydes til at fremlægge Unionens holdning.

Artikel III-202 (tidl. artikel 15)

Medlemsstaternes diplomatiske og konsulære missioner og Unionens delegationer i tredjelande og på internationale konferencer samt deres repræsentationer ved internationale organisationer samarbejder for at sikre, at de europæiske afgørelser vedrørende EU-holdninger og -aktioner, som Rådet har vedtaget, overholdes og iværksættes. De intensiverer deres samarbejde ved at udveksle oplysninger og foretage fælles vurderinger.

De bidrager til iværksættelsen af bestemmelserne i [artikel I-8 (tidl. artikel 7), stk. 2,] i forfatningens [første del] om beskyttelse af europæiske borgere på et tredjelands område. Medlemsstaterne udarbejder indbyrdes de nødvendige regler og indleder de påkrævede internationale forhandlinger med henblik på at sikre denne beskyttelse.

Artikel III-203 (tidl. artikel 16)

Med forbehold af [artikel III-242] følger en udenrigs- og sikkerhedspolitisk komité den internationale situation på de områder, der henhører under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og bidrager til at fastlægge politikken ved at afgive udtalelser til Rådet på dettes eller udenrigsministerens foranledning eller på eget initiativ. Komitéen følger ligeledes iværksættelsen af den vedtagne politik med forbehold af udenrigsministerens beføjelser.

Inden for dette afsnits område varetager denne komité under Rådets og udenrigsministerens ansvar den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af krisestyringsoperationer som omhandlet i [artikel III-205 (tidl. artikel 17)] i dette afsnit.

Rådet kan med henblik på en krisestyringsoperation og for hele dennes varighed, som fastlagt af Rådet, bemyndige komitéen til at træffe relevante afgørelser vedrørende den politiske kontrol med og den strategiske ledelse af operationen.

Artikel III-204 (tidl. artikel 16a)

Gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik berører ikke kompetencerne i [artikel I-12 - I-14 samt artikel I-16]. På samme måde berører gennemførelsen af politikkerne i disse artikler ikke udøvelsen af kompetencen i [artikel I-15].

Domstolen har kompetence til at kontrollere overholdelsen af denne artikel.

2. AFDELING

DEN FÆLLES SIKKERHEDS- OG FORSVARSPOLITIK

Artikel III-205 (tidl. artikel 17)

1. De opgaver, der er omhandlet i [artikel I-40, stk. 1,] i forbindelse med hvilke Unionen kan anvende civile og militære midler, omfatter fælles aktioner på nedrustningsområdet, humanitære opgaver og redningsopgaver, rådgivnings- og bistandsopgaver på det militære område, konfliktforebyggende opgaver, fredsbevarende opgaver og kampstyrkers opgaver i forbindelse med krisestyring, herunder fredsskabelse, og postkonflikt-stabiliseringsoperationer. Alle disse opgaver kan bidrage til bekæmpelse af terrorisme, herunder gennem den støtte, som ydes tredjelande til bekæmpelse af terrorisme på deres område.
2. Rådet vedtager med enstemmighed europæiske afgørelser om de opgaver, der er omhandlet i stk. 1, idet det fastlægger deres mål og rækkevidde samt de overordnede retningslinjer for deres gennemførelse. Udenrigsministeren forestår med reference til Rådet og i nær permanent kontakt med Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité samordningen af opgavernes civile og militære aspekter.

Artikel III-206 (tidl. artikel 18)

1. Rådet kan i medfør af de europæiske afgørelser, det vedtager i henhold til [artikel III-205 (tidl. artikel 17)], overdrage gennemførelsen af en opgave til en gruppe af medlemsstater, der råder over den fornødne kapacitet, og som ønsker at deltage i gennemførelsen heraf. Disse medlemsstater aftaler indbyrdes sammen med EU-udenrigsministeren, hvorledes opgaven skal forvaltes.
2. De stater, der deltager i gennemførelsen af opgaven, aflægger regelmæssigt situationsrapport til Rådet herom og forelægger, såfremt gennemførelsen får yderligere væsentlige følger eller nødvendiggør en ændring af målet, rækkevidden eller de retningslinjer, som Rådet har fastlagt i henhold til [artikel III-205 (tidl. artikel 17), stk. 2,] øjeblikkeligt sagen for Rådet. Rådet vedtager i så fald de nødvendige europæiske afgørelser.

Artikel III-207 (tidl. artikel 19)

1. Det Europæiske Agentur for Forsvarsmateriel, Forskning og Militære Kapaciteter, der places under Rådets myndighed, har til opgave
 - a) at bidrage til fastlæggelse af målene for medlemsstaternes militære kapacitet og vurdere, om de kapacitetstilsagn, som medlemsstaterne har givet, overholdes
 - b) at fremme harmonisering af de operationelle behov samt vedtagelse af effektive og indbyrdes forenelige fremgangsmåder i forbindelse med materielanskaffelser

- c) at fremsætte forslag til multilaterale projekter med henblik på at opfylde målene for militær kapacitet og sikre koordineringen af de programmer, der gennemføres af medlemsstaterne, og forvaltningen af specifikke samarbejdsprogrammer
- d) at støtte forskningen i forsvarsteknologi samt koordinere og planlægge fælles forskningsaktiviteter og undersøgelser af tekniske løsninger, der imødekommer de fremtidige operationelle behov
- e) at bidrage til at identificere og eventuelt gennemføre alle nyttige foranstaltninger med henblik på at styrke forsvarssektorens industrielle og teknologiske grundlag og øge effektiviteten af de militære udgifter.

2. Agenturet er åbent for alle medlemsstater, der ønsker at deltage heri. Rådet vedtager med kvalificeret flertal en europæisk afgørelse med henblik på at fastlægge statuten, hjemstedet og de nærmere bestemmelser for agenturets drift. Der bør i statuten og bestemmelserne tages hensyn til omfanget af den faktiske deltagelse i agenturets aktiviteter. Inden for agenturet oprettes der specifikke grupper, der omfatter de medlemsstater, som gennemfører fælles projekter. Agenturet udfører efter behov sine opgaver i samråd med Kommissionen.

Artikel III-208 (tidl. artikel 20)

1. De medlemsstater, der opfylder kriterierne for et højt niveau for militær kapacitet og ønsker at indgå mere bindende forpligtelser på dette område med henblik på de mest krævende opgaver, og som er omfattet af listen i protokol X, der er knyttet som bilag til forfatningen, etablerer i fællesskab et struktureret samarbejde som omhandlet i [artikel I-40, stk. 6]. De kriterier og forpligtelser med hensyn til militær kapacitet, som disse medlemsstater har fastlagt, anføres i samme protokol.

2. Hvis en medlemsstat ønsker at deltage i dette samarbejde på et senere tidspunkt ved at tiltræde de forpligtelser, som dette indebærer, underretter den Det Europæiske Råd herom. Rådet behandler den pågældende medlemsstats anmodning, men det er kun repræsentanterne for de medlemsstater, der deltager i det strukturerede samarbejde, som deltager i afstemningen.

3. Når Rådet vedtager de europæiske afgørelser vedrørende målet for samarbejdet, deltager kun repræsentanterne for de medlemsstater, der er omfattet af det strukturerede samarbejde, i drøftelserne og vedtagelsen af disse europæiske afgørelser. Udenrigsministeren bistår ved drøftelserne. Repræsentanterne for de øvrige medlemsstater underrettes behørigt og regelmæssigt af udenrigsministeren om udviklingen i samarbejdet.

4. Rådet kan overdrage gennemførelsen af en opgave som omhandlet i [artikel III-205 (tidl. artikel 17)] i dette afsnit inden for Unionens rammer til de stater, der deltager i dette samarbejde.

Artikel III-209 (tidl. artikel 21)

1. Det tættere gensidige forsvarssamarbejde som omhandlet i [artikel I-40, stk. 7] er åbent for alle Unionens medlemsstater. En liste over de deltagende medlemsstater findes i en erklæring, der er knyttet som bilag til forfatningen. Hvis en medlemsstat ønsker at deltage heri på et senere tidspunkt ved at tiltræde de forpligtelser, som dette indebærer, underretter den Det Europæiske Råd herom og tiltræder den erklæring, der er knyttet som bilag til forfatningen.
2. En deltagende stat, der udsættes for en væbnet aggression på sit område, underretter de øvrige deltagende stater om situationen og kan anmode disse om hjælp og bistand. De deltagende stater træder sammen på ministerplan, bistået af deres repræsentant i Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité og Militærkomitéen.
3. De Forenede Nationers Sikkerhedsråd underrettes øjeblikkeligt om enhver væbnet aggression og de forholdsregler, der er truffet som følge heraf.
4. Disse bestemmelser berører for de pågældende staters vedkommende ikke de rettigheder og forpligtelser, der følger af den nordatlantiske traktat.

3. AFDELING

FINANSIELLE BESTEMMELSER

Artikel III-210 (tidl. artikel 22)

1. Institutionernes administrationsudgifter i forbindelse med bestemmelserne vedrørende de områder, der er omfattet af dette kapitel, afholdes over Unionens budget.

2. Aktionsudgifter til iværksættelse af de pågældende bestemmelser afholdes ligeledes over Unionens budget bortset fra udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, og tilfælde, hvor Rådet med enstemmighed træffer anden afgørelse.

Såfremt udgifterne ikke afholdes over Unionens budget, afholdes de af medlemsstaterne efter den fordelingsnøgle, der er baseret på bruttonationalindkomsten, medmindre Rådet med enstemmighed træffer anden afgørelse. Hvad angår udgifter til operationer, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, er medlemsstater, hvis repræsentant i Rådet har afgivet en formel erklæring i henhold til [artikel III-196 (tidl. artikel 9), stk. 1, andet afsnit], ikke forpligtet til at bidrage til finansieringen heraf.

3. Ved en europæisk afgørelse truffet af Rådet indføres der specifikke procedurer for at sikre hurtig adgang til bevillinger på Unionens budget til hastefinansiering af initiativer som led i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, navnlig forberedende aktiviteter i forbindelse med en opgave, der er omhandlet i [artikel I-40, stk. 1].

De forberedende aktiviteter i forbindelse med de opgaver, der er omhandlet i [artikel I-40, stk. 1], der ikke opføres på Unionens budget, finansieres af en opstarts-fond, der består af bidrag fra medlemsstaterne.

Rådet vedtager med kvalificeret flertal på forslag af udenrigsministeren de europæiske afgørelser til fastlæggelse af:

- a) de nærmere bestemmelser for oprettelse og finansiering af fonden, navnlig de finansielle midler, der tildeles fonden, samt de nærmere bestemmelser for refusion til fonden
- b) de nærmere bestemmelser for forvaltning af fonden
- c) de nærmere bestemmelser for finansiell kontrol.

Når Rådet overvejer en opgave som omhandlet i [artikel I-40, stk. 1], der ikke kan opføres på Unionens budget, bemyndiger det udenrigsministeren til at anvende denne fond. Udenrigsministeren aflægger rapport til Rådet om udøvelsen af dette mandat.

KAPITEL III

DEN FÆLLES HANDELSPOLITIK

Artikel III-211 (tidl. artikel 23)

Med oprettelsen af en toldunion har medlemsstaterne til hensigt i fælles interesse at bidrage til en harmonisk udvikling af verdenshandelen, til en gradvis afskaffelse af restriktionerne for den internationale handel og de direkte udenlandske investeringer og til en sænkning af toldskrænkerne og andre hindringer.

Artikel III-212 (tidl. artikel 24)

1. Den fælles handelspolitik bygger på ensartede principper navnlig for så vidt angår toldændringer, indgåelse af told- og handelsaftaler vedrørende udveksling af varer og tjenesteydelser og handelsrelaterede aspekter af intellektuel ejendomsret, direkte udenlandske investeringer, gennemførelse af ensartethed i liberaliseringsforanstaltninger, eksportpolitik og handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger, herunder foranstaltninger mod dumping og subsidieordninger. Den fælles handelspolitik føres inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil som omhandlet i artikel 1 i dette afsnit.

2. Ved europæisk lov eller europæisk rammelov fastsættes de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre den fælles handelspolitik.

3. Skal der føres forhandlinger om aftaler med en eller flere stater eller internationale organisationer, finder de relevante bestemmelser i [artikel III-222 (tidl. artikel 33)] i dette afsnit anvendelse. Kommissionen retter henstillinger til Rådet, som bemyndiger den til at indlede de nødvendige forhandlinger. Rådet og Kommissionen skal sikre, at de forhandlede aftaler er i overensstemmelse med Unionens interne politikker og regler.

Disse forhandlinger føres af Kommissionen i samråd med et særligt udvalg udpeget af Rådet til at bistå den i dette arbejde og inden for rammerne af direktiver, som Rådet kan meddele den. Kommissionen aflægger regelmæssigt beretning til det særlige udvalg og til Europa-Parlamentet om, hvordan forhandlingerne skrider frem.

4. For så vidt angår forhandling og indgåelse af en aftale på områderne handel med tjenesteydelser, der indebærer personbevægelser, og handelsrelaterede aspekter af intellektuel ejendomsret, træffer Rådet afgørelse med enstemmighed, hvis aftalen omfatter bestemmelser, hvor der kræves enstemmighed for vedtagelse af interne regler.

5. Udøvelsen af de beføjelser, som denne artikel tillægger på det handelspolitiske område, berører ikke afgrænsningen af de interne beføjelser mellem Unionen og medlemsstaterne og vil ikke føre til en harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, i det omfang forfatningen udelukker en sådan harmonisering.

KAPITEL IV
SAMARBEJDE MED TREDJELANDE
OG HUMANITÆR BISTAND

1. AFDELING

UDVIKLINGSSAMARBEJDE

Artikel III-213 (tidl. artikel 25)

1. Unionens politik med hensyn til udviklingssamarbejde føres inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil som omhandlet i [artikel III-188 (tidl. artikel 1)] i dette afsnit. Unionens og medlemsstaternes politik med hensyn til udviklingssamarbejde supplerer og styrker gensidigt hinanden.

Hovedmålet for Unionens politik på dette område er at begrænse og på sigt at udrydde fattigdommen. Unionen tager hensyn til målene for udviklingssamarbejdet i forbindelse med iværksættelse af politikker, der kan påvirke udviklingslandene.

2. Unionen og medlemsstaterne respekterer de forpligtelser og tager hensyn til de målsætninger, som de har godkendt inden for rammerne af De Forenede Nationer og andre kompetente internationale organisationer.

Artikel III-214 (tidl. artikel 26)

1. Ved europæisk lov eller europæisk rammelov fastsættes de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre politikken for udviklingssamarbejde, og som kan vedrøre flerårige samarbejdsprogrammer med udviklingslande eller programmer med en tematisk tilgang.

2. Unionen kan med tredjelande og kompetente internationale organisationer indgå aftaler, der kan bidrage til at nå målene i [artikel III-188 (tidl. artikel 1)] i dette afsnit. Sådanne aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med [artikel III-222 (tidl. artikel 33)] i dette afsnit.

Første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

3. Den Europæiske Investeringsbank bidrager på de betingelser, der er fastsat i dens vedtægter, til iværksættelsen af de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1.

Artikel III-215 (tidl. artikel 27)

1. Unionen og medlemsstaterne samordner deres politik med hensyn til udviklingssamarbejde og fører samråd om deres bistandsprogrammer, herunder i internationale organisationer og på internationale konferencer, med henblik på at styrke deres aktioners komplementaritet og effektivitet. De kan iværksætte fælles aktioner. Medlemsstaterne bidrager om nødvendigt til iværksættelsen af Unionens bistandsprogrammer.
2. Kommissionen kan tage ethvert passende initiativ for at fremme den i stk. 1 omhandlede samordning.
3. Inden for rammerne af deres respektive beføjelser samarbejder Unionen og medlemsstaterne med tredjelande og med kompetente internationale organisationer.

2. AFDELING

ØKONOMISK, FINANSIELT OG TEKNISK SAMARBEJDE MED TREDJELANDE

Artikel III-216 (tidl. artikel 28)

1. Med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne traktat, især bestemmelserne i [artikel III-213 - III-215 (tidl. artikel 25-27)] i dette afsnit vedrørende udviklingssamarbejde, iværksætter Unionen inden for sine kompetenceområder samarbejdsaktioner med andre tredjelande end udviklingslande på det økonomiske, finansielle og tekniske område, herunder bistandsaktioner især på det finansielle område. Disse aktioner skal være i overensstemmelse med Unionens udviklingspolitik. Unionens og medlemsstaternes aktioner supplerer og styrker gensidigt hinanden. De gennemføres inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil som omhandlet i [artikel III-188 (tidl. artikel 1)] i dette afsnit.
2. Ved europæisk lov eller europæisk rammelov fastsættes de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre stk. 1.
3. Inden for rammerne af deres respektive beføjelser samarbejder Unionen og medlemsstaterne med tredjelande og med kompetente internationale organisationer. De nærmere bestemmelser vedrørende Unionens samarbejde kan nedfældes i aftaler mellem denne og de pågældende tredjeparter, idet disse aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med [artikel III-222 (tidl. artikel 33)] i dette afsnit. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed i forbindelse med de associeringsaftaler, der er omhandlet i [artikel III-221 (tidl. artikel 32a), stk. 2] i dette afsnit, og i forbindelse med aftaler, der skal indgås med de stater, der er kandidater til tiltrædelse af Unionen. Første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

Artikel III-217 (tidl. artikel 29)

Når situationen i et tredjeland kræver akut finansiel bistand fra Unionens side vedtager Rådet på forslag af Kommissionen de nødvendige europæiske afgørelser.

3. AFDELING

HUMANITÆR BISTAND

Artikel III-218 (tidl. artikel 30)

1. Unionens aktioner på området humanitær bistand gennemføres inden for rammerne af principperne og målene for Unionens optræden udadtil som omhandlet i [artikel III-188 (tidl. artikel 1)] i dette afsnit. Disse aktioner har til formål i specifikke situationer at yde bistand, hjælp og beskyttelse til befolkninger i tredjelande, der er ofre for menneskeskabte katastrofer eller naturkatastrofer, med henblik på opfyldelse af de humanitære behov, der opstår i disse forskellige situationer. Unionens og medlemsstaternes aktioner supplerer og styrker gensidigt hinanden.
 2. De humanitære bistandsaktioner gennemføres i overensstemmelse med principperne i den humanitære folkeret, især principperne om upartiskhed og ikke-forskelsbehandling.
 3. Ved europæisk lov eller europæisk rammelov fastsættes de nødvendige foranstaltninger til fastlæggelse af rammerne for gennemførelsen af Unionens humanitære bistandsaktioner.
 4. Unionen kan indgå aftaler, der kan bidrage til at nå målene i [artikel III-188 (tidl. artikel 1)], med tredjelande og kompetente internationale organisationer. Sådanne aftaler forhandles og indgås i overensstemmelse med [artikel III-222 (tidl. artikel 33)] i dette afsnit.
- Første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.
5. Der oprettes et frivilligt europæisk korps for humanitær bistand, der kan danne ramme for europæiske unges fælles bidrag til Unionens humanitære bistandsaktioner. Statuten og funktionsmåden for et sådant korps fastsættes ved en europæisk lov.
 6. Kommissionen kan tage ethvert passende initiativ for at fremme samordningen mellem Unionens og medlemsstaternes aktioner med henblik på at styrke effektiviteten og komplementariteten af Unionens og de nationale humanitære bistandsforanstaltninger.
 7. Unionen påser, at dens humanitære aktioner samordnes og hænger sammen med de aktioner, der gennemføres af internationale organisationer og organer, især dem, der indgår i FN-systemet.

KAPITEL V
RESTRIKTIVE FORANSTALTNINGER

Artikel III-219 (tidl. artikel 31)

1. Såfremt en europæisk afgørelse vedrørende en EU-holdning eller en EU-aktion, der er vedtaget efter bestemmelserne om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i kapitel 2 i dette afsnit, tager sigte på helt eller delvis at afbryde eller indskrænke de økonomiske og finansielle forbindelser med et eller flere tredjelande, træffer Rådet de nødvendige foranstaltninger med kvalificeret flertal på fælles forslag af udenrigsministeren og Kommissionen. Det underretter Europa-Parlamentet herom.

2. På de områder, der er nævnt i stk. 1, kan Rådet efter samme procedure vedtage restriktive foranstaltninger over for fysiske eller juridiske personer, grupper eller ikke-statslige enheder.

KAPITEL VI

INTERNATIONALE AFTALER

Artikel III-220 (tidl. artikel 32)

1. Unionen kan indgå aftaler med et eller flere tredjelande eller en eller flere internationale organisationer, når der i forfatningen er fastsat bestemmelser herom, eller når indgåelsen af en aftale er nødvendig for at nå et af de mål, der er fastlagt i denne forfatning i forbindelse med Unionens politikker, når en bindende EU-retsakt indeholder bestemmelser herom, eller når aftalen berører en intern EU-retsakt.
2. De aftaler, som Unionen indgår, er bindende for EU-institutionerne og medlemsstaterne.

Artikel III-221 (tidl. artikel 32a)

1. Unionen kan indgå associeringsaftaler med et eller flere tredjelande eller en eller flere internationale organisationer. Med disse aftaler skabes der en associering med gensidige rettigheder og forpligtelser, fælles optræden og særlige procedurer med et eller flere tredjelande eller en eller flere internationale organisationer.

Artikel III-222 (tidl. artikel 33)

1. Med forbehold af de særlige bestemmelser i [artikel III-212 (tidl. artikel 24)] forhandles og indgås aftaler mellem Unionen og tredjelande eller internationale organisationer efter følgende procedure.
2. Rådet godkender indledningen af forhandlinger, vedtager forhandlingsdirektiver og indgår aftalerne.
3. Kommissionen - eller EU-udenrigsministeren, når aftalen udelukkende eller hovedsagelig vedrører den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik - forelægger henstillinger for Rådet, som giver bemyndigelse til at indlede forhandlinger.
4. I forbindelse med beslutningen om bemyndigelse til forhandlinger udpeger Rådet afhængigt af emnet for den fremtidige aftale Unionens forhandler eller chefen for Unionens forhandlingsdelegation.
5. Rådet kan give forhandleren af aftalen forhandlingsdirektiver og udpege et særligt udvalg, som der skal føres samråd med under forhandlingerne.
6. På forslag af aftalens forhandler træffer Rådet afgørelse om undertegnelse af aftalen samt eventuelt om midlertidig anvendelse heraf inden ikrafttrædelsen.

7. Rådet indgår aftalen på forslag af aftalens forhandler. Undtagen hvis aftalen udelukkende vedrører den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, indgår Rådet først aftalen efter høring af Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentet afgiver sin udtalelse inden for en frist, som Rådet kan fastsætte under hensyn til, hvor meget sagen haster. Hvis der ikke er afgivet udtalelse ved fristens udløb, kan Rådet træffe afgørelse. Der kræves godkendelse fra Europa-Parlamentet, når der er tale om associeringsaftaler, tiltrædelse af den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder samt om aftaler, hvorved der etableres en specifik institutionel ramme med samarbejdsprocedurer, aftaler, som har betydelige budgetmæssige virkninger for Unionen, og aftaler, som dækker områder, hvor lovgivningsproceduren finder anvendelse. Rådet og Europa-Parlamentet kan i hastetilfælde aftale en frist for godkendelsen.

8. Uanset ovenstående bestemmelser kan Rådet, når det indgår en aftale, bemyndige forhandleren af aftalen til på Unionens vegne at godkende de ændringer, som ifølge aftalen skal vedtages ved en forenklet fremgangsmåde eller vedtages af et organ, der nedsættes ved aftalen; Rådet kan knytte særlige betingelser til en sådan bemyndigelse.

9. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal under hele proceduren. Det træffer imidlertid afgørelse med enstemmighed, når aftalen vedrører et område, hvor der kræves enstemmighed ved vedtagelse af en EU-retsakt, samt i tilfælde af associeringsaftaler og i tilfælde af Unionens tiltrædelse af den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

10. På forslag af EU-udenrigsministeren eller Kommissionen træffer Rådet afgørelse om suspension af anvendelsen af en aftale og fastlægger, hvilke holdninger der skal indtages på Unionens vegne i et organ, der er nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage afgørelser, der har retsvirkninger, bortset fra afgørelser, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen.

11. Europa-Parlamentet skal straks underrettes fuldt ud om alle faser i proceduren.

12. En medlemsstat, Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen kan indhente udtalelse fra Domstolen om en påtænkt aftales forenelighed med bestemmelserne i forfatningen. I tilfælde af negativ udtalelse fra Domstolen kan den påtænkte aftale kun træde i kraft, hvis forfatningen revideres efter proceduren i [artikel IV-6].

Artikel III-223 (tidl. artikel 34)

1. Uanset [artikel III-222 (tidl. artikel 33)] kan Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank eller Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank, hvor det tilstræbes at opnå en konsensus, der er i overensstemmelse med målsætningen om prisstabilitet, efter høring af Europa-Parlamentet, i overensstemmelse med fremgangsmåden i stk. 3 for de der nævnte arrangementer indgå formelle aftaler om et valutakurssystem for euroen over for ikke-EU-valutaer. Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank eller Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank, hvor det tilstræbes at opnå en konsensus, der er i overensstemmelse med målsætningen om prisstabilitet, kan vedtage, ændre eller ophæve centralkurserne for euroen inden for valutakurssystemet. Formanden for Rådet underretter Europa-Parlamentet om enhver vedtagelse, ændring eller ophævelse af centralkurserne for euroen.

2. Såfremt der ikke findes noget valutakurssystem i forhold til en eller flere ikke-EU-valutaer som nævnt i stk. 1, kan Rådet, der træffer afgørelse enten på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank eller på grundlag af en henstilling fra Den Europæiske Centralbank, udarbejde generelle retningslinjer for valutakurspolitikken i forhold til disse valutaer. Disse generelle retningslinjer berører ikke Det Europæiske System af Centralbankers hovedmålsætning om at fastholde prisstabilitet.

3. Såfremt Unionen skal forhandle aftaler om monetære spørgsmål eller spørgsmål vedrørende valutakursordninger med en eller flere stater eller internationale organisationer, fastlægger Rådet, der træffer afgørelse på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og efter høring af Den Europæiske Centralbank, uanset [artikel III-222 (tidl. artikel 33)] arrangementer for forhandling og indgåelse af sådanne aftaler. Disse arrangementer skal sikre, at Unionen udtrykker én enkelt holdning. Kommissionen tilknyttes forhandlingerne fuldt ud.

4. Med forbehold af Unionens kompetence og aftaler for så vidt angår Den Økonomiske og Monetære Union, kan medlemsstaterne forhandle i internationale organer og indgå internationale aftaler.

KAPITEL VII

FORBINDELSERNE MED INTERNATIONALE ORGANISATIONER OG TREDJELANDE SAMT UNIONENS DELEGATIONER

Artikel III-224 (tidl. artikel 35)

1. Unionen indleder ethvert formålstjenligt samarbejde med De Forenede Nationer, Europarådet, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling.
2. Den opretholder i øvrigt passende forbindelser med andre internationale organisationer.
3. Unionens udenrigsminister og Kommissionen står for gennemførelsen af stk. 1.

Artikel III-225 (tidl. artikel 36)

1. Unionens delegationer i tredjelande og ved internationale organisationer sikrer Unionens repræsentation.
2. Unionens delegationer virker under EU-udenrigsministerens ansvar og i tæt samarbejde med medlemsstaternes missioner.

KAPITEL VIII

GENNEMFØRELSE AF SOLIDARITETSBESTEMMELSEN

Artikel III-226 (tidl. artikel X)

1. På grundlag af et fælles forslag fra udenrigsministeren og Kommissionen vedtager Rådet en europæisk afgørelse med henblik på fastlæggelse af de nærmere bestemmelser for gennemførelsen af solidaritetsbestemmelsen i [artikel I-42].
2. Hvis en medlemsstat udsættes for et terrorangreb, en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe, kommer de øvrige medlemsstater denne medlemsstat til undsætning på anmodning af dens politiske myndigheder. Med henblik herpå foretager medlemsstaterne en samordning i Rådet.
3. I forbindelse med denne artikel bistår Rådet af Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité med støtte fra de organer, der er oprettet som led i den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, og af den komité, der er omhandlet i [artikel III-157 (tidl. artikel 5, RIA)], der, når det er relevant, forelægger Rådet fælles udtalelser.
4. For at Unionen skal kunne optræde effektivt, foretager Det Europæiske Råd regelmæssige vurderinger af de trusler, som Unionen står over for.

AFSNIT VI

UNIONENS FUNKTIONSMÅDE

KAPITEL I

BESTEMMELSER VEDRØRENDE INSTITUTIONERNE

1. AFDELING

INSTITUTIONERNE

1. underafdeling

Europa-Parlamentet

Artikel III-227 (tidl. artikel 190)

1. Europa-Parlamentet udarbejder et forslag til europæisk lov om afholdelse af almindelige direkte valg af sine medlemmer ifølge en i alle medlemsstater ensartet fremgangsmåde eller efter principper, der er fælles for alle medlemsstater.

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed efter godkendelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med et flertal af sine medlemmer, vedtager den lov, der er nævnt i foregående afsnit, som det henstiller til medlemsstaterne at vedtage i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

2. Ved en europæisk lov, som Europa-Parlamentet vedtager på eget initiativ, fastsættes medlemmernes statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af deres hverv. Europa-Parlamentet træffer afgørelse efter høring af Kommissionen og med godkendelse fra Rådet. Alle bestemmelser og betingelser i forbindelse med beskatningsordningen for medlemmer eller forhenværende medlemmer vedtages med enstemmighed af Rådet.

3. Europa-Parlamentet sammensættes for valgperioden 2004-2009 i overensstemmelse med protokollen om borgernes repræsentation i Europa-Parlamentet.

Artikel III-228 (tidl. artikel 191)

I henhold til forfatningens artikel [I-45] fastsættes ved europæisk lov statuten for de politiske partier på europæisk plan og navnlig reglerne for deres finansiering.

Artikel III-229 (tidl. artikel 192)

Europa-Parlamentet kan med et flertal af sine medlemmers stemmer anmode Kommissionen om at fremsætte passende forslag om spørgsmål, som efter dets opfattelse kræver udarbejdelse af en EU-retsakt til gennemførelse af forfatningen. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den Europa-Parlamentet en begrundelse herfor.

Artikel III-230 (tidl. artikel 193)

Under udførelsen af sine opgaver kan Europa-Parlamentet efter anmodning fra en fjerdedel af sine medlemmer nedsætte et midlertidigt undersøgelsesudvalg, der, uden at de beføjelser, som forfatningen har tillagt andre institutioner eller organer, derved berøres, skal undersøge påstande om overtrædelser eller om fejl eller forsømmelser i forbindelse med gennemførelsen af EU-retten, medmindre de påståede forhold er under retslig behandling, i hvilket tilfælde denne retslige behandling først skal afsluttes.

Det midlertidige undersøgelsesudvalg ophører med at bestå, når det afgiver sin beretning.

Ved en europæisk lov, som Europa-Parlamentet vedtager på eget initiativ, fastsættes de nærmere vilkår for udøvelse af undersøgelsesbeføjelsen. Europa-Parlamentet træffer afgørelse efter høring af Kommissionen og godkendelse fra Rådet.

Artikel III-231 (tidl. artikel 194)

Enhver unionsborger samt enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat er berettiget til på egen hånd eller i samvirke med andre borgere eller personer at indgive andragender til Europa-Parlamentet om forhold, der henhører under områder, som Unionen beskæftiger sig med, og som vedrører den pågældende direkte.

Artikel III-232 (tidl. artikel 195)

1. Europa-Parlamentet udnævner på eget initiativ en ombudsmand. Den europæiske ombudsmand skal være beføjet til at modtage klager fra enhver unionsborger eller enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Unionens institutioner eller organer, med undtagelse af Domstolen under udøvelsen af dens domstolsfunktioner.

Den europæiske ombudsmand skal i overensstemmelse med sit hverv foretage de undersøgelser, som han finder berettigede, enten på eget initiativ eller på grundlag af de klager, der forelægges ham direkte eller gennem et medlem af Europa-Parlamentet, medmindre de påståede forhold er under eller har været under retslig behandling. Hvis den europæiske ombudsmand konstaterer, at der foreligger fejl eller forsømmelser, forelægger han sagen for den pågældende institution, som har en frist på tre måneder til at meddele ham sin udtalelse. Den europæiske ombudsmand sender derpå en rapport til Europa-Parlamentet og til den pågældende institution. Den person, som klagen hidrører fra, underrettes om resultatet af disse undersøgelser.

Den europæiske ombudsmand aflægger en årlig beretning til Europa-Parlamentet om resultatet af sine undersøgelser.

2. Den europæiske ombudsmand udnævnes efter hvert valg til Europa-Parlamentet for dette valgperiode. Han kan genudnævnes.

Domstolen kan på begæring af Europa-Parlamentet afskedige den europæiske ombudsmand, hvis han ikke længere opfylder de nødvendige betingelser for at udøve sit hverv, eller hvis han har begået en alvorlig forseelse.

3. Den europæiske ombudsmand udfører sit hverv i fuldstændig uafhængighed. Han må ved udøvelsen af sine pligter hverken søge eller modtage instruktioner fra noget andet organ. Den europæiske ombudsmand må, så længe hans embedsperiode varer, ikke udøve nogen anden - lønnet eller ulønnet - erhvervsmæssig virksomhed.

4. Ved en europæisk lov, som Europa-Parlamentet vedtager på eget initiativ, fastsættes den europæiske ombudsmands statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv. Europa-Parlamentet træffer afgørelse efter høring af Kommissionen og godkendelse fra Rådet.

Artikel III-233 (tidl. artikel 196)

Europa-Parlamentet afholder en årlig session. Det træder uden indkaldelse sammen den anden tirsdag i marts.

Europa-Parlamentet kan ekstraordinært træde sammen til møde på anmodning af et flertal af sine medlemmer, af Rådet eller af Kommissionen.

Artikel III-234 (tidl. artikel 197)

Kommissionens medlemmer har adgang til alle møder i Europa-Parlamentet og til på begæring at tage ordet på Kommissionens vegne.

Kommissionen besvarer mundtligt eller skriftligt de spørgsmål, som Europa-Parlamentet eller dets medlemmer stiller den.

Rådet udtaler sig for Europa-Parlamentet på de betingelser, som det fastsætter i sin forretningsorden.

Artikel III-235 (tidl. artikel 198)

Medmindre andet er fastsat i forfatningen, træffer Europa-Parlamentet sine afgørelser med et flertal af de afgivne stemmer. Forretningsordenen fastsætter det beslutningsdygtige antal medlemmer.

Artikel III-236 (tidl. artikel 199)

Europa-Parlamentet vedtager selv sin forretningsorden; hertil kræves et flertal af medlemmernes stemmer.

Europa-Parlamentets aktstykker offentliggøres i henhold til forretningsordenens bestemmelser.

Artikel III-237 (tidl. artikel 200)

Europa-Parlamentet drøfter i et offentligt møde den almindelige årsberetning, som Kommissionen forelægger det.

Artikel III-238 (tidl. artikel 201)

Indbringes forslag om mistillidsvotum vedrørende Kommissionens virksomhed, kan Europa-Parlamentet tidligst tage stilling hertil tre dage efter forslaget indbringelse og kun ved en offentlig afstemning.

Såfremt forslaget om mistillidsvotum vedtages med to tredjedels flertal af de afgivne stemmer og af et flertal af Europa-Parlamentets medlemmer, skal Kommissionens medlemmer samlet nedlægge deres hverv. De viderefører dog de løbende forretninger, indtil deres efterfølgere er blevet udnævnt i henhold til [artikel III-245]. I dette tilfælde udløber tjenesteperioden for de medlemmer af Kommissionen, der er udnævnt til at efterfølge dem, på den dato, hvor tjenesteperioden for de medlemmer af Kommissionen, der samlet har måttet nedlægge deres hverv, vil være udløbet.

2. underafdeling

Det Europæiske Råd

Artikel III-239 (ny)

Hvert medlem af Det Europæiske Råd kan kun fra ét af de øvrige medlemmer modtage fuldmagt til at stemme. Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de af Det Europæiske Råds afgørelser, der kræver enstemmighed.

Det Europæiske Råd fastlægger sine egne procedureregler med simpelt flertal.

Det Europæiske Råd kan indbyde formanden for Europa-Parlamentet til at blive hørt.

Det Europæiske Råd bistås af det sekretariat, der er nævnt i [artikel III-242 (tidl. artikel 207)].

3. underafdeling

Rådet

Artikel III-240 (tidl. artikel 203 og 204)

1. Rådet træder sammen efter indkaldelse fra formanden på initiativ af denne, af et medlem af Rådet eller af Kommissionen.
2. Det Europæiske Råd vedtager med enstemmighed en afgørelse om reglerne for rotationen af formandskabet for Rådets sammensætninger.

Artikel III-241 (tidl. artikel 205 og 206)

Hvert medlem af Rådet kan kun fra ét af de øvrige medlemmer modtage fuldmagt til at stemme.

Ved de rådsafgørelser, som kræver simpelt flertal, træffer Rådet afgørelse med et flertal af medlemmernes stemmer.

Det forhold, at medlemmer, der er til stede eller repræsenteret, undlader at stemme, hindrer ikke vedtagelsen af de af Rådets afgørelser, der kræver enstemmighed.

Artikel III-242 (tidl. artikel 207)

1. En komité, der sammensættes af medlemsstaternes faste repræsentanter, har til opgave at forberede Rådets arbejde og udføre de hverv, der tildeles det af Rådet. Komitéen kan vedtage procedu-reafgørelser i de tilfælde, der er nævnt i Rådets forretningsorden.

2. Rådet bistås af et generalsekretariat, som ledes af en generalsekretær.

Rådet træffer afgørelse om Generalsekretariatets organisation med simpelt flertal.

3. Rådet træffer afgørelse med simpelt flertal i forbindelse med procedurespørgsmål samt i forbindelse med vedtagelsen af sin forretningsorden.

Artikel III-243 (tidl. artikel 208)

Rådet kan med simpelt flertal anmode Kommissionen om at foretage sådanne undersøgelser, som det anser for hensigtsmæssige for at virkeliggøre de fælles mål, og om at forelægge det dertil egnede forslag. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den Rådet en begrundelse herfor.

Artikel III-244 (tidl. artikel 209)

Rådet vedtager på eget initiativ og med simpelt flertal europæiske afgørelser til fastsættelse af vedtægterne for de i forfatningen forudsete udvalg. Det træffer afgørelse efter høring af Kommissionen.

4. underafdeling

Kommissionen

Artikel III-245 (tidl. artikel 213, stk. 1, og tidl. artikel 214)

1. Europa-Kommissionen og kommissærer uden stemmeret udnævnes for fem år, jf. dog artikel III-238. Kun statsborgere i medlemsstaterne kan være Europa-kommissærer og kommissærer uden stemmeret.

Artikel III-246 (tidl. artikel 213, stk. 2)

Europa-kommissærerne og kommissærerne afholder sig fra enhver handling, som er uforenelig med deres hverv. Hver medlemsstat forpligter sig til at respektere dette princip og til ikke at forsøge at påvirke Europa-kommissærerne og kommissærerne under udførelsen af deres hverv.

Europa-kommissærerne og kommissærerne må ikke, så længe deres tjeneste varer, udøve nogen anden - lønnet eller ulønnet - erhvervsmæssig virksomhed. Ved indsættelsen i hvervet afgiver de en højtidelig forsikring om, at de, såvel i deres tjenesteperiode som efter at denne er afsluttet, vil overholde de forpligtelser, der følger med deres hverv, i særdeleshed pligten til efter tjenesteperiodens ophør at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til overtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele. Overtrædes disse forpligtelser, kan Domstolen på begæring af Rådet, der træffer afgørelse med simpelt flertal, eller Kommissionen - alt efter omstændighederne - afskedige den pågældende fra hans stilling i henhold til artikel [III-248 (26)] eller fratage ham retten til pension eller andre tilsvarende fordele.

Artikel III-247 (tidl. artikel 215)

1. Bortset fra ordinære nyansættelser og dødsfald ophører tjenesten for Europa-kommissærer og kommissærer ved frivillig fratreden eller ved afskedigelse. En Europa-kommissær eller en kommissær træder tilbage, hvis formanden anmoder ham om det.

2. For resten af den fratrådte, afskedigede eller afdøde Europa-kommissærs eller kommissærs tjenesteperiode udnævner Kommissionens formand efter samme fremgangsmåde en ny Europa-kommissær eller kommissær.
3. Ved frivillig fratreden, afskedigelse eller dødsfald udnævnes der en efterfølger for formanden for resten af dennes tjenesteperiode. Udnævnelse af en efterfølger for formanden sker efter fremgangsmåden i artikel I-26, stk. 1.
4. Hvis alle Europa-kommissærer og kommissærer fratræder frivilligt, fungerer de, indtil deres efterfølgere er udpeget for resten af deres tjenesteperiode i overensstemmelse med fremgangsmåderne i *artikel I-25 og I-26*.

Artikel III-248 (tidl. artikel 216)

En Europa-kommissær eller en kommissær kan afskediges af Domstolen på begæring af Rådet, der træffer afgørelse med simpelt flertal, eller kollegiet, hvis han ikke længere opfylder de nødvendige betingelser for at udøve sit hverv, eller hvis han har begået en alvorlig forseelse.

Artikel III-249 (tidl. artikel 217)

Kommissionens ansvarsområder struktureres og fordeles mellem dens medlemmer af formanden med forbehold af artikel I-26, stk. 3. Formanden kan ændre fordelingen af disse ansvarsområder i løbet af en mandatperiode. Europa-kommissærerne og kommissærerne udøver de hverv, der tillægges dem af formanden, under dennes tilsyn.

Artikel III-250 (ny)

Artikel III-251 (tidl. artikel 218)

Kollegiet vedtager selv sin forretningsorden med henblik på at sikre sin egen og sine tjenestegrenes virksomhed. Det drager omsorg for, at forretningsordenen offentliggøres.

Artikel III-252 (tidl. artikel 219)

Kollegiets afgørelser træffes af et flertal af dets medlemmer. Forretningsordenen fastsætter det beslutningsdygtige antal medlemmer.

Artikel III-253 (tidl. artikel 212)

Hvert år og senest en måned før åbningen af Europa-Parlamentets session offentliggør Kommissionen en almindelig beretning om Unionens virksomhed.

5. underafdeling

Europa-Domstolen

Artikel III-254 (tidl. artikel 221)

Europa-Domstolen sættes i afdelinger eller i den store afdeling eller i plenum i overensstemmelse med de regler herfor, der er fastsat i Europa-Domstolens statut.

Artikel III-255 (tidl. artikel 222)

Europa-Domstolen bistås af otte generaladvokater. Hvis Europa-Domstolen anmoder herom, kan Rådet med enstemmighed vedtage at forøge antallet af generaladvokater.

Generaladvokaten skal fuldstændig upartisk og uafhængigt offentligt fremsætte begrundede forslag til afgørelse af de sager, som i henhold til Europa-Domstolens statut kræver hans medvirken.

Artikel III-256 (tidl. artikel 223)

Dommere og generaladvokater ved Europa-Domstolen, der vælges blandt personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som i deres hjemland opfylder betingelserne for at indtage de højeste dommerembeder, eller som er jurister, hvis faglige kvalifikationer er almindeligt anerkendt, udnævnes af medlemsstaternes regeringer ved fælles overenskomst. De udnævnes efter høring af det udvalg, der er omhandlet i [artikel III-258 (tidl. artikel 224 a)].

Hvert tredje år finder en delvis nybesættelse af dommerembederne og generaladvokaternes embeder sted på de betingelser, der er fastsat i Europa-Domstolens statut.

Dommerne vælger af deres midte for et tidsrum af tre år Europa-Domstolens præsident. Denne kan genvælges.

Europa-Domstolen fastsætter selv sit procesreglement. Reglementet skal godkendes af Rådet.

Artikel III-257 (tidl. artikel 224)

Antallet af dommere i Den Europæiske Unions Ret fastsættes i Europa-Domstolens statut. Det kan i statuten bestemmes, at Retten bistås af generaladvokater.

Til medlemmer af Retten vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at varetage høje retslige funktioner. De udnævnes af medlemsstaternes regeringer efter fælles overenskomst for et tidsrum af seks år efter høring af det udvalg, der er omhandlet i [artikel III-258 (tidl. artikel 224 a)]. En delvis fornyelse af Retten finder sted hvert tredje år. Afgående medlemmer kan genudnævnes.

Dommerne vælger af deres midte for et tidsrum af tre år præsidenten for Retten. Denne kan gen vælges.

Retten fastsætter med Europa-Domstolens tiltrædelse sit procesreglement. Reglementet skal godkendes af Rådet.

Medmindre andet er fastsat i Europa-Domstolens statut, finder forfatningens bestemmelser om Europa-Domstolen anvendelse på Retten.

Artikel III-258 (tidl. artikel 224 a)

Der nedsættes et udvalg, der skal afgive udtalelse om kandidaternes kvalifikationer til at udøve embederne som dommer og generaladvokat ved Europa-Domstolen og Retten, inden medlemsstaternes regeringer træffer afgørelse i overensstemmelse med [artikel III-256 og III-257 (tidl. artikel 223 og 224)].

Udvalget skal bestå af syv personer, der er tidligere medlemmer af Europa-Domstolen eller Retten, medlemmer af de højeste nationale retter eller jurister, hvis faglige kvalifikationer er almindeligt anerkendt, heraf én foreslået af Europa-Parlamentet. Rådet udpeger medlemmerne af dette udvalg og fastlægger reglerne for dets funktionsmåde ved en europæisk afgørelse, der vedtages på forslag af Europa-Domstolens præsident.

Artikel III-259 (tidl. artikel 225)

1. Den Europæiske Unions Ret har kompetence til som første instans at træffe afgørelse i de sager, der er omhandlet i [artikel III-266, III-269, III-272, III-273 og III-275 (tidl. artikel 230, 232, 235, 236 og 238)], bortset fra sager, der henvises til en specialret, eller sager, der i henhold til statuten er forbeholdt Europa-Domstolen. Det kan fastsættes i statuten, at Retten har kompetence i andre arter af sager.

De afgørelser, der træffes af Retten i medfør af dette stykke, kan appelleres til Europa-Domstolen, dog kun for så vidt angår retsspørgsmål, på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i statuten.

2. Retten har kompetence til at træffe afgørelse i sager, der indbringes vedrørende afgørelser truffet af de i medfør af [artikel III-260 (tidl. artikel 225 a)] oprettede specialretter.

De afgørelser, der træffes af Retten i medfør af dette stykke, kan på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i Europa-Domstolens statut, undtagelsesvis underkastes fornyet prøvelse ved Domstolen, hvis der er alvorlig risiko for, at EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes.

3. Retten har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål, som forelægges den i medfør af [artikel III-271 (tidl. artikel 234)], inden for særlige områder fastlagt i statuten.

Hvis Retten finder, at sagen kræver en principafgørelse, der kan påvirke EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng, kan den henvise sagen til Europa-Domstolen, for at denne skal træffe afgørelse.

De afgørelser, der træffes af Retten om præjudicielle spørgsmål, kan på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastsat i Europa-Domstolens statut, undtagelsesvis underkastes fornyet prøvelse ved Domstolen, hvis der er alvorlig risiko for, at EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes.

Artikel III-260 (tidl. artikel 225 a)

1. Der kan ved europæisk lov oprettes specialretter tilknyttet Den Europæiske Unions Ret, der i første instans skal træffe afgørelse i visse arter af sager inden for særlige områder. Loven vedtages enten på forslag af Kommissionen efter høring af Domstolen eller på begæring af Domstolen efter høring af Kommissionen.

2. I den europæiske lov om oprettelse af en specialret fastsættes bestemmelserne om sammensætningen af denne samt omfanget af dens beføjelser.

3. Specialretternes afgørelser kan appelleres til Retten, dog kun for så vidt angår retsspørgsmål samt, hvis dette er fastsat i afgørelsen om oprettelse af specialretten, spørgsmål vedrørende sagens faktiske omstændigheder.

4. Til medlemmer af specialretterne vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at varetage retslige funktioner. De udnævnes af Rådet med enstemmighed.

5. Specialretterne fastsætter med Domstolens tiltrædelse deres procesreglement. De træffer afgørelse efter godkendelse af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

6. Medmindre andet er fastsat i afgørelsen om oprettelse af specialretten, finder forfatningens bestemmelser om Domstolen og bestemmelserne i Domstolens statut anvendelse på specialretterne.

Artikel III-261 (tidl. artikel 226)

Finder Kommissionen, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til forfatningen, fremsætter den en begrundet udtalelse herom efter at have givet den pågældende stat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger.

Retter den pågældende stat sig ikke efter den fremsatte udtalelse inden for den frist, der er fastsat af Kommissionen, kan denne indbringe sagen for Europa-Domstolen.

Artikel III-262 (tidl. artikel 227)

En medlemsstat, der finder, at en anden medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til forfatningen, kan indbringe sagen for Europa-Domstolen.

Før en medlemsstat indbringer en klage over en anden medlemsstat på grund af en påstået overtrædelse af de forpligtelser, der påhviler denne i henhold til forfatningen, skal den forelægge sagen for Kommissionen.

Efter at de pågældende stater har haft lejlighed til skriftligt og mundtligt at fremsætte deres bemærkninger i sagen og til det af modparten anførte, afgiver Kommissionen en begrundet udtalelse.

Såfremt Kommissionen ikke har afgivet sin udtalelse inden tre måneder efter sagens forelæggelse, skal dette ikke være til hinder for, at klagen indbringes for Europa-Domstolen.

Artikel III-263 (tidl. artikel 228)

1. Såfremt Europa-Domstolen fastslår, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, som påhviler den i henhold til forfatningen, skal denne stat træffe de til Europa-Domstolens doms opfyldelse nødvendige bestemmelser.

2. Hvis Kommissionen finder, at den pågældende medlemsstat ikke har truffet de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger, kan den indbringe sagen for Europa-Domstolen efter at have givet denne stat lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger. Den angiver i denne forbindelse størrelsen af det faste beløb eller den tvangsbøde, som den pågældende medlemsstat skal betale, og som den under omstændighederne finder passende.

Hvis Europa-Domstolen fastslår, at den pågældende medlemsstat ikke har efterkommet dens dom, kan den pålægge den betaling af et fast beløb eller en tvangsbøde.

Denne fremgangsmåde berører ikke bestemmelserne i [artikel III-262 (tidl. artikel 227)].

3. Når Kommissionen indbringer en sag for Europa-Domstolen i henhold til [artikel III-261 (tidl. artikel 226)], fordi den finder, at den pågældende medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse til at meddele gennemførelsesforanstaltninger til en rammelov, kan den, når den finder det hensigtsmæssigt, i samme sag anmode Europa-Domstolen om at pålægge den pågældende medlemsstat at betale et fast beløb eller en tvangsbøde, hvis Europa-Domstolen fastslår manglende overholdelse. Hvis Europa-Domstolen imødekommer Kommissionens anmodning, skal den pågældende betaling finde sted inden for den frist, Europa-Domstolen fastsætter i sin dom.

Artikel III-264 (tidl. artikel 229)

Europæiske love, europæiske rammelove og Rådets love og bekendtgørelser vedtaget i henhold til forfatningen kan tillægge Domstolen fuld prøvelsesret vedrørende de heri omhandlede sanktioner.

Artikel III-265 (tidl. artikel 229 a)

Med forbehold af forfatningens øvrige bestemmelser tillægges Domstolen ved en europæisk lov kompetence i et omfang, der fastsættes af loven, til at afgøre tvister vedrørende anvendelsen af retsakter vedtaget på grundlag af forfatningen, hvorved der indføres intellektuelle ejendomsrettigheder.

Artikel III-266 (tidl. artikel 230)

1. Domstolen prøver lovligheden af europæiske love og europæiske rammelove, retsakter vedtaget af Rådet, af Kommissionen eller af ECB, bortset fra henstillinger og udtalelser, samt de af Europa-Parlamentets retsakter, der skal have retsvirkning over for tredjemand. Den prøver ligeledes lovligheden af de af Unionens agenturers og organers retsakter, der har retsvirkning over for tredjemand.
2. I denne henseende har Domstolen kompetence til at udtale sig om klager, der af en medlemsstat, af Europa-Parlamentet, af Rådet eller af Kommissionen indbringes under påberåbelse af inkompetence, væsentlige formelle mangler, overtrædelse af forfatningen, af retsregler vedrørende dens gennemførelse samt af magtfordrejning.
3. Europa-Domstolen har på samme grundlag kompetence til at udtale sig om klager, der indbringes af Revisionsretten, Den Europæiske Centralbank og af Regionsudvalget med henblik på at bevare disses prærogativer.
4. Enhver fysisk eller juridisk person kan på samme grundlag indbringe klage over retsakter, der retter sig til ham, eller som berører ham umiddelbart og individuelt, samt over regelfastsættende retsakter, som berører ham umiddelbart uden at omfatte gennemførelsesforanstaltninger.
5. Retsakter om oprettelse af EU-organer og -agenturer kan fastsætte specifikke betingelser og vilkår for klager, som fysiske eller juridiske personer indgiver over retsakter vedtaget af disse organer eller agenturer, der skal have retsvirkning.
6. De i denne artikel omhandlede klager skal indgives inden to måneder, efter at retsakten, alt efter sin art, er offentliggjort eller meddelt klageren eller, i mangel heraf senest to måneder efter, at klageren har fået kendskab til den.

Artikel III-267 (tidl. artikel 46, litra e), i TEU)

Den medlemsstat, hvis situation Det Europæiske Råd eller Rådet har fastslået i henhold til [artikel I-58], kan kun indbringe en klage for Europa-Domstolen om grunden til overtrædelsen af procedurebestemmelserne i denne bestemmelse. Domstolen træffer afgørelse inden for en frist på en måned fra den dato, hvor Rådet har fastslået situationen.

Artikel III-268 (tidl. artikel 231)

Såfremt klagen findes berettiget, erklærer Domstolen den anfægtede retsakt for ugyldig.

Den angiver dog, dersom den skønner det nødvendigt, hvilke af den annullerede retsakts virkninger der skal betragtes som bestående.

Artikel III- 269 (tidl. artikel 232)

Undlader Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen i strid med forfatningen at træffe afgørelse, kan medlemsstaterne eller Unionens andre institutioner indbringe klage for Domstolen for at få fastslået denne overtrædelse af forfatningen. Denne bestemmelse finder på samme betingelser anvendelse på Unionens agenturer og organer, hvis de undlader at træffe afgørelse.

En sådan klage kan kun antages til behandling, hvis den pågældende institution, det pågældende agentur eller det pågældende organ har været opfordret til at handle. Hvis institutionen, agenturet eller organet ikke har taget stilling inden to måneder efter denne opfordring, kan klagen indbringes inden for en frist på yderligere to måneder.

På de i de foregående stykker fastsatte betingelser kan enhver fysisk eller juridisk person indbringe klage til Domstolen over, at en af Unionens institutioner eller et af dens agenturer eller organer har undladt at udstede en retsakt til ham, henstillinger og udtalelser dog undtaget.

Artikel III-270 (tidl. artikel 233)

Den eller de institutioner og det agentur eller organ, hvorfra en annulleret retsakt hidrører, eller hvis undladelse er erklæret stridende mod forfatningen, har pligt til at gennemføre de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger.

Denne pligt berører ikke den forpligtelse, som måtte følge af anvendelsen af [artikel III-333 (tidl. artikel 288), stk. 2].

Artikel III-271 (tidl. artikel 234)

Europa-Domstolen har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål:

- a) om fortolkningen af forfatningen
- b) om gyldigheden og fortolkningen af retsakter udstedt af Unionens institutioner

Såfremt et sådant spørgsmål rejses ved en ret i en af medlemsstaterne, kan denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Europa-Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, er retten pligtig at indbringe sagen for Europa-Domstolen.

Hvis et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, der vedrører en person, der er frihedsberøvet, træffer Europa-Domstolen afgørelse hurtigst muligt.

Artikel III-272 (tidl. artikel 235)

Domstolen har kompetence til at afgøre tvister vedrørende de i [artikel III-333 (tidl. artikel 288), stk. 2,] omhandlede skadeserstatninger.

Artikel III-273 (tidl. artikel 236)

Europa-Domstolen har kompetence til at afgøre alle tvister mellem Unionen og dens ansatte med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i vedtægten for dens tjenestemænd, eller som fremgår af de ansættelsesvilkår, der gælder for dens øvrige ansatte.

Artikel III-274 (tidl. artikel 237)

Med de nedenfor nævnte begrænsninger har Europa-Domstolen kompetence til at afgøre tvister, som vedrører:

- a) opfyldelse af medlemsstaternes forpligtelse ifølge vedtægterne for Den Europæiske Investeringsbank. Bankens bestyrelse har i dette tilfælde de beføjelser, der i henhold til [artikel III-261 (tidl. artikel 226)] er tillagt Kommissionen
- b) afgørelser truffet af Den Europæiske Investeringsbanks styrelsesråd. Hver medlemsstat, Kommissionen og Bankens bestyrelse kan herom indbringe klage på de i [artikel III-266 (tidl. artikel 230)] fastsatte betingelser

- c) afgørelser truffet af Den Europæiske Investeringsbanks bestyrelse. Klager over disse afgørelser kan kun indbringes af medlemsstaterne eller af Kommissionen på de i [artikel III-266 (tidl. artikel 230)] fastsatte betingelser og kun for overtrædelse af de i artikel 21, stk. 2, 5, 6 og 7, i vedtægterne for Banken fastsatte formforskrifter
- d) de nationale centralbankers opfyldelse af deres forpligtelser ifølge forfatningen og statuten for Det Europæiske System af Centralbanker. Rådet for Den Europæiske Centralbank har i dette tilfælde over for de nationale centralbanker de beføjelser, der i henhold til [artikel III-261 (tidl. artikel 226)] er tillagt Kommissionen over for medlemsstaterne. Såfremt Domstolen fastslår, at en national centralbank ikke har overholdt en forpligtelse, som påhviler den i henhold til forfatningen, skal denne centralbank indføre de til dommens opfyldelse nødvendige bestemmelser.

Artikel III-275 (tidl. artikel 238)

Domstolen har kompetence til at træffe afgørelse i henhold til en voldgiftsbestemmelse, som indeholdes i en af Unionen eller i en på dens vegne indgået offentligretlig eller privatretlig aftale.

Artikel III-276 (tidl. artikel 239)

Europa-Domstolen har kompetence til at afgøre enhver tvistighed mellem medlemsstaterne, der har forbindelse med forfatningens sagsområde, såfremt tvistigheden forelægges den i henhold til en voldgiftsaftale.

Artikel III-277 (tidl. artikel 240)

Med forbehold af den kompetence, der er tillagt Domstolen ved forfatningen, er de tvister, i hvilke Unionen er part, ikke af den grund unddraget de nationale dømmende myndigheders kompetence.

Artikel III-278 (tidl. artikel 240a)

Domstolen har ingen kompetence med hensyn til artikel [I-39 og I-40] i første del og bestemmelserne i [kapitel II i afsnit V i tredje del] vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Artikel III-279 (tidl. artikel 240b)

Under udøvelsen af sine kompetencer vedrørende bestemmelserne i [4. og 5. afdeling i kapitel IV i afsnit III] vedrørende et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed har Domstolen ingen kompetence til at prøve gyldigheden eller proportionaliteten af operationer, som udføres af en medlemsstats politi eller andre retshåndhavende myndigheder, eller udøvelsen af medlemsstaternes beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed, når disse handlinger henhører under national ret.

Artikel III-280 (tidl. artikel 292)

Medlemsstaterne forpligter sig til ikke at søge tvister vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af forfatningen afgjort på anden måde end fastsat i forfatningen.

Artikel III-281 (tidl. artikel 241)

Uanset udløbet af den frist, der er fastsat i [artikel III-266 (tidl. artikel 230), stk. 5,] kan hver part i en retstvist, der angår en europæisk lov, en lov eller en bekendtgørelse vedtaget af Rådet, af Kommissionen eller af ECB, for Domstolen påberåbe sig de i [artikel III-266 (tidl. artikel 230), stk. 2,] nævnte grunde og gøre gældende, at retsakten ikke kan finde anvendelse.

Artikel III-282 (tidl. artikel 242)

Indbringelse af klager for Domstolen har ikke opsættende virkning. Europa-Domstolen kan dog, hvis den skønner, at forholdene kræver det, udsætte gennemførelsen af den anfægtede retsakt.

Artikel III-283 (tidl. artikel 243)

I sager, der er indbragt for Domstolen, kan den foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler.

Artikel III-284 (tidl. artikel 244)

De af Domstolen afsagte domme fuldbyrdes i overensstemmelse med de i [artikel III-303 (tidl. artikel 256)] fastsatte regler.

Artikel III-285 (tidl. artikel 245)

Domstolens statut er fastsat i en protokol.

Bestemmelserne i statuten kan ændres ved en lov, bortset fra afsnit I og artikel 64 heri. Loven vedtages enten på begæring af Domstolen og efter høring af Kommissionen eller på begæring af Kommissionen og efter høring af Domstolen.

6. underafdeling

Revisionsretten

Artikel III-286 (tidl. artikel 248)

1. Revisionsretten reviderer regnskaberne over samtlige Unionens indtægter og udgifter. Den reviderer endvidere regnskaberne vedrørende samtlige indtægter og udgifter for ethvert af Unionen oprettet organ, for så vidt oprettelsesakten ikke udelukker det.

Revisionsretten afgiver en erklæring til Europa-Parlamentet og Rådet om regnskabernes rigtighed og de underliggende transaktioners lovlighed og formelle rigtighed; erklæringen offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*. Erklæringen kan suppleres med specifikke vurderinger for hvert enkelt af Unionens større aktivitetsområder.

2. Revisionsretten efterprøver lovligheden og den formelle rigtighed af indtægterne og udgifterne og sikrer sig, at den økonomiske forvaltning har været forsvarlig. I forbindelse hermed aflægger den navnlig beretning om eventuelle uregelmæssigheder.

Revision af indtægterne sker på grundlag af fastlæggelser og indbetalinger af indtægter til Unionen.

Revision af udgifterne sker på grundlag af indgåede forpligtelser og afholdte udgifter.

Sådan revision kan foretages inden afslutningen af regnskaberne for det pågældende regnskabsår.

3. Revisionen foretages på grundlag af regnskabsbilag og i fornødent omfang ved undersøgelser på stedet i Unionens øvrige institutioner, i organer, der forvalter indtægter eller udgifter på Unionens vegne, og i medlemsstaterne, herunder hos enhver fysisk eller juridisk person, der modtager betalinger fra budgettet. Revision i medlemsstaterne foretages i forbindelse med de nationale revisionsinstitutioner eller, såfremt disse ikke har de fornødne beføjelser, i forbindelse med de kompetente nationale myndigheder. Revisionsretten og medlemsstaternes revisionsinstitutioner skal samarbejde på grundlag af tillid, men samtidig således, at de bevarer deres uafhængighed. Disse institutioner eller myndigheder meddeler Revisionsretten, om de er indforstået med at deltage i revisionen.

Unionens øvrige institutioner, de organer der forvalter indtægter eller udgifter på Unionens vegne, enhver fysisk eller juridisk person, der modtager betalinger fra budgettet, og de nationale revisionsinstitutioner eller, såfremt disse ikke har de fornødne beføjelser, de kompetente nationale myndigheder afgiver på Revisionsrettens begæring alle dokumenter eller oplysninger, der er nødvendige til gennemførelse af Revisionsrettens opgaver.

I forbindelse med Den Europæiske Investeringsbanks forvaltning af Unionens udgifter og indtægter reguleres Revisionsrettens adgang til oplysninger, som Banken ligger inde med, af en aftale mellem Revisionsretten, Banken og Kommissionen. Hvis der ikke indgås nogen aftale, skal Revisionsretten ikke desto mindre have adgang til oplysninger, der er nødvendige for revisionen af de af Unionens udgifter og indtægter, som Banken forvalter.

4. Efter hvert regnskabsårs udløb udarbejder Revisionsretten en årsberetning. Denne beretning oversendes til Unionens øvrige institutioner og offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende sammen med de nævnte institutioners besvarelser af Revisionsrettens bemærkninger.

Revisionsretten kan endvidere når som helst fremkomme med bemærkninger, navnlig i form af særberetninger, til særlige spørgsmål og på begæring fra en af de øvrige institutioner afgive udtalelser.

Den vedtager sine årsberetninger, sine særberetninger eller sine udtalelser med et flertal af sine medlemmers stemmer. Dog kan den af sin midte oprette afdelinger med henblik på vedtagelse af bestemte typer beretninger eller udtalelser på betingelser fastsat i dens forretningsorden.

Den bistår Europa-Parlamentet og Rådet i forbindelse med revisionen af og gennemførelsen af budgettet.

Revisionsretten vedtager selv sin forretningsorden. Den træffer afgørelse efter Rådets godkendelse.

Artikel III-287 (tidl. artikel 247)

1. Revisionsrettens medlemmer udvælges blandt personer, som i deres respektive lande tilhører eller har tilhørt eksterne kontrolinstitutioner, eller som er særligt kvalificerede til dette hverv. Deres uafhængighed skal være uomtvistelig.

2. Revisionsrettens medlemmer udnævnes for seks år. De kan genudnævnes. Rådet vedtager på eget initiativ en afgørelse med den liste over medlemmer, der er udarbejdet i overensstemmelse med hver enkelt medlemsstats indstilling. Det træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

Medlemmerne af Revisionsretten udpeger af deres midte deres formand for et tidsrum af tre år. Hans mandat kan fornyes.

3. Revisionsrettens medlemmer udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Unionens almene interesse.

Ved udførelsen af deres pligter må de ikke søge eller modtage instruktioner fra nogen regering eller noget andet organ. De afholder sig fra enhver handling, som er uforenelig med karakteren af deres hverv.

4. Revisionsrettens medlemmer må ikke, så længe deres tjeneste varer, udøve nogen anden - lønnet eller ulønnet - erhvervsmæssig virksomhed. Ved indsættelsen i hvervet afgiver de en højtidelig forsikring om, at de, såvel i deres tjenesteperiode som efter at denne er afsluttet, vil overholde de forpligtelser, der følger af deres hverv, i særdeleshed pligten til efter tjenesteperiodens ophør at udvise hæderlighed og tilbageholdenhed med hensyn til overtagelse af visse hverv eller opnåelse af visse fordele.

5. Bortset fra ordinære nybesættelser og dødsfald ophører tjenesten for et medlem af Revisionsretten ved frivillig fratreden eller ved afskedigelse, der fastslås af Domstolen i overensstemmelse med stk. 6.

For resten af den pågældende tjenesteperiode udnævnes en efterfølger.

Bortset fra afskedigelse fungerer Revisionsrettens medlemmer, indtil deres efterfølger er udpeget.

6. Revisionsrettens medlemmer kan hverken afskediges eller fratages retten til pension eller til andre fordele, der træder i stedet herfor, medmindre Domstolen på Revisionsrettens begæring fastslår, at de ikke længere opfylder de nødvendige betingelser eller ikke længere iagttager de forpligtelser, der følger med hvervet.

2. AFDELING

UNIONENS RÅDGIVENDE ORGANER

1. underafdeling

Regionsudvalget

Artikel III-288 (tidl. artikel 263)

Antallet af medlemmer af Regionsudvalget må ikke overstige 350. Udvalgets sammensætning fastsættes ved en europæisk lov, der vedtages med enstemmighed af Rådet.

Udvalgets medlemmer samt et tilsvarende antal suppleanter beskikkes for fem år. Genbeskikkelse kan finde sted. Rådet vedtager en europæisk afgørelse med den liste over medlemmer og suppleanter, der er udarbejdet efter indstilling fra hver enkelt medlemsstat. Ved udløbet af det i stk. 1 omhandlede mandat, som kvalificerede de pågældende til indstillingen, ophører deres mandat i udvalget automatisk, og der beskikkes efter samme fremgangsmåde en efterfølger for den resterende del af mandatperioden. Et medlem af udvalget kan ikke samtidig være medlem af Europa-Parlamentet.

Artikel III-289 (tidl. artikel 264)

Regionsudvalget vælger af sin midte sin formand og sit præsidium for et tidsrum af to et halvt år.

Det fastsætter selv sin forretningsorden.

Udvalget indkaldes af formanden efter Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens anmodning. Det kan ligeledes træde sammen på eget initiativ.

Artikel III-290 (tidl. artikel 265)

Regionsudvalget høres af Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen i de tilfælde, der er nævnt i forfatningen, og i alle andre tilfælde, især vedrørende grænseoverskridende samarbejde, hvor en af disse to institutioner finder det hensigtsmæssigt.

Hvis Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen finder det nødvendigt, giver de udvalget en frist for fremsættelsen af dets udtalelse. Denne frist skal være på mindst en måned fra det tidspunkt, hvor formanden har fået meddelelse herom. Efter fristens udløb kan sagen behandles, selv om udtalelsen ikke foreligger.

Når Det Økonomiske og Sociale Udvalg høres i henhold til [artikel III-294 (tidl. artikel 262)], underrettes Regionsudvalget af Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen om denne anmodning om udtalelse. Regionsudvalget kan, når det finder, at der er særlige regionale interesser på spil, afgive en udtalelse herom. Det kan desuden afgive udtalelse på eget initiativ i de tilfælde, hvor det finder det hensigtsmæssigt.

Udvalgets udtalelser samt et referat af forhandlingerne tilstilles Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

2. underafdeling

Det Økonomiske og Sociale Udvalg

Artikel III-291 (tidl. artikel 258)

Antallet af medlemmer af Det Økonomiske og Sociale Udvalg må ikke overstige 350. Udvalgets sammensætning fastsættes ved en europæisk lov, der vedtages med enstemmighed af Rådet.

Artikel III-292 (tidl. artikel 259)

Udvalgets medlemmer beskikkes for fem år. Genbeskikkelse kan finde sted. Rådet vedtager en afgørelse med den liste over medlemmer, der er udarbejdet i overensstemmelse med hver medlemsstats indstilling.

Rådet træffer afgørelse efter høring af Kommissionen. Det kan indhente udtalelser fra de europæiske organisationer, der repræsenterer de forskellige økonomiske og sociale sektorer og civilsamfundet, som berøres af Unionens virksomhed.

Artikel III-293 (tidl. artikel 260)

Udvalget vælger af sin midte sin formand og sit præsidium for et tidsrum af to et halvt år.

Det fastsætter selv sin forretningsorden.

Udvalget indkaldes af formanden efter anmodning fra Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen. Det kan ligeledes træde sammen på eget initiativ.

Artikel III-294 (tidl. artikel 262)

I de tilfælde, der er nævnt i forfatningen, skal udvalget høres af Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen. I alle andre tilfælde kan disse institutioner høre udvalget. Det kan desuden afgive udtalelse på eget initiativ.

Hvis Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen finder det nødvendigt, giver de udvalget en frist for fremsættelsen af dets udtalelse; denne frist skal være på mindst en måned fra det tidspunkt, hvor formanden har fået meddelelse herom. Efter fristens udløb kan sagen behandles, selv om udtalelsen ikke foreligger.

Udvalgets og de faglige sektioners udtalelser samt et referat af forhandlingerne tilstilles Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

3. AFDELING

DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK

Artikel III-295 (tidl. artikel 266)

Den Europæiske Investeringsbank har status som juridisk person.

Den Europæiske Investeringsbanks medlemmer er medlemsstaterne.

Den Europæiske Investeringsbanks vedtægter er indeholdt i en protokol. Artikel 4, 11 og 12 samt artikel 18, stk. 5, i bankens vedtægter kan ændres ved en europæisk lov enten på anmodning af Den Europæiske Investeringsbank efter høring af Kommissionen eller på anmodning af Kommissionen efter høring af Den Europæiske Investeringsbank.

Artikel III-296 (tidl. artikel 267)

Den Europæiske Investeringsbank har til opgave ved anvendelse dels af midler lånt på kapitalmarkederne, dels af egne midler i Unionens interesse at bidrage til en afbalanceret og gnidningsløs udvikling af det indre marked. I dette øjemed letter den, ved ydelse af lån og garantier og uden sigte på fortjeneste, finansieringen af nedennævnte projekter inden for alle erhvervssektorer:

- a) projekter, som har ophjælpning af mindre udviklede områder for øje
- b) projekter, som tager sigte på modernisering eller omstilling af virksomheder eller skabelse af nye beskæftigelsesmuligheder, og som er foranlediget af det indre markeds gradvise gennemførelse, men som på grund af deres omfang eller karakter ikke fuldt ud kan finansieres ved udnyttelse af de i de enkelte medlemsstater tilstedeværende midler
- c) projekter af fælles interesse for flere medlemsstater, som på grund af deres omfang eller karakter ikke fuldt ud kan finansieres ved udnyttelse af de i de enkelte medlemsstater tilstedeværende midler.

Under udførelsen af sine opgaver letter Banken finansieringen af investeringsprogrammer sammen med støtte fra strukturfondene og andre af Unionens finansielle instrumenter.

4. AFDELING

FÆLLES BESTEMMELSER FOR UNIONENS INSTITUTIONER OG ORGANER

Artikel III-297 (tidl. artikel 250)

1. Når Rådet i medfør af denne forfatning vedtager en retsakt på forslag af Kommissionen, kan det kun ændre dette forslag ved enstemmig vedtagelse, jf. dog [artikel I-54, artikel III-298 (tidl. artikel 251), stk. 4 og 5, og artikel III-306 (tidl. artikel 272)].
2. Så længe Rådet ikke har truffet afgørelse, kan Kommissionen ændre sit forslag under hele forløbet af de procedurer, der fører frem til vedtagelse af en EU-retsakt.

Artikel III-298 (tidl. artikel 251)

1. Når der i henhold til forfatningen vedtages love eller rammelove efter den almindelige lovgivningsprocedure, finder følgende bestemmelser anvendelse.
2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet et forslag.

Førstebehandling

3. Europa-Parlamentet fastlægger sin førstebehandlingsholdning og meddeler Rådet den.
4. Hvis Rådet godkender Europa-Parlamentets holdning, er den foreslåede retsakt vedtaget.
5. Hvis Rådet ikke godkender Europa-Parlamentets holdning, fastlægger det sin førstebehandlingsholdning og meddeler Europa-Parlamentet den.
6. Rådet giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for grundene til sin førstebehandlingsholdning. Kommissionen giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for sin holdning.

Andenbehandling

7. Hvis Europa-Parlamentet inden for en frist på tre måneder efter meddelelsen
 - a) godkender førstebehandlingsholdningen eller ikke har udtalt sig, anses den pågældende retsakt for vedtaget
 - b) med absolut flertal blandt sine medlemmer forkaster Rådets førstebehandlingsholdning, anses den pågældende retsakt for ikke-vedtaget
 - c) med absolut flertal blandt sine medlemmer foreslår ændringer til Rådets førstebehandlingsholdning, fremsendes den således ændrede tekst til Rådet og til Kommissionen, som afgiver udtalelse om disse ændringer.

8. Hvis Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, inden for en frist på tre måneder efter modtagelsen af Europa-Parlamentets ændringer

- a) godkender alle disse ændringer, anses den pågældende retsakt for vedtaget
- b) ikke godkender alle ændringerne, indkalder formanden for Rådet efter aftale med formanden for Europa-Parlamentet inden for en frist på seks uger til et møde i Forligsudvalget.

9. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed om de ændringer, som Kommissionen har afgivet negativ udtalelse om.

Forligsprocedure

10. Forligsudvalget, der sammensættes af Rådets medlemmer eller deres repræsentanter og et tilsvarende antal repræsentanter for Europa-Parlamentet, har til opgave at skabe enighed om et fælles udkast, som kan accepteres af et kvalificeret flertal af Rådets medlemmer eller disses repræsentanter og flertallet af Europa-Parlamentets repræsentanter inden for en frist på seks uger efter indkaldelsen på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets andenbehandlingsholdninger.

11. Kommissionen deltager i Forligsudvalgets arbejde og tager de nødvendige initiativer med sigte på at søge at tilnærme Europa-Parlamentets og Rådets holdninger til hinanden.

12. Hvis Forligsudvalget inden for en frist på seks uger efter indkaldelsen ikke godkender noget fælles udkast, anses den foreslåede retsakt for ikke-vedtaget.

Tredjebehandling

13. Hvis Forligsudvalget inden for denne frist godkender et fælles udkast, har Europa-Parlamentet og Rådet hver især en frist på seks uger fra denne godkendelse til at vedtage den pågældende retsakt i overensstemmelse med det fælles udkast, idet dette skal ske med et absolut flertal af de afgivne stemmer for Europa-Parlamentets vedkommende og med kvalificeret flertal for Rådets vedkommende. Godkender en af de to institutioner ikke den foreslåede retsakt inden for denne frist, anses denne for ikke-vedtaget.

14. De i denne artikel anførte frister på tre måneder og seks uger forlænges på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ med henholdsvis højst en måned og højst to uger.

15. Når en lov eller en rammelov i de tilfælde, der specifikt er fastsat i forfatningen, underkastes den almindelige lovgivningsprocedure på forslag af en gruppe af medlemsstater, finder stk. 2, 6 in fine og 9 ikke anvendelse.

Europa-Parlamentet og Rådet meddeler Kommissionen forslaget fra gruppen af medlemsstater samt deres første- og andenbehandlingsholdninger. Europa-Parlamentet eller Rådet kan anmode om en udtalelse fra Kommissionen under hele forløbet af proceduren. Denne kan ligeledes afgive udtalelse på eget initiativ. Den kan, hvis den finder det nødvendigt, deltage i Forligsudvalget på de betingelser, der er fastsat i stk. 11.

Artikel III-299 (ny)

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen holder indbyrdes samråd og aftaler i fællesskab for deres samarbejde. Med henblik herpå kan de inden for forfatningens rammer indgå interinstitutionelle aftaler, der kan antage bindende karakter.

Artikel III-300 (ny)

1. Under udførelsen af deres opgaver støtter Unionens institutioner, agenturer og organer sig på en åben, effektiv og uafhængig europæisk forvaltning.
2. Med forbehold af artikel [III-329 (tidl. artikel 283)] kan der med henblik herpå vedtages en europæisk lov, der fastsætter de specifikke bestemmelser, der skal finde anvendelse.

Artikel III-301 (ny)

1. Unionens institutioner, agenturer og organer erkender betydningen af åbenhed i deres arbejde og fastsætter, i henhold til [forfatningens artikel I-49], i deres forretningsordener specifikke bestemmelser om aktindsigt. Domstolen og Den Europæiske Centralbank er, når de udøver administrative funktioner, omfattet af bestemmelserne i artikel I-49, stk. 3.
2. For så vidt angår lovgivningsprocedurerne holder Europa-Parlamentet og Rådet offentlige samlinger og sikrer offentliggørelse af de dertil hørende dokumenter.

Artikel III-302 (tidl. artikel 210)

Rådet vedtager europæiske afgørelser om fastsættelse af lønninger, godtgørelser og pensioner for Kommissionens formand og medlemmer, for Domstolens præsident, dommere, generaladvokater og justitssekretær, for medlemmerne af og justitssekretæren ved Retten i Første Instans, for Revisionsrettens formand og medlemmer samt for Det Økonomiske og Sociale Udvalgs medlemmer. Det fastsætter ligeledes alle godtgørelser, der ydes som vederlag.

Artikel III-303 (tidl. artikel 256)

De af Rådets, Kommissionens eller Den Europæiske Centralbanks retsakter, der indebærer en forpligtelse for andre end stater til at betale en pengeydelse, kan tvangsfuldbyrdes.

Tvangsfuldbyrdelsen sker efter den borgerlige retsplejes regler i den medlemsstat, på hvis område den finder sted. Fuldbyrdelespåtegning skal efter en prøvelse, der kun omfatter ægtheden af det pågældende fuldbyrdelesgrundlag, påføres af den nationale myndighed, som hver af medlemsstaternes regeringer har udpeget og anmeldt for Kommissionen og Domstolen.

Når disse formkrav er opfyldt på rekvirentens begæring, kan denne lade tvangsfuldbyrdelsen udføre ved indbringelse direkte for den myndighed, der ifølge den nationale lovgivning er kompetent her-
til.

Tvangsfuldbyrdelsen kan kun udsættes efter beslutning af Domstolen. Prøvelsen af fuldbyrdelesforanstaltningernes lovlighed falder dog inden for de nationale dømmende myndigheders kompetence.

KAPITEL II

FINANSIELLE BESTEMMELSER

1. AFDELING

DEN FLERÅRIGE FINANSIELLE RAMME

Artikel III-304 (ny)

1. Den flerårige finansielle ramme fastlægges for en periode på mindst fem år, i overensstemmelse med artikel [I-54 (tidl. artikel 39a)].
2. Den finansielle ramme fastlægger de årlige lofter for bevillinger til forpligtelser for hver enkelt udgiftskategori og det årlige loft for bevillinger til betalinger. Udgiftskategorierne, hvoraf der er et begrænset antal, svarer til Unionens vigtigste aktivitetsområder.
3. Den finansielle ramme omfatter alle andre bestemmelser, der kan medvirke til en problemfri afvikling af den årlige budgetprocedure.
4. Når Rådet ved udløbet af den foregående finansielle ramme ikke har vedtaget den europæiske lov om en ny finansiell ramme, forlænges gyldighedsperioden for de lofter og andre bestemmelser, der gælder for den foregående finansielle rammes sidste år, indtil denne lov er vedtaget.
5. Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen træffer under hele proceduren, frem til vedtagelsen af den flerårige finansielle ramme enhver foranstaltning, der er nødvendig for at lette procedurens afvikling.

2. AFDELING

UNIONENS ÅRLIGE BUDGET

Artikel III-305 [tidl. artikel 272]

Regnskabsåret løber fra den 1. januar til den 31. december.

Artikel III-306 [tidl. artikel 272]

Unionens budget fastlægges ved en europæisk lov i overensstemmelse med følgende bestemmelser:

1. Hver af Unionens institutioner opstiller inden den 1. juli et overslag over sine udgifter. Kommissionen sammenfatter disse overslag i et budgetforslag. Den føjer hertil en udtalelse, der kan indeholde afvigende overslag.

Dette forslag indeholder et overslag over indtægterne og et overslag over udgifterne.

Kommissionen kan ændre budgetforslaget under procedures forløb, indtil det forligsudvalg, der er nævnt i stk. 5, indkaldes.

2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet budgetforslaget senest den 1. september i det år, der ligger forud for det, forslaget vedrører.

3. Rådet vedtager sin holdning til budgetforslaget og sender den til Europa-Parlamentet senest den 1. oktober i det år, der ligger forud for det, forslaget vedrører. Det giver Europa-Parlamentet en udførlig redegørelse for grundene til sin holdning.

4. Hvis Europa-Parlamentet indenfor en frist på fyrre dage efter modtagelsen

- a) godkender Rådets holdning eller ikke har udtalt sig, anses loven om budgettet for vedtaget
- b) med et flertal blandt sine medlemmer foreslår ændringer til Rådets holdning, sendes den således ændrede tekst til Rådet og Kommissionen. Formanden for Europa-Parlamentet indkalder efter aftale med formanden for Rådet straks til et møde i Forligsudvalget.

Forligsudvalget træder ikke sammen, hvis Rådet inden for en frist på ti dage meddeler Europa-Parlamentet, at det godkender alle dets ændringer.

5. Forligsudvalget, der sammensættes af Rådets medlemmer eller deres repræsentanter og et tilsvarende antal repræsentanter for Europa-Parlamentet, har til opgave inden for en frist på 21 dage efter indkaldelsen og på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets holdninger at skabe enighed om et fælles udkast, som kan accepteres af et kvalificeret flertal af Rådets medlemmer eller disses repræsentanter og flertallet af Europa-Parlamentets repræsentanter.

6. Kommissionen deltager i Forligsudvalgets arbejde og tager de nødvendige initiativer med henblik på at tilnærme Europa-Parlamentets og Rådets holdninger til hinanden.

7. Hvis Forligsudvalget inden for denne frist på 21 dage efter indkaldelsen godkender et fælles udkast, har Europa-Parlamentet og Rådet hver især en frist på 14 dage fra denne godkendelse til at vedtage det fælles udkast, idet dette skal ske med et flertal af de afgivne stemmer for Europa-Parlamentets vedkommende og med kvalificeret flertal for Rådets vedkommende.

8. Hvis Forligsudvalget ikke inden for denne frist på 21 dage godkender noget fælles udkast, eller hvis Rådet forkaster det fælles udkast, kan Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse med et flertal af sine medlemmers stemmer og tre femtedele af de afgivne stemmer inden for en frist på 14 dage, bekræfte sine ændringer. Hvis Europa-Parlamentets ændring ikke bekræftes, anses Rådets holdning til den budgetkonto, som den pågældende ændring vedrører, for vedtaget.

Hvis Europa-Parlamentet med et flertal af sine medlemmers stemmer og tre femtedele af de afgivne stemmer forkaster det fælles udkast, kan det anmode om, at der forelægges et nyt budgetforslag.

9. Når den i denne artikel foreskrevne behandling er afsluttet, fastslår Europa-Parlamentets formand, at loven om budgettet er endeligt vedtaget.

Artikel III-307 [tidl. artikel 273]

1. Såfremt der ikke foreligger nogen lov om budgettet ved regnskabsårets begyndelse, kan der i henhold til bestemmelserne i den europæiske lov, der er nævnt i [artikel III-314 (tidl. artikel 279)], på grundlag af hver hovedkonto eller anden inddeling afholdes månedlige udgifter på indtil en tolvtedel af de bevillinger, der er opført i loven om budgettet for det forrige regnskabsår, dog således at Kommissionen højst kan råde over beløb svarende til en tolvtedel af de beløb, der er opført i det budgetforslag, som er til behandling.

2. Rådet kan på forslag af Kommissionen og under overholdelse af de øvrige betingelser i stk. 1 vedtage en europæisk afgørelse, som tillader udgifter, der overstiger denne tolvtedel. Det sender den straks til Europa-Parlamentet.

Denne europæiske afgørelse fastsætter de nødvendige foranstaltninger vedrørende indtægter med henblik på at sikre gennemførelsen af denne artikel.

Den træder i kraft tredive dage efter vedtagelsen, hvis Europa-Parlamentet, der træffer afgørelse med et flertal af sine medlemmer, inden for denne frist ikke beslutter at reducere disse udgifter.

Artikel III-308 [tidl. artikel 271]

På de betingelser, der er fastsat i den europæiske lov, der er nævnt i [artikel III-314 (tidl. artikel 279)], kan bevillinger, som ikke er beregnet til dækning af personaleudgifter, og som ikke er udnyttet ved regnskabsårets udløb, overføres, men kun til det følgende regnskabsår.

Bevillingerne opdeles i hovedkonti efter udgifternes art eller formål og opdeles yderligere i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i [artikel III-314 (tidl. artikel 279)].

Europa-Parlamentets, Rådets, Kommissionens og Domstolens udgifter opføres i særskilte afsnit i budgettet, dog således at en særlig ordning kan gennemføres for visse fællesudgifter.

3. AFDELING

GENNEMFØRELSE AF BUDGETTET OG DECHARGE

Artikel III-309 [tidl. artikel 274]

Inden for rammerne af de givne bevillinger og i overensstemmelse med den europæiske lov, der er nævnt i [artikel III-314 (tidl. artikel 279)], gennemfører Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne budgettet på eget ansvar i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning. Medlemsstaterne samarbejder med Kommissionen med henblik på at sikre, at bevillingerne anvendes i overensstemmelse med dette princip.

Ved den europæiske lov, der er nævnt i [artikel III-314 (tidl. artikel 279)], fastsættes medlemsstaternes kontrol- og revisionsforpligtelser i forbindelse med gennemførelsen af budgettet og det deraf følgende ansvar.

Ved den europæiske lov, der er nævnt i [artikel III-314 (tidl. artikel 279)], fastsættes det ansvar og de særlige bestemmelser der gælder i forbindelse med den enkelte institutions medvirken ved afholdelsen af egne udgifter.

Kommissionen kan inden for budgettet med de begrænsninger og på de vilkår, der er fastsat i den europæiske lov, der er nævnt i [artikel III-314 (tidl. artikel 279)], overføre bevillinger dels fra en hovedkonto til en anden hovedkonto, dels fra en underkonto til en anden underkonto.

Artikel III-310 [tidl. artikel 275]

Kommissionen forelægger hvert år Europa-Parlamentet og Rådet regnskabet vedrørende anvendelsen af budgettets poster i det forløbne regnskabsår. Den forelægger endvidere en oversigt over Unionens aktiver og passiver.

Kommissionen forelægger ligeledes Europa-Parlamentet og Rådet en evalueringsrapport på grundlag af de resultater, der er opnået især i forhold til de bemærkninger, der er fremsat af Europa-Parlamentet og Rådet i henhold til artikel [III-311 (tidl. artikel 276), stk. 3].

Artikel III-311 [tidl. artikel 276]

1. Europa-Parlamentet meddeler efter henstilling fra Rådet Kommissionen decharge for gennemførelsen af budgettet. Med henblik herpå gennemgår det næst efter Rådet det regnskab, den oversigt og den evalueringsrapport, der er nævnt i [artikel III-310 (tidl. artikel 275)], Revisionsrettens årsberetning med tilhørende svar fra de kontrollerede institutioner til Revisionsrettens bemærkninger, den revisionserklæring, der er nævnt i [artikel III-286 (tidl. artikel 248), stk. 1, andet afsnit,] samt Revisionsrettens særberetninger.

2. Før Europa-Parlamentet meddeler Kommissionen decharge, og når det ellers finder det påkrævet i forbindelse med Kommissionens udøvelse af dennes beføjelser med hensyn til gennemførelsen af budgettet, kan det anmode Kommissionen om at redegøre for afholdelsen af udgifterne eller for, hvorledes de finansielle kontrolsystemer fungerer. Kommissionen forelægger alle fornødne oplysninger for Europa-Parlamentet på dets begæring.

3. Kommissionen træffer alle egnede foranstaltninger til at efterkomme bemærkningerne i afgørelserne om decharge og andre bemærkninger fra Europa-Parlamentet i forbindelse med afholdelsen af udgifterne samt de kommentarer, der ledsager de henstillinger om decharge, som Rådet vedtager.
4. Kommissionen aflægger efter anmodning fra Europa-Parlamentet eller Rådet beretning om, hvilke foranstaltninger den har truffet på baggrund af disse bemærkninger og kommentarer, navnlig om instrukserne til de tjenestegrene, der varetager budgettets gennemførelse. Sådanne beretninger tilsendes ligeledes til Revisionsretten.

4. AFDELING

FÆLLES BESTEMMELSER

Artikel III-312 [tidl. artikel 277]

Den flerårige finansielle ramme og det årlige budget opstilles i euro.

Artikel III-313 [tidl. artikel 278]

Under forudsætning af, at Kommissionen underretter de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater, kan den overføre sine tilgodehavender i en medlemsstats valuta til en anden medlemsstats valuta i det omfang, det er påkrævet for at kunne anvende disse tilgodehavender til de i forfatningen fastsatte formål. Hvis Kommissionen har disponible tilgodehavender eller tilgodehavender, der kan frigøres, i de valutaer, den har brug for, skal den så vidt muligt undgå at foretage sådanne overførsler.

Kommissionen står i forbindelse med hver af de berørte medlemsstater gennem en af medlemsstaten udpeget myndighed. Ved gennemførelsen af sine finansielle transaktioner anvender den den pågældende medlemsstats seddelbank eller et andet af medlemsstaten godkendt pengeinstitut.

Artikel III-314 [tidl. artikel 279]

1. Ved europæisk lov:
 - a) fastlægges de finansielle regler, som navnlig fastsætter de nærmere retningslinjer for opstillingen og gennemførelsen af budgettet og for regnskabsaflæggelsen og revisionen
 - b) fastlægges reglerne for finansinspektørernes, de anvisningsberettigedes og regnskabsførernes ansvar og organiseres kontrollen med disse.

Den vedtages efter høring af Revisionsretten.

2. Ved en bekendtgørelse, som Rådet vedtager på forslag af Kommissionen, fastlægges de nærmere bestemmelser og den procedure, hvorefter de i ordningen om Unionens egne indtægter fastsatte budgetindtægter stilles til rådighed for Kommissionen, samt de foranstaltninger, der skal træffes for i givet fald at imødekomme likviditetsbehovet. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet og Revisionsretten.

3. Rådet træffer afgørelse med enstemmighed indtil den 1. januar 2007 i alle de tilfælde, der er nævnt i denne artikel.

Artikel III-315 (ny)

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen sørger for, at der er tilstrækkelige finansielle midler til rådighed til, at Unionen kan opfylde sine juridiske forpligtelser over for tredjemand.

Artikel III-316 (ny)

Formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen indkaldes på Kommissionens initiativ med jævne mellemrum til møde som led i de budgetprocedurer, der er nævnt i dette kapitel. Formændene træffer alle nødvendige foranstaltninger for at fremme samrådet og den indbyrdes tilnærmelse af institutionernes holdninger for at lette gennemførelsen af bestemmelserne i dette kapitel.

5. AFDELING

BEKÆMPELSE AF SVIG

Artikel III-317 [tidl. artikel 280]

1. Unionen og medlemsstaterne bekæmper svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser, ved hjælp af foranstaltninger, der vedtages i overensstemmelse med denne artikel. Disse foranstaltninger virker afskrækkende og er af en sådan art, at de yder en effektiv beskyttelse i medlemsstaterne.
2. Medlemsstaterne træffer de samme bestemmelser til bekæmpelse af svig, der skader Unionens finansielle interesser, som til bekæmpelse af svig, der skader deres egne finansielle interesser.
3. Med forbehold af andre bestemmelser i forfatningen samordner medlemsstaterne deres optræden med henblik på at beskytte Unionens finansielle interesser mod svig. Med henblik herpå tilrettelægger de sammen med Kommissionen et snævert, løbende samarbejde mellem de kompetente myndigheder.
4. De nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af svig, der skader Unionens finansielle interesser, fastlægges ved europæisk lov eller europæisk rammelov, med henblik på at yde en effektiv og ensartet beskyttelse i medlemsstaterne. Loven eller rammeloven vedtages efter høring af Revisionsretten.
5. Kommissionen aflægger, i samarbejde med medlemsstaterne, årligt rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om de foranstaltninger og bestemmelser, der er vedtaget for at gennemføre denne artikel.

KAPITEL III

FORSTÆRKET SAMARBEJDE

Artikel III-318 (tidl. Artikel I)

Bestemmelserne i artikel [I-43] i forfatningen og i artikel [III-319 - III-325] ff. finder ikke anvendelse på de former for samarbejde på forsvarsområdet, der er fastsat i artikel [I-40]. Disse former for samarbejde er specifikt reguleret i artikel [III-206 - III-209 (tidl. artikel 18-21)].

Artikel III-319 (tidl. artikel J)

Det forstærkede samarbejde overholder forfatningen og gældende EU-ret.

Det må ikke skade det indre marked eller den økonomiske og sociale samhørighed. Det må ikke indebære begrænsning af eller forskelsbehandling i samhandelen mellem medlemsstaterne og må ikke fordreje konkurrencevilkårene mellem dem.

Artikel III-320 (tidl. artikel K)

Det forstærkede samarbejde respekterer ikke-deltagende medlemsstaters beføjelser, rettigheder og forpligtelser. Disse medlemsstater må ikke hæmme de deltagende medlemsstaters gennemførelse heraf.

Artikel III-321 (tidl. artikel L)

1. Forstærket samarbejde er åbent for alle medlemsstater, når det indføres, forudsat at medlemsstaterne opfylder de betingelser for deltagelse, der eventuelt er fastsat i afgørelsen om bemyndigelse. Det er ligeledes åbent for alle medlemsstater når som helst derefter, forudsat at medlemsstaterne foruden ovennævnte eventuelle betingelser efterkommer de retsakter, der allerede er vedtaget i henhold hertil.

Kommissionen og de medlemsstater, der deltager i et forstærket samarbejde, skal sørge for at lette det størst mulige antal medlemsstaters deltagelse heri.

2. Kommissionen og, når det er relevant, udenrigsministeren underretter regelmæssigt alle Rådets medlemmer samt Europa-Parlamentet om udviklingen i det forstærkede samarbejde.

Artikel III-322 (tidl. artikel M)

1. Medlemsstater, der ønsker at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde på et af de områder, der er nævnt i forfatningen, dog med undtagelse af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, retter en anmodning til Kommissionen, hvori de nærmere angiver anvendelsesområdet for og de mål, der tilstræbes opfyldt med det påtænkte forstærkede samarbejde. Kommissionen kan forelægge Rådet et forslag herom. Hvis Kommissionen ikke fremsætter noget forslag, giver den de berørte medlemsstater en begrundelse herfor.

Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde gives i form af en afgørelse truffet af Rådet på forslag af Kommissionen efter Europa-Parlamentets godkendelse.

2. Inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik retter de medlemsstater, der ønsker at indføre et forstærket indbyrdes samarbejde, anmodning til Rådet. Anmodningen sendes til udenrigsministeren, der afgiver udtalelse om sammenhængen mellem det forstærkede samarbejde og Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, og til Kommissionen, der afgiver udtalelse, navnlig om sammenhængen mellem det påtænkte forstærkede samarbejde og Unionens øvrige politikker. Anmodningen sendes ligeledes til orientering til Europa-Parlamentet.

Bemyndigelsen til at indlede et forstærket samarbejde gives i form af en afgørelse truffet af Rådet.

Artikel III-323 (tidl. artikel N)

1. En medlemsstat, som ønsker at deltage i et forstærket samarbejde, giver meddelelse herom til Rådet og Kommissionen og, når det er relevant, til udenrigsministeren.

Inden fire måneder efter datoen for modtagelsen af meddelelsen bekræfter Kommissionen den berørte medlemsstats deltagelse. Den anfører om nødvendigt, at eventuelle betingelser for deltagelse er opfyldt samt fastsætter sådanne overgangsbestemmelser, som den måtte finde nødvendige i forbindelse med gennemførelse af allerede vedtagne retsakter inden for rammerne af det forstærkede samarbejde.

Hvis Kommissionen imidlertid finder, at eventuelle betingelser for deltagelse ikke er opfyldt, angiver den, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at opfylde disse betingelser, og fastsætter en tidsfrist for at tage anmodningen om deltagelse op til fornyet overvejelse. Når anmodningen tages op til fornyet overvejelse, træffer Kommissionen afgørelse i henhold til det foregående afsnit. Hvis Kommissionen finder, at eventuelle betingelser for deltagelse fortsat ikke er opfyldt, kan den berørte medlemsstat henvise sagen til Rådet, som træffer afgørelse i henhold til artikel [I-43, stk. 3]. Rådet kan ligeledes på forslag af Kommissionen fastsætte de overgangsbestemmelser, der er nævnt i foregående afsnit.

2. Inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik bekræfter Rådet den berørte medlemsstats deltagelse efter høring af udenrigsministeren. Det anfører om nødvendigt, at eventuelle betingelser for deltagelse er opfyldt. Rådet kan ligeledes fastsætte overgangsbestemmelser på forslag af udenrigsministeren. Hvis Rådet imidlertid finder, at eventuelle betingelser for deltagelse ikke er opfyldt, angiver det, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at opfylde disse betingelser, og fastsætter en tidsfrist for at tage anmodningen om deltagelse op til fornyet overvejelse.

Med henblik på gennemførelsen af dette stykke træffer Rådet afgørelse i henhold til forfatningens artikel [I-43, stk. 3].

Artikel III-324 (tidl. artikel O)

De udgifter, bortset fra institutionernes administrationsomkostninger, som gennemførelsen af et forstærket samarbejde medfører, afholdes af de deltagende medlemsstater, medmindre Rådet beslutter andet med enstemmighed blandt alle sine medlemmer efter høring af Europa-Parlamentet.

Artikel III-325 (tidl. artikel P)

Rådet og Kommissionen sikrer sammenhæng i de foranstaltninger, der gennemføres inden for rammerne af et forstærket samarbejde, samt sammenhæng mellem disse foranstaltninger og Unionens politikker og samarbejder med henblik herpå.

AFSNIT VII

FÆLLES BESTEMMELSER

Artikel III-326 (tidl. artikel 299)

For at tage hensyn til den strukturelle sociale og økonomiske situation i de franske oversøiske departementer samt på Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer, der forværres af deres fjerne beliggenhed, deres status som øsamfund, deres lille areal, deres vanskelige topografiske og klimatiske forhold, deres økonomiske afhængighed af nogle få produkter, forhold, der er vedvarende og kumulative, og som alvorligt hæmmer disse regioner i deres udvikling, vedtager Rådet på forslag af Kommissionen europæiske bekendtgørelser og europæiske afgørelser, der navnlig tager sigte på at fastsætte betingelserne for anvendelsen af forfatningen i de pågældende regioner, herunder fælles politikker. Rådet træffer afgørelse efter høring af Europa-Parlamentet.

De foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, vedrører navnlig told- og handelspolitik, finanspolitik, frizoner, landbrugs- og fiskeripolitik, betingelser for levering af råvarer og nødvendige forbrugsvarer, statsstøtte samt betingelser for adgang til strukturfondene og Unionens horisontale programmer.

Rådet vedtager de i andet afsnit nævnte foranstaltninger under hensyn til de særlige karakteristika og begrænsninger i forbindelse med regionerne i den yderste periferi uden at underminere EU-rettens, herunder det indre markeds og de fælles politikkers, integritet og sammenhæng.

Artikel III-327 (tidl. artikel 295)

De ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne berøres ikke af forfatningen.

Artikel III-328 (tidl. artikel 282)

Unionen har i hver medlemsstat den videstgående rets- og handleevne, som vedkommende stats lovgivning tillægger juridiske personer; den kan i særdeleshed erhverve og afhænde fast ejendom og løsøre og optræde som part i retssager. I denne henseende repræsenteres den af Kommissionen.

Artikel III-329 (tidl. artikel 283)

Vedtægten for tjenestemænd i Unionen og ansættelsesvilkårene for øvrige ansatte i Unionen fastsættes ved lov. Den vedtages efter høring af de øvrige berørte institutioner.

Artikel III-330 (tidl. artikel 284)

Med henblik på gennemførelsen af de opgaver, der er overdraget den, kan Kommissionen med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat af Rådet i overensstemmelse med forfatningen, indhente alle nødvendige oplysninger og foretage alle nødvendige undersøgelser.

Artikel III-331 (tidl. artikel 285)

1. Med forbehold af artikel 5 i protokollen om statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank fastsættes ved lov eller rammelov foranstaltninger til udarbejdelse af statistikker, hvor det er nødvendigt for, at Unionen kan udøve sin virksomhed.
2. Udarbejdelsen af statistikker skal være karakteriseret ved upartiskhed, pålidelighed, objektivitet, videnskabelig uafhængighed, omkostningseffektivitet og de statistiske oplysningers fortrolighed; den må ikke medføre uforholdsmæssigt store byrder for erhvervslivet.

Artikel III-332 (tidl. artikel 287)

Medlemmer af Unionens institutioner, medlemmerne af udvalgene samt Unionens tjenestemænd og øvrige ansatte har - selv efter at deres hverv er ophørt - forpligtelse til ikke at give oplysninger om forhold, som ifølge deres natur er tjenestehemmeligheder, navnlig oplysninger om virksomheder og om deres forretningsforbindelser eller omkostningsforhold.

Artikel III-333 (tidl. artikel 288)

Unionens ansvar i kontraktforhold bestemmes efter den lovgivning, der finder anvendelse på den pågældende kontrakt.

For så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold, skal Unionen i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af dens institutioner eller af dens ansatte under udøvelsen af deres hverv.

Stk. 2 finder anvendelse på samme vilkår på skader forvoldt af ECB eller af dens ansatte under udøvelsen af deres hverv.

De ansattes personlige ansvar over for Unionen fastsættes i den vedtægt eller i de ansættelsesvilkår, der gælder for dem.

Artikel III-334 (tidl. artikel 289)

Hjemstedet for Unionens institutioner fastlægges ved overenskomst mellem medlemsstaternes regeringer.

Artikel III-335 (tidl. artikel 290)

Med forbehold af Domstolens statut fastlægges ved Rådets bekendtgørelse, som vedtages med enstemmighed, den ordning, der skal gælde for Unionens institutioner på det sproglige område.

Artikel III-336 (tidl. artikel 291)

Unionen nyder på medlemsstaternes område de for udførelsen af dens opgave nødvendige privilegier og immuniteter på de betingelser, der er fastsat i protokollen af 8. april 1965 vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter. Dette gælder også Den Europæiske Centralbank og Den Europæiske Investeringsbank.

Artikel III-337 (tidl. artikel 307)

De rettigheder og forpligtelser, der følger af konventioner, som før den 1. januar 1958 eller før tiltrædelsesdatoen for tiltrædende medlemsstats vedkommende er indgået mellem på den ene side en eller flere medlemsstater og på den anden side et eller flere tredjelande, berøres ikke af forfatningen.

I det omfang, disse konventioner er uforenelige med forfatningen, bringer den eller de pågældende medlemsstater alle egnede midler i anvendelse med henblik på at fjerne de konstaterede uoverensstemmelser. Om fornødent bistår medlemsstaterne hinanden i dette øjemed og indtager i påkommende tilfælde en fælles holdning.

Ved anvendelsen af de konventioner, der omtales i stk. 1, tager medlemsstaterne i betragtning, at de fordele, hvorom de hver især har givet tilsagn i forfatningen, indgår som integrerende dele af Unionen, og derfor uløseligt hænger sammen med oprettelsen af fælles institutioner, med overdragelsen af beføjelser til disse og med de andre medlemsstats indrømmelse af samme fordele.

Artikel III-338 (tidl. artikel 296)¹

1. Forfatningen er ikke til hinder for følgende regler:
 - a) ingen medlemsstat er forpligtet til at meddele oplysninger, hvis udbredelse efter dens opfattelse ville stride mod dens væsentlige sikkerhedsinteresser
 - b) hver medlemsstat kan træffe de bestemmelser, som den anser for nødvendige til beskyttelse af sine væsentlige sikkerhedsinteresser, og som vedrører fabrikation af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel; disse bestemmelser må ikke forringe konkurrencevilkårene inden for det indre marked for varer, som ikke er bestemt specielt til militære formål.
2. Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen vedtage en europæisk afgørelse om ændring af den liste, det har fastlagt den 15. april 1958, over de varer, hvorpå bestemmelserne i stk. 1, litra b), finder anvendelse.

¹ Denne artikel vil kunne behandles af konventet i forbindelse med spørgsmålene om det fælles forsvar.

PROTOKOL OM ÆNDRING AF EURATOM-TRAKTATEN

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

SOM ERINDRER OM betydningen af, at bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab fortsat har fuld retsvirkning,

SOM imidlertid ØNSKER at tilpasse traktaten til de nye regler, der er fastsat i traktaten om indførelse af en forfatning for Europa, navnlig på det institutionelle og finansielle område,

HAR VEDTAGET følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til traktaten om indførelse af en forfatning for Europa, og som ændrer traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab således:

Artikel 1

Ordet "Fællesskabet" ændres til "Union".

Artikel 2

Artikel 3 ophæves.

Artikel 3

Overskriften til afsnit III "Bestemmelser vedrørende institutionerne" affattes således: "Institutionelle og finansielle bestemmelser".

Artikel 4

Artikel 107–170 affattes således:

"Artikel 107

Med forbehold af de særlige bestemmelser i artikel 134, 135, 144, 145, 171, 174 og 176 finder de institutionelle og finansielle bestemmelser i traktaten om indførelse af en forfatning for Europa (artikel I-XX – I-ZZ og artikel III-XX – III-ZZ) samt artikel I-58 i samme traktat anvendelse på denne traktat."

Artikel 5

Overskriften til afsnit IV "Finansielle bestemmelser" affattes således:

"Særlige finansielle bestemmelser".

Artikel 6

Artikel 173, 173a, 175, 177 – 183a og 184 ophæves.

Artikel 7

Artikel 190 affattes således:

"Med forbehold af de i Domstolens statut fastsatte bestemmelser fastlægger Rådet med enstemmighed den ordning, der skal gælde for Unionens institutioner på det sproglige område."

Artikel 8

Artikel 198 affattes således:

"a) Denne traktat finder ikke anvendelse på Færøerne."

Artikel 9

Artikel 201 affattes således:

"Fællesskabet indleder et snævert samarbejde med Organisationen for Økonomisk Samarbejde; de nærmere retningslinjer herfor fastlægges i gensidig forståelse."

Artikel 10

Artikel 206 affattes således:

"Fællesskabet kan med en eller flere stater eller internationale organisationer indgå aftaler, hvorved der skabes en associering med gensidige rettigheder og forpligtelser, fælles optræden og særlige procedureregler.

Disse aftaler indgås af Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Såfremt disse aftaler indebærer ændringer i denne traktat, skal ændringerne forud vedtages under anvendelse af fremgangsmåden i artikel N i traktaten om Den Europæiske Union."

Protokol vedrørende Eurogruppen

De høje kontraherende parter,

som ønsker at fremme betingelserne for en stærkere økonomisk vækst i Europa og med henblik herpå udvikle en stadig tættere samordning af de økonomiske politikker i euroområdet,

som er opmærksomme på nødvendigheden af at fastlægge særlige bestemmelser med henblik på en styrket dialog mellem staterne i euroområdet, indtil alle EU's medlemsstater deltager i euroområdet,

er blevet enige om følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til forfatningen:

Artikel 1

Ministrene i staterne i euroområdet mødes indbyrdes under uformelle former. Disse møder finder sted efter behov for at drøfte spørgsmål i tilknytning til det specifikke ansvar, som de deler for så vidt angår den fælles valuta. Kommissionen og EBC opfordres til at deltage i disse møder, som forberedes af repræsentanterne for euroområdets finansministre.

Artikel 2

Ministrene i staterne i euroområdet vælger en formand for to år med et flertal blandt medlemsstaterne i euroområdet.

FJERDE DEL

ALMINDELIGE

OG

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel IV-1 (tidl. artikel A)
Ophævelse af de tidligere traktater

På den dato, hvor traktaten om indførelse af forfatningen træder i kraft, ophæves traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union samt de akter og traktater, der har suppleret eller ændret dem, og som er opregnet i den protokol, der er knyttet som bilag til traktaten om indførelse af forfatningen.

Artikel IV-2 (tidl. artikel B)
Retlig kontinuitet i forhold til Det Europæiske Fællesskab og Den Europæiske Union

Den Europæiske Union træder i stedet for De Europæiske Fællesskaber og Unionen for så vidt angår alle disses rettigheder og forpligtelser, hvad enten de er interne eller følger af internationale aftaler, og som er opstået, inden traktaten om indførelse af forfatningen træder i kraft, i henhold til tidligere traktater, protokoller og akter, herunder alle Fællesskabernes og Unionens aktiver og passiver samt disses arkiver.

Bestemmelser i EU-institutionernes retsakter, der er vedtaget i henhold til de i stk. 1 omhandlede traktater og akter, forbliver i kraft på de betingelser, som er fastlagt i den protokol, der er knyttet som bilag til traktaten om indførelse af forfatningen. De Europæiske Fællesskabers Domstols retspraksis opretholdes som kilde til fortolkning af EU-retten.

Artikel IV-3 (tidl. artikel C)
Territorialt anvendelsesområde

1. Traktaten om indførelse af forfatningen gælder for Kongeriget Belgien, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland og ...
2. Traktaten om indførelse af forfatningen gælder for de franske oversøiske departementer, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer i overensstemmelse med artikel III-326 i tredje del.
3. De oversøiske lande og territorier, der er opregnet i listen i [bilag II til TEF], er omfattet af den særlige associeringsordning, som er nærmere fastlagt i [fjerde del af TEF] del af traktaten om indførelse af forfatningen.

Traktaten om indførelse af forfatningen finder ikke anvendelse på oversøiske lande og territorier, der opretholder særlige forbindelser med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, og som ikke er nævnt i ovenstående liste.

4. Traktaten om indførelse af forfatningen finder anvendelse på de europæiske områder, hvis udenrigsanliggender varetages af en medlemsstat.
5. Traktaten om indførelse af forfatningen finder anvendelse på Ålandsøerne i overensstemmelse med bestemmelserne i protokol nr. 2 i akten vedrørende vilkårene for Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse.

6. Uanset de foregående stykker gælder følgende:
- a) Traktaten om indførelse af forfatningen finder ikke anvendelse på Færøerne.
 - b) Traktaten om indførelse af forfatningen finder ikke anvendelse på de områder på Cypern, hvorover Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland udøver overhøjhed.
 - c) Traktaten om indførelse af forfatningen finder kun anvendelse på Kanaløerne og øen Man i det omfang, det er nødvendigt for at sikre anvendelsen på disse øer af den ordning, der er fastsat i traktaten vedrørende de nye medlemsstaters tiltrædelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og af Det Europæiske Atomenergifællesskab, undertegnet den 22. januar 1972.

Artikel IV-4 (tidl. artikel D) Regionale unioner

Traktaten om indførelse af forfatningen er ikke til hinder for, at de regionale unioner mellem Belgien og Luxembourg og mellem Belgien, Luxembourg og Nederlandene fortsat består og gennemføres, i det omfang disse regionale unioners mål ikke nås ved anvendelsen af denne traktat.

Artikel IV-5 (tidl. artikel E) Protokoller

De protokoller, der er knyttet som bilag til denne traktat, udgør en integrerende del af denne.

Artikel IV-6 (tidl. artikel F) Procedure for revision af traktaten om indførelse af forfatningen

1. Enhver medlemsstats regering, Europa-Parlamentet eller Kommissionen kan forelægge Rådet forslag til revision af traktaten om indførelse af forfatningen. Disse forslag meddeles medlemsstaternes nationale parlamenter.
2. Hvis Det Europæiske Råd efter høring af Europa-Parlamentet og Kommissionen med simpelt flertal vedtager en afgørelse om at behandle de foreslåede ændringer, indkalder formanden for Det Europæiske Råd et konvent sammensat af repræsentanter for medlemsstaternes nationale parlamenter, medlemsstaternes stats- og regeringschefer, Europa-Parlamentet og Kommissionen. Den Europæiske Centralbank skal også høres, hvis det drejer sig om institutionelle ændringer på det monetære område. Det Europæiske Råd kan med simpelt flertal beslutte ikke at indkalde konventet, hvis ændringernes omfang ikke berettiger hertil. I så fald fastlægger Det Europæiske Råd mandatet til konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer.

Konventet behandler udkastene til revision og vedtager ved konsensus en anbefaling til konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer som nævnt i stk. 3.

3. Konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer indkaldes af Rådets formand for i fællesskab at fastlægge de ændringer, der skal foretages i traktaten om indførelse af forfatningen.

Ændringerne træder i kraft efter at være blevet ratificeret af alle medlemsstaterne i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

4. Hvis fire femtedele af medlemsstaterne to år efter undertegnelsen af traktaten om ændring af traktaten om indførelse af forfatningen har ratificeret denne, og en eller flere medlemsstater er stødt på vanskeligheder i forbindelse med ratifikationen, tager Det Europæiske Råd spørgsmålet op.

Artikel IV-7 (tidl. artikel G)

Vedtagelse, ratifikation og ikrafttrædelse af traktaten om indførelse af forfatningen

1. Traktaten om indførelse af forfatningen skal ratificeres af De Høje Kontraherende Parter i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser. Ratifikationsinstrumenterne deponeres hos Den Italienske Republiks regering.

2. Traktaten om indførelse af forfatningen træder i kraft den ..., forudsat at samtlige ratifikationsinstrumenter er deponeret, eller, hvis dette ikke er tilfældet, den første dag i den måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsinstrument.

Artikel IV-8 (tidl. artikel H)

Varighed

Traktaten om indførelse af forfatningen er indgået for ubegrænset tid.

Artikel IV-9 (tidl. artikel I)

Sprog¹

Traktaten om indførelse af forfatningen, der er udfærdiget i ét eksemplar på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk, tysk [estisk, lettisk, litauisk, maltesisk, polsk, slovakisk, slovensk, tjekkisk, ungarsk], idet hver af disse tekster alle har samme gyldighed, deponeres i Den Italienske Republiks regerings arkiver. Denne regering fremsender en bekræftet genpart til hver af de øvrige signatarstaters regeringer.

* *

*

¹ Denne artikel vil skulle tilpasses i overensstemmelse med tiltrædelsesakten.

**Erklæring til slutakten i forbindelse med undertegnelsen af traktaten
om indførelse af forfatningen**

Hvis fire femtedele af medlemsstaterne to år efter undertegnelsen af traktaten om indførelse af forfatningen har ratificeret denne, og en eller flere medlemsstater er stødt på vanskeligheder i forbindelse med ratifikationen, tager Det Europæiske Råd spørgsmålet op.
